אונזערע
טעלעפאן נומערן
זענען
6830
6831 } פריוויט

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

אונזער
אפיס
איז אין
542
דאנדעס וועסט

10 PAGES | VOLUME XVII No 7398 | Sunday, September 7th, 1930 | יום א׳, י״ד אלול, פרשה תבוא, תר״צ. | טאראנטא, זונטאג, דער 7־טער סעפטעמבער, 1930. | PRICE THREE CENTS | 10 זייטען

N Y Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N Y

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
SEP

דזשורי קאן ניט אויסגעפינען ווער עס איז דער מערדער פון בעסי פעררי

האמילטאן, סעפט. 6.

דעם קאראנערס דזשורי וועלכע האט אונטערזוכט די אורזאכען פון דעם טויט פון בעסי פעררי, די אידישע פרוי פון דעם איטאליענישען "בוטליגער קעניג", וועלכע איז דעם 13־טען אויגוסט דערשאסען געווארען פון א געהיימער האנט, האט נאך א בעראטונג פון 8 מינוטען, אריינגעבראכט דעם פאלגענדען ווערדיקט:

"מיר, די דזשורי, זענען געקומען צום באשלוס אז בעסי פעררי איז געשטארבען פון א קויל וואס איז אויף איהר געשאסען געווארען פון אן אומבעקאנטען פערזאן אדער פערזאנען".

אכט עדות זענען פון דער דזשורי אויסגעהערט געווארען, צווישען וועלכע עס איז געווען דער מאן פון דער דערמארדעטער ראקקא פעררי אליין. נאכדעם ווי די עדות זענען אויסגעהערט געווארען האט דער קאראנער דר. ג. ס. רעני מ. פי. מודה געווען אז דער מארד איז אזוי איינגעהילט אין סודות אז ער קאן צו קיין שום שלום ניט קומען.

ראקקא פעררי האט, אויפ׳ן עדות־שטול אפענהערציג דערציילט וועגען זיינע פארבינדונגען מיט דער אונטערוועלט און וועגען זיינע שנאפס טראנסאקציעס. ער האט אויך דערציילט נאך אמאל אלע איינצעלהייטען ווי אזוי דער מארד איז באגאנגען געווארען אין דער נאכט פון 13 טען אויגוסט, ווען ער איז צוריקגעקומען מיט זיין פרוי פון א קארטען־פארטיע ביי זיין קוזין.

נאך אן עדות וועלכער איז א פארמאן ביי בוי־ארבייט האט דערציילט אז ער האט געזעהן א פרעמדע קאר אנטלויפען באלד נאך דעם מארד.

מאנטאג וועט געעפענט ווערען די צוואה פון דער דערמארדעטער מרס. פעררי און מען גלויבט אז זי האט איבערגעלאזען א פארמעגען פון א האלבען מיליאן דאלאר וואס וועט, לויט דער צוואה צוטיילט ווערען צווישען איר משפחה.

ארבייטסלאזע זענען געבעטען אויסצופילען ,,קוועסטשיאנער''

אויף אן אנדער פלאץ אין אונזער היינטיגער אויסגאבע דרוקען מיר א ,,קוועסטשיאנער'', וואס די שטאדט פארלאנגט אז יעדער ארבייטסלאזער זאל אויספילען.

די ענטפערס מוזען זיין אין ענגליש, און די אידישע ארבייטסלאזע, מענער און פרויען, זענען געבעטען עס צו טאן, און עס שיקען צו די אנגעגעבענע אדרעסען.

היינט עפענט זיך די זעקסטע יערליכע הדסה קאנווענשאן אין אטאווא

מרס. דונקעלמאן פון טאראנטא וועט פארשלאגען א ברייטע קולטורעלע טעטיגקייט.

אטאווא, סעפט. 6.

היינט, זונטאג, עפענט זיך אין אטאווא די זעקסטע קאנווענשאן פון דער קענעדער הדסה ארגאניזאציע, און איבער צוויי הונדערט דעלעגאטינס ווערען ערווארטעט פון אלע טיילען פון קאנאדע. זינט דער לעצטער קאנווענשאן, וועלכע איז פארגעקומען אין יולי 1927 אין וויניפעג, האט די הדסה געזאמעלט אן ערך פון א פערטעל מיליאן דאלאר פאר ארץ ישראל.

דער פראגראם פון דער קאנווענשאן איז זעהר א רייכער, און פילע פראמינענטע רעדנער, אידען און ניט־אידען, וועלען אדרעסירען די קאנווענשאן.

ביי דעם ערשטען לאנטשאן וואס וועט פארקומען אין דער שאטא־לאריע היינט זונטאג, וועט דער פעסט־רעדנער זיין הרב זלאטניק, דער עקזעקוטיוו־דירעקטאר פון דער קענעדער ציוניסטישער ארגאניזאציע. נאכמיטאג וועלען אלע דעלעגאטינס און געסט איינגעלאדען ווערען צו א גארטען־פארוויילונג אין ,,מצפה'', די פראכטפולע זומער־היים פון מר. און מרס. א. י. פרימאן.

צווישען די ניט־אידישע רעדנער זענען דערווארט צו ווערען מרס. דזש. א. ווילסאן, פרעזידענטין פון דעם נייאשאנאל־קאנסיל פון קענעדער פרויען; דר. הענרי מ. טארי, פרעזידענט פון דער קענעדער ליעג אף נייאשאנס סאסייטי, און פרעזידענט פון דעם קענעדער נאציאנאלען קאנסיל פאר וויסענשאפטליכע פארשונגען.

מרס. ראוז דונקעלמאן פון טאראנטא וועט פאר דער קאנווענשאן פארלעגען אז די הדסה זאל אונטערנעהמען א ברייטיגט אלס געווינער פונ׳ם ערשטען פריז.

2 מיליאן האבען געשטימט פאר די קאנסערוואטיווע

אטאווא סעפט. 6.

אין פארלויף פון די לעצטע פעדעראלע וואהלען האבען קנאפע פיער מיליאן מענשען אויסגענוצט זייער שטים־רעכט, אדער צו זיין גענוי, דערגרייכט דער ציפער ביז 3,898,995. פון דער דאזיגער צאהל האבען 1,909,955 געשטימט קאנסערוואטיוו און ארום 1,714,860 האבען געשטימט ליבעראל.

די איבריגע האבען געשטימט פאר ארבייטער, פראגרעסיוו און אנדערע.

האמילטאנער טעאטער אויפגעריסן מיט דינאמיט

האמילטאן, סעפט. 6.

דער קווינס טעאטער, וועלכער איז ניט קיין יוניאן מאוווי־הויז, איז נעכטען ביינאכט אויפגעריסען געווארען מיט דינאמיט וואס איז אונטערגעליגט געווארען אין דעם הינטערשטען טייל פון טעאטער. צום גליק זענען אבער קיין מענשליכע פארלוסטען ניט געווען, אויסער וואס דאס טעאטער גופא איז שטארק באשעדיגט געווארען.

דער אויפרייס איז געווען אזוי שטארק אז עס האט ארויסגעשלידערט מענשען פון זייערע בעטען אין די ארומיגע גאסען און דער קראך איז געהערט געווארען כמעט אין דער גאנצער שטאדט. אלע פענסטער פון דער דערבייאיגער קירך זענען ארויסגעפאלען און צושמעטערט געווארען און הונדערטער איינוואוינער האבען טעלעפאנירט צו דער פאליציי אנפערגענדיג אויב עס איז פארגעקומען אן ערד־ציטעריניש.

שוין לאנג אז אומרוהען זענען פארגעקומען ארום דעם טעאטער. מיט עטליכע וואכען צוריק איז א היבשער שאדען אויך פאראורזאכט געווארען ווען די דראטען אינ׳ם פראדזשעקטינג צימער זענען איבערגעריסען געווארען און אויך די "טאקי"־סקרין איז צושניטען געווארען אויף פיצלאך. פון דעם איז צו פארשטעהן, גלויבט די פאליציי אז דער אויפרייס איז אויך די ארבייט פון די זעלבע געקריוודעטע פערזאנען וועלכע זענען פארביטערט דערפאר ווייל דאס טעאטער איז ניט קיין יוניאן פלאץ.

אן אונטערזוכונג איז איצט אנגעהויבען געווארען.

מרס. ראוז דונקעלמאן,
די טאראנטאר פארטרעטערין ביים הדסה קאנווענשאן.

שלום פארהאנדלונגען מיט גאנדי׳ן זענען אפגעבראכען

פונא, אינדיע, סעפט. 6:

אלע פארהאנדלונגען וואס זענען ביז איצט אנגעפיהרט געווארען צווישען גאנדהי׳ן און די מעסיגע אינדיער מיט׳ן צוועק צו ברענגען צו א שלום צווישען דער רעגירונג זענען אפגעבראכען געווארען און אלס רעזולטאט פון דעם האבען די אינדיער נאציאנאליסטען ווידער אנגעהויבען זייער פרידליכען באיקאט געגען ענגלאנד, דערמיט וואס זיי האבען אנגעהויבען צו פראדוצירען אליין זאלץ.

ארעסטירט פאר שמוגלען

דעטראיט, סעפט. 6.

צוויי יונגעלייט, לעאן דייוויס און מיל. דוויגינס זענען ארעסטירט געווארען אויף א קלאגע פאר פארפלייצען קאנאדע מיט אמעריקאנער סיגארעטען. מען האט געפונען ביי זיי אן אויסגעשניטענע פלאטע און 300 פארשידענע סטעמפס, מיט וואס זיי פלעגען פעלשען דעם באנדעראל.

אויב זיי זאלען געפונען ווערען שולדיג וועלען זיי קריגען פון דער אמעריקאנער גערעכטיגקייט, א שטראף פון פינף יאהר תפיסה און פינף טויזענט דאלאר פאר יעדען סטעמפ. אין קאנאדע וועלען זיי באזונדער געמשפט ווערען.

ארגאניזאציעס
—און—
סאסייטיס
וועלכע ווילען אריינגעבען ניו יאר באגריסונגען אין אונזער פארגרעסערטען
ראש השנה נומער
ווערען געבעטען עס צו טאן היינטיגע וואך, אום מיר זאלען קענען דרוקען די באגריסונגען פון אלע ארגאניזאציעס צוזאמען.

די פרעזידענטען און סעקרעטערען ווערען געבעטען דאס צו נעהמען אין אכט.

טויזענטער מענשען שטארבען אין די גאסען פון סאנטא־דאמינגא ווייל שפייז קאן ניט אריינגעבראכט ווערען

צאהל פון אומגעקומענע דערגרייכט נאהענט צו פופצעהן הונדערט. — איבער פינף טויזענט פארוואונדעטע. — מען באגיסט קופעסווייז די קערפערס מיט גאז און מען פארברענט זיי. — חורבן און עלענט איז אומבאשרייבליך.

דרינגענדע הילף איז נויטיג פאר די לעבעדיגע

סאנטא דאמינגא, סעפט. 6.

מיט יעדער שטונדע פארגרעסערט זיך אלץ מעהר דער צעטעל פון די וואס זענען אומגעקומען אין דער שטאדט סאנטא דאמינגא, פון דער רעפובליק דאמיניקא, בעת די שטאדט איז לעצטען מיטוואך בייטאג געטראפען געווארען פון א שרעקליכען שטורם. אויף וויפיעל עס איז ביז איצט באקאנט, זענען פאראן קרוב צו פופצעהן הונדערט טויטע און איבער פינף טויזענט פארוואונדעטע. צוליעב דעם מאנגעל אין מעדיצינישער הילף און אויך צוליעב דעם דוחק אויף שפייז, שטארבען אויס הונדערטער און טויזענטער פון די פארוואונדעטע, יעדע שטונדע.

דער לעצטער באריכט וואס איז דערהאלטען געווארען לויטעט, אז דער חורבן אין סאנטא דאמינגא איז אזוי גרויס, אז עס איז גאר אונמעגליך צו שילדערען עס מיט ווערטער. די שיפען מיט שפייז וואס גאווערנאר רוזוועלט פון סאן־דזשוא, פארטא ריקקא, האט ארויסגעשיקט צו דער חרוב־געווארענער שטאדט, האבען זיך געמוזט אומקעהרען פון מיטען וועג, ווייל זיי האבען ניט געקאנט דורכפאהרען דעם אזאמא טייך, וועלכער איז אינגאנצען פארבלאקאדירט געווארען צוליעב דעם שטורם.

דאס מאכט א סוף צו אלע האפנונגען וואס די לעבען־פארבליבענע איינוואוינער פון סאנטא דאמינגא האבען געלייגט אויף שנעלער הילף פון די שכנישע לענדער. די צאהל טויטע ווערט גרעסער מיט יעדער סעקונדע און זייערע קערפערס וואלגערען זיך אין די גאסען, פרעגלענדיג זיך אונטער דער ברענענדיגער טראפישער זון. עס איז פאראן א געפאהר, אז אויב אלע טויטע קערפערס וועלען שנעל ניט באזייטיגט ווערען, וועט אויסברעכען א מגפה, און דעריבער פאקט מען קופעסווייז די קערפערס און מען פארברענט זיי מיט דער הילף פון גאז.

דער געלטליכער אדער מאטעריעלער שאדען וואס איז פאראורזאכט געווארען פונ׳ם הוריקאן, ווערט אפגעשאצט צו באטרעפען ארום צוואנציג מיליאן דאלאר. עס זענען חרוב געווארען ארום 4,700 הייזער און מעהר ווי פערציג טויזענט איינוואוינער זענען געבליבען היימלאז.

וואס עס איז איצט דרינגענד נויטיג איז, שפייז, דאקטוירים און לייווענטענע ביידלאך. מען גלויבט אז עס וועט נעדויערען ניט ווייניגער ווי צוויי מאנאטען, ביז די גאסען וועלען אפגערוימט ווערען פון די טויטע קערפערס און פון די צעשמעטערטע וואוינונגען.

ערגער פון אלץ אינ׳ם איצטיגען מאמענט, איז דער שטייגענדער הונגער. עס פיהלט זיך שוין א דוחק אויף די נויטיגסטע שפייז, און עס איז אויך ניטא קיין וואסער צו שטילען דעם דורשט. די געפאהר איז אזוי גרויס, אז דער ,,רעד קראס'' פון די ארומיגע לענדער פלאנעוועט צו באנוצען זיך מיט עראפלאנען כדי צו ברענגען וועלכע עס איז הילף פאר די אומגליקליכע.

דער פרעזידענט פון דער רעפובליק, ה. טרודזשילא, געפינט זיך איצט אין פארטעזועלא, א פארשטעדטעל פון סאנטא דאמינגא, פון וואנען ער גיט ארויס פארארדנונגען וועגען דער רעטונגס־ארבייט. אלע ארעסטאנטען זענען ארויסגעלאזען געווארען פון זייערע תפיסות, כדי זיי זאלען העלפען ראטעווען.

פארט־או־פרינץ, סעפט 6.

א ,,וויירלעס מעסעדזש'' פון מייר דזשאר דייוויס שילדערט די לאגע מיט די פאלגענדע ווערטער: ,,דער צושטאנד איז אונבאשרייבליך. ניטא קיין שפייז, דאקטוירים און מעדיצין. שיקט מיט עראפלאנען''.

די רעגירונגען פון האיטי, פארטא־ריקקא, קובא, און די גאווערנארס פון די ארומיגע אינזלען גרייטען זיך צו שיקען פרוכטען און אנדערע סארטען שפייז, אזוי שנעל ווי מעגליך.

דער קענעדער ,,רעד קראס'' וועט טאן זיין טייל הילפס־ארבייט צוזאמען מיט דעם אמעריקאנעם, און מר. נארמאן סאמערוויל, דער טשערמאן פון דעם ,,רעד קראס'' אין טאראנטא, האט פארופען א ספעציעלע פארזאמלונג כדי צו באטראכטען פלענער וועגען הילפס־ארבייט פאר די געליטענע אין סאנטא־דאמינגא.

אין קריסטליך־רעליגיעזע קרייזען באטראכט מען פאר א נס דעם פאקט וואס דער שטורם האט ניט פארניכטעט דעם אלטען קאטעדראל וואו עס געפינען זיך די ביינער פון קריסטאפאר קאלומבוס, דער ענטדעקער פון אמעריקע.

סעם פעקטאר פארט היינט אפ קיין אטאווא

צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון טאראנטא וועט א איד פארטרעטען סענטער וועסט ביי דער ספעציעלער פארלאמענט סעסיע וואס עפענט זיך מארגען, מאנטאג אין אטאווא. מר. סעמועל פעקטאר, מ. פי. פאהרט היינט אפ צו דער ספעציעלער סעסיע און ער וועט זיין צוריק אין שטאדט אין א פאר וואכען ארום ווען די סעסיע וועט זיין געענדיגט.

סעמיועל פעקטאר מ. פי.

ער פיהרט מיט זיך מיט א גרויסע צאהל באגריסונגען און גליקוואונשען פון דער אידישער טאראנטא. און אויך פון זיינע פילע ניט־אידישע פריינט צו זיין היינטיגער אפרייזע.

טאראנטא׳ר ארבייטער וועלען העלפען פארמערס בילינגער מאכען מילך

ביי דעם לעצטען מיטינג פון דעם טאראנטא טריידס קאנסיל איז א פארשלאג געמאכט געווארען אז די ארגאניזירטע ארבייטערשאפט אין טאראנטא זאל אויסשטרעקען א האנט די פארמערס וועלכע שטעלען צו מילך צו די היגע דיירי׳ס, אז דער הויכער פרייז אויף מילך וואס די דיסטריביוטאר׳ס (דיירי׳ס) האבען ארויפגעצויגען אויף מילך, זאל באקעמפט ווערען, און אויך אז די פארמערס זאלען באקומען א בעסערען פרייז פאר די מילך וואס זיי ברענגען צו די דיירים.

די מלחמה צווישען די פארמערס און די דיירי׳ס האט ארויסגערופען דעם אלגעמיינעם אינטערעס צווישען די איינוואוינער אין שטאדט, ווארום עס האט זיך ארויסגעוויזען אז זיי צאהלען צו טייער פאר מילך, בעת דער פארמער איז געצוואונגען צו פארקויפען זיינע מילך פראדוקטען צו זעהר א מעסיגען פרייז.

מר. דזש. מאריסאן, דער סעקרעטאר פון די יונייטעד פארמערס אף אנטאריא, און פון די אנטאריא פארמערס קאאפעראטיוו קא. האט נעכטען דערקלעהרט, אז אונטער די איצטיגע אומשטענדען וועלען די פארמערס ניט האבען קיין אנדער אויסוועג ווי אנהויבען דעליווערען אליין מילך צו די שטאדטישע קאנסומערס, אויסמיידענדיג אינגאנצען די דיירים. ער האט אבער אנגעוויזען אז כדי דאס זאל קאנען דערפאלגרייך דורכגעפירט ווערען, וועט נויטיג זיין די קאאפעראציע פון די קאנסומערס גופא.

פון דער אנדערער זייט ווידער, פון די דיירים הייסט עס, האט מען זיך ענטזאגט אינגאנצען צו רעדען וועגען דעם ענין. מר. דזש. סי. לאק, דער סעקרעטאר פון דער טאראנטא מילך דיסטריביוטארס אסאסיאיישאן האט זיך אויסגעדריקט אז צופיעל נארישקייטען זענען שוין ביז איצט וועגען דעם געזאגט געווארען, און דאריבער איז גלייכער צו שווייגען איצט.

פרויען קערפער שווימט ארום ניאגארא־פאלס

ניאגרא פאלס, סעפט. 6.

הונדערטער מענשען וועלכע זענען דא נעכטען געשטאנען און האבען באטראכט די וואונדער פון נייאגרא פאלס האבען פלוצלינג דערזעהן פאר זיך א פרויען־קערפער ארומשווימען איבער דעם ברויזענדען אויבערפלאך פון די וואסערען טראגענדיג זיך פון דער קאנאדער זייט אויף דעם אמעריקאנער.

עס איז נאך ניט געלונגען צו פעסטשטעלען ווער די פרוי איז.

ארגענטינער פרעזידענט ארונטערגעווארפען; וויצע־פרעזידענט נעמט איבער אמט

בוענאס איירעס, סעפט. 6.

נאך דער מפלה וואס דער פרעזידענט פון פערו האט באקומען איז איצט צוגעקומען נאך איינער, און דאס איז דער פרעזידענט פון ארגענטינע היפאליטא איריגאין. וועלכער האט זיך געמוזט בויגען פאר דעם ווילען פון פאלק און רעזיגנירען פון זיין אמט. זיין שטעלע וועט פארנומען ווערען פון דעם וויצע־פרעזידענט פון ארגענטינע ענריק מארטינעז.

די נייעס אז דער פרעזידענט האט רעזיגנירט איז אויפגענומען געווארען מיט א ווילדען ענטוזיאזם פון די מאסען. באלד נאך זיין רעזיגנאציע איז קריגס צושטאנד דערקלעהרט געווארען אין דער הויפטשטאדט און אין אנדערע גרעסערע שטעט פון לאנד, באריכטען וואס זענען דערהאלטען געווארען פון פארשידענע טיילען פון לאנד מעלדען, אז די שמחה צווישען פאלק איבער דער רעזיגנאציע איז איבעראל אומגעהויער גרויס.

די לעצטע אונרוהען וואס זענען אויסגעבראכען אין לאנד זענען געווען א רעזולטאט פון דער אומצופרידענהייט מיט דעם פרעזידענטס פיהרונגען, אבער מער פון אלץ איז ער געצוואונגען געווארען צו רעזיגנירען פון זיינע אייגענע נאהענטע מיטארבייטער.

דער פרעזידענט וועלכער איז איצט א בן־שמונים איז אמאל געווען דער פאפולערסטער שטאטסמאן אין לאנד.

דזשארדזש יאנג האט געוואונען שווים

מזל־טוב! ,,אונזער'' דזשארדזש יאנג האט עדליך געוואונען א שווים, ווען ער האט פריוואט פארנאכט זיך פארמעסטען אין כחות ביים עקזיבישאן שווים פון דריי מייל.

אחוץ דעם געוואונענעם כבוד האט ער אויך באקומען פאר זיין טרחה די סומע פון $300, צו וואס ער איז בארעכטיגטאלס געווינער פונ׳ם ערשטען פריז.

בירגער פאפירען וואס זענען באקומען געווארען אויף א פאלשען אופן וועלען פון רעגירונג געקאנסעלט ווערען

די רעגירונג איז איצט געקומען אויף א שפור פון די ,,ארויסגעבער'' פון די דאזיגע געפעלשטע פאספארטען. — גרינדליכע אונטערזוכונג ווערט איצט אנגעפיהרט. — רעגירונג האט שוין אנגעקלאגט א צאהל פון די פעלשער.

אטאווא, סעפט. 6.

דער דעפארטמענט אף די סעקרעטערי אף סטייט, האט איצט אנגעהויבען א גרינדליכע אונטערזוכונג וועגען די קלאגען וואס זענען געמאכט געווארען געגען הויכע רעגירונגס־באאמטע, אז זיי האבען ארויסגעגעבען פאלשע בירגער־פאפירען צו איינגעוואנדערטע וועלכע זענען געווען אין לאנד בלויז א קורצע צייט, אדער צו אזעלכע וועלכע זענען צוליעב פארשידענע סבות אנטזאגט געווארען פון דער פריוויליגיע צו ווערען גלייכבארעכטיגטע בירגער פון קאנאדע.

ביז איצט איז שוין געלונגען דעם דעפארטמענט צו פארצייכענען א גרעסערע צאהל פון די נעמען וועמען פאלשע פאספארטען זענען ארויסגעגעבען געווארען, און די רעגירונג וועט די אלע פאלשע בירגער־פאפירען ,,קאנסלען''. אין דער זעלבער צייט וועט דער דעפארטמענט אף סעקרעטערי אף סטייט פארטזעצען זיין אונטערזוכונגס־ארבייט כדי צו פעסטשטעלען די גענויע צאהל פון די פאלשע בירגער־פאפירען וואס זענען ארויסגעגעבען געווארען.

לויט ווי באאמטע פון דעם דעפארטמענט האבען דערקלעהרט, איז זיי געלונגען צו אויסגעפינען, אז די צאהל פון אזעלכע פאלשע פאספארטען איז ניט קיין גרויסע, און פון איינינגע פעלען האט אפילו די פאליציי געוואוסט. איינינגע פערזאנען וועלכע זענען פאראנטווארטליך פאר די דאזיגע פעלשונגס־דזשאבס האט די רעגירונג שוין ביז איצט אנגעקלאגט, און זיי וועלען גע׳משפט ווערען.

די רעגירונג האט אויך באקומען באריכטען אז מעהרערע פאספארטען זענען באקומען געווארען אין איירעפ, אבער די באריכטען ווערען אפגעלייקענט. וואס עס איז יא געטאן געווארען אין פארשיעדענע אייראפעאישע לענדער, פון די בריטישע קאנסולאר אגענטען איז, וואס זיי האבען ,,אויסגעקליבען'' א צאהל פון זיי, הויפטזעכליך צוליעב דעם פאקט וואס נאטוראליזירטע קאנאדער־בירגער וועלכע האבען זיך אומגעקעהרט אין זייער אלטער היים און האבען זיך דארטען געזוימט מער ווי זיבען יאר, האבען פארלוירען זייערע קאנאדער בירגער־רעכט, לויט ווי דאס געזעץ שרייבט פאר.

די אגענטען האבען זיך באנוצט מיט די דאזיגע פארלוירען געווארענע נאטוראליזאציאנס פאפירען, איבערשרייבענדיג זיי פאר אנדערע וועלכע זענען געווען נייגעריג צו אריינקומען אין קאנאדע, און די רעגירונג איז איצט גרייט צו ,,קאנסלען'' אויך די דאזיגע פאפירען און אנקלאגען די פעלשער.

דאנק רעזאלוציע

מיר ארבייטער פון די דאמיניאן עקסקלוסיוו קלאוק קאמפ. וועלכע זענען זיך צוזאמענגעקומען ביי אונזער שאפ טשערמאן מר. דייוו סאליש 174 בארדען סט. דעם 1־טען סעפטעמבער (לייבאר דעי) אין געפראוועט א פארטי און פיין פארבראכט. אויך באשענקענדיג דעם שאפ טשערמאן מיט א גאלדען וואטש און טשעין. עס זענען געזאגט געווארען פאסיגע דאנק ווערטער צום שאפ טשערמאן מר. סאליש פון ארבייטער פון דער שאפ.

מיר אלע ארבייטער ווינשען דאס אונזער חשוב'ער שאפ טשערמאן כל זמן עס איז איהם באשערט צו זיין אן ארבייטער אין אונזער שאפ זאל שטענדיג זיין איבערגעגעבען און אקטיוו לטובת די אינטערעסען פון די ארבייטער.

מיר באדאנקען זעהר מרס. סאליש פאר איהרע שווערע ארבייט ביי די פארטי ווי אויך באדאנקען מיר די קאמיטע מר. היימי הארן, הערי בוקשפאן, מעקס פויזנער פאר זייער ארבייט ביי דער פארטי.

אלע ארבייטער פון שאפ.

אויספארקויף

ווייל איך קען אליין ניט אטענדען מיין סטאר, בין איך געצוואונגען צו פארקויפען אלעס ביליג: ספרי תורות, ספרים, תפילין, מזוזות, סדורים, חמשים, טליתים טערקישע, סילקענע און וואלענע שנה־טובות צו האלבע פרייזען. יעדער וועט געווים צופרידען זיין.

גרינבערג
117½ עליזאבעט סטריט

רעוו. ש. ז. גרינגארטען

אנערקענט אין אלע האפיטעלער
אלס מוהל
פון ערשטען גראד
אויך אן
אינטעליגענטער
מסדר קדושין

ווינשט אלע אידען
א כתיבה וחתימה טובה.

רופט מיר אויף אייערע שמחות. איך וועל אייך דיענען צו דער בעסטער צופרידענהייט.

פאר ארימע אומזיסט
מיין אדרעס:
395 מארקהאם סטריט
טעלעפאן טריניטי F 3406.

האט איהר אויגען טראבעל ?
האט איהר קאפ שמערצען ?
דאן זעהט זיך מיט דעם אידישען אפטאמעטריסט און אפטישען

דר. הענרי העריס

279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינא)
אפען ביז 9 אוהר אין אווענט.

Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
278 College St., near Spadina
Open until 9 p.m.

די בענק אף נאווא סקאשיא

אויסלענדישע דרעפטס געקויפט און פארקויפט

מיר האבען גרויסע פארבינדונגען מיט אויסלאנד און מיר קאנען ארויסגעבען דראפטס פאר ענגלאנד, פראנקרייך, דייטשלאנד, עסטרייך, פוילען יוגאסלאוויע, משעכא - סלאוואקיא, און כמעט אלע פרעמדע לענדער.

אונזערע אפישעלס געפינען זיך אין לאנדאן און ניו יארק. דירעקטע טעלעגראפישע "ווייערס" צו מאנטרעאל און ניו־יארק, בעסטע עקסטשיינדזש רייטס.

קאפיטאל — $10,000,000
רעזערוו — $20,000,000

THE BANK OF NOVA SCOTIA

קווין און מעקאל סטריטס.
ב. סאטערלאנד, מענעדזשער
ספעדיינא און דאנדעס
ס. ב. ניקאהם, מענעדזשער.

נאה עטליכע גרויסע בארגיינס

ווען עס וויל קויפען א ביזנעס גאראנטירט פאר הונדערט דאלאר וועכענטליך, א רעסטאראנט און סיגאר סטאר אין גרעסטען בילדינג אויף ספעדיינא.

בראנזוויק סאליד בריק 9 רומס אלע קאנוויניענס, 62 הונדערט.

מארקהאם נארט פון קאלעדזש, סאליד בריק 10 רומס אלע קאנוויניענס, גרויסען לאט, גאראדזש 58 הונדערט. אייגענטימער מוז פארלאזען גלייך די שטאדט

יוראן סאליד בריק, 8 רומס, 2 פלארס הארדוואוד, 43 הונדערט.

סאסעקס סאליד בריק 9רומס צוויי גאראדזשעס, 39 הונדערט.

פאלמערסטאן בולווארד גרויסער בארגיין, אייגענטימער אין די סטייטס. מוז פארקויפט ווערען.

אויסבייטען א גוטע סטאר פאר א הויז.

פרעגען מר. פאסטערנאק טעלעפאן טריניטי 3214.

.749

THORNCLIFFE PARK

הערבסט רייסינג

הויבט זיך אן
שבת
סעפטעמבער 6
און ווערט פארגעזעצט
ביז שבת
סעפטעמבער 13

איינטריט — — — — — — $1.75
און רעגירונגס־טעקס

ערשטער רייס 2.30 נ. מ.

סקאט גיפין, פ. ס. ליווינגסטאן,
פרעזידענט, סעקרעטאר.

מאטאה קאוטשעס

(יעדע פינף מינוטען)
דירעקט צו

טאראנקליף רייסעס

פון סט. קלעיר און יאנג סטריטס, און פון פייפ און דענפארט עוו.

בלויז 25 סענט

פון פראנט און יאנג סטריט, און דאונטאון האטעלס
50 סענט.

נהעי קאוטש ליינס
עדלייד 4221.

אקאונטענט־בוקקיפער

12 יאהר עקספיריענס וועט פיהרען אייערע ביכער טייל־צייט אדער אודיטען זיי, פרייזען פון 5 דאלאר מאנאטליך און העכער.

א. א. גאלדענבערג
75 האמוואוד דרייוו.
הילקרעסט W 7504.

5256-9-21

חפץ איז איצט אין יוראפ !

זיין אפיס געפינט זיך אונטער אויפזיכט פון טיכטיגע אנגעשטעלטע און מרס. חפץ, וועלכע זענען טעגליך אין פארבינדונג מיט איהם אין פוילען און רוסלאנד. ווענדעט זיך צו חפצ'ס שיפס קאנטאר וועגען אלע אימיגראציע אנגעלעגענהייטען.

נעלט געשיקט טעגליך, שיפסקארטען, סיטיזען פייפערס

DOMINION TICKET OFFICE
(עדלייד 5971)
143 קווין סט. וועסט

ווענדעט זיך צו חפצ'ן נאך ראט און טאט.

צו פארקויפען

44 הונדערט מענינג עוו. אריבער הארבארד 7 רומס, סאליד בריק אויף צוויי פלארס, טרו האל הארדוואוד פלארס.

מיידזשאר אריבער הארבארד, 8 רומס סאליד בריק, הארדוואוד פלארס. פרענטש דארס. 52 הונדערט דאלאר.

גראסערי סטאר, בארגיין, 55 הונדערט, טויזענט דאלאר, איינצוצאהלען. קען מאכען א גוטען לעבען.

אויך פיעל אנדערע פראפערטיס צו פארקויפען, און אויסצובייטען.

פרעגען פאלאטניק טריניטי 6983 אדער 127 בארדען סטריט.

35 הונדערט ליסגאר 8 רומס, בריק פראנט, אלע קאנוויניענס, קליינע קעש.

48 הונדערט מענינג ביי הארבארד, בריק, 8 רומס, הארדוואוד איבעראל. שעהן דעקארירט. טויזענט קעש.

65 הונדערט מארקהאם פאר בלור, 8 רומס סייד דרייוו, מאדערנע הויז.

65 הונדערט סטאר באלדווין סטריט נעבען אגוסטא 6 רומס.

פאלמערסטאן בולווארד 9 רומס, 2 באטה רומס, בעסטען קאנדישאן, מעסיגער פרייז און קעש.

פארם נעבען גועלף צו פארקויפען אדער בייטען פאר א סיטי פראפערטי, 180 אקער, גוטע לאנד און בילדינגס.

פרעגען נוסבוים. טריניטי 2916.

744

ליינט גרויסע בארגענס

מענינג עווענו, בריק הויז, 7 רומס, הארדוואוד דורכאויס סקווער פלען דאבעל גאראדזש 49 הונדערט.

ראקסטאן ראד בריק פראנט, 6 רומס הארדוואוד פלארס, גאראדזש 35 הונדערט.

יוקליד נעבען בלוהר, 8 רומס סאליד בריק, 46 הונדערט.

שאה סטריט 8 רומס, סאליד בריק נעבען בלוהר, 5 טויזענט.

קארנער סטאר, קאלעדזש סטריט, בעסטען געגענד, מוז באלד פארקויפט ווערען. דער ערשטער וואס וועט זיך אפרופען וועט קריגען א גרויסען בארגיין.

טעלעפאנירט טריניטי 2014 אדער ווענדעט זיך 218 מארקהאם סטריט.

729

הרב
ש. פ. ריזענמאנ'ס
אדרעס איז:
145 סיטאן סטריט
טעלעפאן: עלגין 8064.
אלע רעליגיעזע זאכען אטענדענט.

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפאני

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די בילינגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך, און יעהרליך. 422 בעי סטריט. טעלעפאן עדלייד 3087 נאך 7 אווענטען טריניטי M 6520

NEW YORK WINDOW CLEANING CO
422 BAY ST

חזן ב. וולאדאווסקי

היניעניש - געשולטער סוירדזשען
מוהל
— אויך —
מאדערנער מסדר קדושין
סוירוויסעס אין ענגליש

עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז דער בענעפיט פון זייערע קינדער.

קאנטרי לייט קענען מיך אויך רופען צו זייערע שמחות. איך וועל קיינמאל נים אנטזאגען צו קומען.

וואוינונג 62 בראנזוויק עווענו.
טעלעפאן קינגסדייל 8832.
ארימע אומזיסט.

צו פארהערענטען

צו פארהערנטען א פלעט מיט אלע קאנוויניענס, עלעקטריק פיקטשורס, ווינדאו בליינדס, הארדוואוד פלארס, סטים היעט, פרעגען 116 ראקסטאן ראוד.

.647-9-7

צו פארהערנטען צוויי רומס אין א נייע הויז. פרעגען 384 מאנטראוז עוו.

694-9-7

צו פארהערנטען א שעהנע גרויסע פארנישד פראנט רום, פאסיג פאר צוויי באיעס מיט אדער אהן אבארד. פרעגען 770 מארקהאם סטריט.

2427-9-7

צו פארהערנטען א פלעט פון 4 רומס הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען. פרעגען 228 גרייס סטריט.

697-9-7

צו פארהערנטען א סטאר מיט 6 רומס, 297 ספעדיינע עוו. פרעגען שאפשעוויץ 295 ספעדיינע עוו.

698-9-7

צו פארהערנטען א פלעט פון 4 רומס אלע קאנוויניענס סטים היט. סינק אין קיטשען, טעלעפאן, גרויסע ליכטיגע רומס, פרעגען 122 גרענדזש עווענו, יעצט ליידיג.

691-9-7

צו פארהערנטען א שעהנע פראנט רום און א קיטשען מיט אלע קאנוויניענס ביי א קליינע פאמיליע פרעגען 434 מארקהאם סטריט, טריניטי 1268.

692-9-7

צו פארהערנטען א הויז אין דער איסט מיט אדער אהן א סטאר, אויך א גאראדזש פרעגען ביי טעלעפאן טריניטי j 6356.

414-9-7

צו פארהערנטען א פארנישר רום, פאסיג פאר א יונגען מאן, 137 גרענדזש עוו. אפארטמענט 5.

.572

צו פארהערנטען א שעהנעם פלעט פון 3 רומס, סקווער פלען, הארדוואוד איבעראל, קאפבארדס, סינק אין קיטשען.

פרעגען 630 מענינג עוו. טעלעפאן טריניטי 6119.

753

צו פארהערנטען 4 אדער 5 רומס, סינק אין קיטשען. הארדוואוד פלארס. באזונדערע אריינגאנג, 296 ספעדיינא עווענו.

748

צו פארהערנטען א הויז מיט אלע קאנוויניענס, גאראדזש פאר צוויי קארס, 177 גרייס סטריט, פרעגען 310 קלינטאן סטריט.

750

צו פארהערנטען א פלעט פון דריי אדער 4 רומס, אלע קאנוויניענס. טעלעפאן יעצט ליידיג, פרעגען 226 מיקאל סטריט.

751

צו פארהערנטען א פארנישד רום, סטים היט, הארדוואוד פלארס, פאסיג פאר סינגעל פרוי אדער מאן. באארד אויב פארלאנגט. טעל. טריניטי j 9266

747

צו פארהערנטען א פלעט פון דריי אדער 4 רומס אלע קאנוויניענס, ביי א קליינע פאמיליע. פרעגען 190 קלערמאנט נעבען דאנדעס.

721

צו פארהערנטען א פארנישר רום, פאסיג פאר 1 אדער צוויי פערזאנען, פרעגען 12 ראסעל סטריט.

678-9-8

צו פארהערנטען א פארנישר רום, 115 יוקליד עווענו, אפארטמענט 14. טעלעפאן טריניטי W 4333.

725

צו פארהערנטען א פראנט רום און א קיטשען 24 ראס סט. פרעגען אויפ'ן פלאץ נעבען קאלעדזש און סיסעל.

718

צו פארהערנטען צוויי שעהנע רומס, אלע קאנוויניענס. 20 דאלאר. פרעגען 652 יוקליד עווענו. טריניטי M 5196.

720

צו פארהערנטען אן 8 רומיגע הויז 45 דאלאר. אין מיידזשאר סטריט. גאראדזש, אלע קאנוויניענס. פרעגען 652 יוקליד עוו. טריניטי M 5196.

.719

צו פארהערנטען א פלעט פון צוויי אדער דריי רומס. אלע מאדערנע קאנוויניענס. פרעגען 194 אגוסטא עוו. טעלעפאן טריניטי F 6902.

756

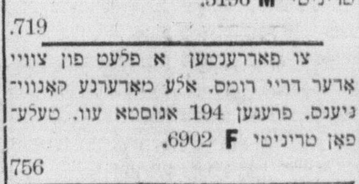

האט אין זינען אז מיר האבען שטענדיג גענוג קעש — איהר קאנט לייען וועלכע סומע איהר ווילט אויף קורצען נאטים און אויף זעהר גינסטיגע טערמס צו אויסצאהלען.

דאנדעס און ספעדיינע ברענטש
514 דאנדעס סט. וועסט.

CENTRAL FINANCE CORPORATION
BRANCH OFFICE
514 Dundas St. West cor. Spadina, Trinity 4862
C. I. BENJAMIN, Manager

צו פארהערענטען

צו פארהערנטען אין פעשאן בילדינג ספייס, פאסיג פאר פאריער אדער סטאק רום. זעהר מעסיגע רענט. פרעגען קעפיטאל דרעס קא. 130 ספעדיינא עוו.

712-9-7

צו פארהערנטען א פלעט פון דריי רומס אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס ניי דעקארירט, סינק אין קיטשען. טעלעפאן מעסיגע רענט. פרעגען 187 גרייס סטריט.

***

צו פארהערנטען צוויי רומס אלע מאדערנע קאנוויניענס. ליידיג דעם 18־טען סעפטעמבער. ווארים גאראנטירט. פרעגען 35 בעלוויו עוו.

669-9-7

צו פארהערנטען אן אפארטמענט פון 5 רומס אויף יוקליד עווענו. אלע קאנוויניענס. פרעגען 338½ יאנג סטריט.

683-9-8)

צו פארהערנטען א פלעט פון 3 שעהנע רומס, הארדוואוד פלארס, א גרויסע קיטשען מיט א סינק, טעלעפאן, גאראדזש. יעצט ליידיג. פרעגען 62 סאסעקס סטריט. טעל. קינגסדייל 8919.

675-9-7)

צו פארהערנטען א האלבען פלאר אין א מאנופעקטשורינג בילדינג 50 דאלאר א מאנאט. פרעגען קעפיטאל דרעס קא. 130 ספעדיינא עווענו.

711-9-7

צו פארהערנטען א הויז פון 7 רומס, 172 פאלמערסטאן עווענו. הארדוואוד פלארס, ניי דעקארירט. סטים היט. פרעגען 800 דאנדעס סטריט וועסט, טראכטער.

704-9-7

צו פארהערנטען א סטאר מיט דריי רומס אין די בעק, גוטער ביזנעס געגענד. 599 קאלעדזש סטריט. פרעגען אויפ'ן פלאץ.

706-9-7

צו פארהערנטען 2 אדער דריי רומס, אלע קאנוויניענס סינק מיט א ברעטעל אין קיטשען. טעלעפאן. גלייך אריינצוציען. פאסיג פאר ערוואקסענע מענשען. פרעגען 28 באלדווין סטריט.

707-9-7

צו פארהערנטען א פארנישד רום דאונסטעירז. פאסיג פאר 1 אדער צוויי מענער. ביי א קליינע אנשטענדיגע פאמיליע. פרעגען 267 גרייס סטריט. טעלעפאן טריניטי 3977.

716-9-7

צו פארהערנטען צוויי שעהנע גרויסע רומס מיט אלע קאנוויניענס אויך הארדוואוד פלארס איבעראל. גאראדזש אויב נויטיג. פרעגען 163 בארדען סטריט.

709

צו פארהערנטען 3 אדער 4 רומס און סאנרום, אלע קאנוויניענס, פרעגען 481 בראנזוויק עוו. מידוויי 1272.

702-9-8

צו פארהערנטען א הויז פון 11 רומס 297 מיקאל סטריט, ניי דעקארירט, סטים היט. אלע קאנוויניענס, סטייבעלס אויב נויטיג. פרעגען 25 באלדווין סטריט. טעלעפאן טריניטי 5614.

2428-9-8

צו פארהערנטען א שעהנעם פלעט פון 3 אדער פיער צימערען מיט אלע באקוועמליכקייטען. פרעגען 71 בארדען סט. טעלעפאן קינגסדייל 7963.

742

צו פארהערנטען 10 רומיגע הויז, הארדוואוד פלארס, סטים היטינג, בליינדס פיקטשורס, 2 גאראדזשעס, פרעגען 191 ראבערט סטריט.

715-9-11

צו פארהערנטען א פלעט פון 4 אדער 5 רומס הארדוואוד פלארס, ניי דעקארירט טעלעפאן צו נוצען. פרעגען 249 מיידזשאר סטריט קינגסדייל 8523.

732

צו פארהערנטען אן 8 רומיגע הויז. בראנזוויק נעבען בלור. פרעגען אין 225 מיידזשאר סטריט. קינגסדייל 7444.

737-9-8

צו פארהערנטען א פלעט איבער א סטאר. פרעגען 225 מיידזשאר סטריט.

736-9-8

צו פארהערנטען א 6 רומיגע הויז, פארניס, דאבעל גאראדזש, 155 בעלוואודס עווענו. פרעגען אויפ'ן פלאץ.

723-9-8

צו פארהערנטען א סטאר 12 דאלאר א מאנאט. פאסיג פאר קלינינג און פרעסינג 901 דאנדעס סטריט וועסט. טעלעפאן טריניטי W 6456.

724

צו פארהערנטען א סטאר מיט 7 רומס אויף קווין איסט. פרעגען 261 ריטשמאנד וועסט, ערלייר 4165.

726-9-8

צו פארהערנטען א הויז פון 11 רומס 197 מיקאל סטריט, ניי דעקארירט, סטים היט, אלע קאנוויניענס. סטייבעלס אויב נויטיג. פרעגען אין 25 באלדווין סטריט, טעלעפאן טריניטי 5614.

2428-9-9

צו פארקויפען

צו פארקויפען א הויז 41 ראבערט סטריט 7 רומס אלע קאנוויניענס הארדוואוד פלארס, עלעקטריק פיקסטשורס. פרעגען מארדי חפץ 100 ערלייר סטריט וועסט. טעלעפאן עדלייד 4286 אדער קענוואוד F 4412

652-9-8

צו פארקויפען א גראסערי סטאר, גוטע אורזאכע, ביליג רענט. פרעגען 152 פארטלענד סטריט.

679-9-7)

צו פארקויפען א רעדי טו וועהר ביזנעס מוז באלד פארקויפט ווערען. אורזאכע מאנופעקטשורינג. פרעגען וויווערלי 6288

705-9-7

צו פארקויפען געגוצטע און נייע בארלס פאר ווייז און פיקעלס. מעסיגען פרייז. פרעגען 104 אקספארד סטריט, טעלעפאן טריניטי W 6263.

700-9-7

א גוטע געלעגענהייט צו קויפען א רעסטאראנט און לאנטשרום. אין א גוטען ביזנעס סעקשאן. אורזאכע אויפ'ן פלאץ. פרעגען וויווערלי 0020.

688-9-7

צו פארקויפען אן 8 רומיגע הויז 251 קראפארד סטריט, הייסע וואסער באהייצונג פרעגען קענוואוד 6912.

690-9-7

צו פארקויפען א גוט־געהענדע סעקאנד־הענד און נייע פארניטשור ביזנעס אין בעסטען געגענד אין האמילטאן, קויפער מוז האבען 3 טויזענט דאלאר קעש.

City Furniture Exchange
141 JAMES ST. NORTH
HAMILTON, ONT.

695-9-8

דזשענעראל דריי גודס קלינינג און פרעסינג סטאר צו פארקויפען אדער בייטען פאר א טאראנטאר פראפערטי. זעהר א גוטע פראפאזישאן פאר'ן ריכטיגען פערזאן. טעל. 4287 קיטשענער אדער 216 קענען סט. איסט קיטשענער.

740-9-9

צו פארקויפען א גוטען פערד און וואגען 104 דעניסאן עוו. מר. ברעגמאן.

733-9-8

צו פארקויפען פון א שעהנע היים א וואלנאט בעדרום סוויט און סיטינג רום סוויט, גוט ווי ניי. פרעגען 1150 קאלעדזש סטריט.

574-9-8

165 באלדווין פארקויפט פעריל מחזורים, סידורים, תפילין, קאפעלס, טליתים, זיידענע און וואלענע ביליג.

745

צו פארקויפען א שוסטערשע ניי־מאשין, ביליג, פרעגען 69 באלדווין סט. אפארטמענט 6.

730

צו פארקויפען דיינינג רום סעט, טשעסטערפילד סוויט, פיאנא און נאך אנדערע הויז זאכען, פרעגען 58 אקספארד סטריט.

746

צו פארקויפען 8 רומיגע סאליד בריק הויז, קראס האל בעק און פראנט סטעפס, 498 מארקהאם סטריט.

728

איבערצוגעבען סעקאנד הענד פארניטשור ליעס, גוטער איינגעטרייטער פלאץ, 258 קווין סטריט, איסט. עלגין 6577.

741-9-9

א גרויסער בארגיין ! צו פארקויפען אדער אויסצובייטען נייעם דופלעקס אין האמוואוד גארדענס, נעבען סענט קלעיר. ברענגט 40 דאלאר א מאנאט פראפיט. טויזענט דאלאר איינצוצאהלען.

פרעגען פאלאטניק טריניטי 6983, אדער 127 בארדען סטריט.

.754

צו פארקויפען סינגער מאטאר מאשינס. פאסיג פאר קלאוקס אדער דרעסעס, אין ערשטען קלאס קאנדישאן, אויך א ליידיס סינגער דרעסמייקינג מאשין, ביליג פרעגען מ. לאנדסמאן 414 דאנדעס סט. וועסט.

.2434

פייפעה הענגעה און פיינטעה

דער אלט באקאנטער פייפער־הענגער מאכט יעצט די בעסטע ארבייט צו ביליגע פרייזען. ב. שאפירא 10 גרענדזש עווענו. טריניטי M 5962.

628-9-29

פייפעה הענגינג און פיינטינג

איך מאך די בעסטע דזשאבס אין פיינטינג און פייפערהענגינג. גוט און ביליג. בעסטע צופרידענהייט. טעלעפאנירט גלייך טריניטי W 7304.

מ. קירשענבוים 30 קאר סטריט.

פארלאנגט

יונג גראדואירטע נוירס פארלאנגט א פאזישאן. ביי טאג אדער ביי נאכט ארבייט. פרעגען ביי טעלעפאן טריניטי 9584

***

פארלאנגט אן עקספיריענסד אפרייטאר צו ליידיס הענד־בעגס. פרעגען ראיעל לעדער גודס, 435 ספעדיינע עוו.

2422—8—7)

א דייטשער טראק דרייווער און טרעקטאר פארלאנגט ארבייט. פרעגען 478 דאנדעס סטריט וועסט. טעלעפאן טריניטי 1375.

701-9-7

א פוילישע מיידעל זוכט הויז ארבייט ביים מאנאט. פרעגען 194 אנטעריא סט.

687-9-7

א פוילישע מיידעל זוכט הויז ארבייט ביים מאנאט. פרעגען 148 פארטלענד סטריט.

689-9-8

עקספיריענסד סטענאגראפער זוכט א פאזישאן, האט 4 יאהר עקספיריענס. קען גלייך אנהויבען.

טעלעפאנירט הארגרייוו 3298.

686-9-6

פארלאנגט דזשאבס, פארשטאפטע דריינס אויסגערייניגט און פאררעכט. עקסקעווייטינג בריק און סעמענט ארבייט. ביליגסטע פרייזען.

וויינבערג עקספערד דריינער. טעל־עדלייד 8260.

.734

פארלאנגט א בארבער, סטעדי דזשאב פרעגען מאנטאג פריה 893 דאנדעס סט. וועסט.

743

פארלאנגט עקספיריענסד פרעסער צו ליידיס דרעסעס. פרעגען פרעמיער דרעס קאמפאניע 259 ריטשמאנד סטריט, וועסט.

2432

פארלאנגט א באי זאל קענען נייען אויף א פאר־מאשין ביי פאר־קאוטס, 1048 קווין וועסט. טעלעפאן לייקסייד 2721.

731

פארלאנגט א קענוועסער, מוז קענען ענגליש. פרעגען 514 קווין סטריט וועסט צווישען 12 און 1.

738-9-8

עקספיריענסד קארפענטער מאכט אלערליי ריפּיירס, פארלאנגט ארבייט אדער א דזשאב. ביליגע פרייזען. קען אויך רעפּיירען אלערליי מאשינען אין א פעקטערי, טעל. טריניטי j 3171 מר. דזש. לאמעגא.

727-9-9

א פרוי פארלאנגט צו טאן יעדען סארט הויז ארבייט ביים טאג אדער וואך. פרעגען 135 דזשאהן סטריט.

699

פארלאנגט אן אפערייטאר און קאטער צו פארס. פרעגען עטלין קלאוק 716 דאנדעס וועסט.

2435

פארלאנגט א גוטען שניידער צו פיינע קאסטומער ארבייט.

פרעגען 606 דאנדעס סטריט וועסט

722

א גרינער באי זוכט שניידעריי אדער אנדערע ארבייט. פרעגען 39 בארדען סט. קינגסדייל 9649.

717

מעדזשיק געז איז גלייך צו געז 3 סענט א גאלאן.

און אומשעדליבער גאראנטירטער פראדוקט. גענוצט פון די גרעסטע באס קאמפאניעס. לייבעלס, צירקולארען, לעטערהעדס, מיט'ן אגענט'ס נאמען צוגעשטעלט. פרייע איינצעלהייטען און פראבעס.

P. A. Lefbevre & Co. Ltd.
Magic Gas Building
Alexandria, Ont.

קארפענטער און דזשענעראל קאנטראקטאר

י. קאץ

נעהמט ארבייט פאר הארדוואוד פלארס, מעגבי ארבייט, אלע סארטען ארבייטען און הויז אלטערייישאנס, אויך אלערליי פעקטארי ארבייט.

79 מיידזשאה סט.
טעלעפאן קינגסדייל 8442, מיר מאכען ארבייט אויף אויסצאהלונגען אויך

פייפערהענגינג און פיינטינג

אייער אלטער באקאנטער פייפער הענגער און פיינטער נעמט אן קאנטראקט דזשאבס צו די ביליגסטע פרייזען. די בעסטע ארבייט גאראנטירט. קיין דזשאב צו קליין אדער צו גרויס. עסטימייטס פריי

רומס געפייפערט פאר 5 דאלאר און העכער מיט מיין פייפער.

סעם קאץ, 166 אסינגטאן עווניו
לאידברוק 2350.

591-9-28

די פאר־קאנפערענץ פון קאנאדער אידישע פארם שול געזעלשאפט

אז קאנאדער אידען, ניט בלויז פון די גרויסע שטעדט, נאר אויך פון די קליינע, פארווארפענע שטעטלאך, מיינען ערנסט מיט אן אנהויב פון א באוועגונג צו פארשפרייטען דעם געדאנק פון ערד־ארבייט, האט באוויזען די פאר־קאנפערענץ פון די די אידישע פארם שול געזעלשאפט וואס איז אפגעהאלטען געווארען זונטאג אין דושארדזשטאון.

די רעארגאניזיר קאמיטע פון דער פארם שול געזעלשאפט האט רעאליזירט די ערשטע פראקטישע שריט דערמיט וואס זי האט די באראטונג צונויפגערופען. אין דער געזעלשאפט האבען זיך אין די לעצטע עטליכע וואכען אנגעשלאסען שטעדט און שטעטלאך, די קאמיטעטען און די מיטגליעדער האבען געדארפט קומען אין באריהרונג מיט דער אינסטיטוציע זעהן מיט זייערע אייגענע אויגען און אויסזאגען זייער ווארט. זייער מיינונג אין דער ווייטערדיגער פיהרונג און פארוואלטונג פון'ם אנשטאלט.

און אויפ'ן רוף פון הויפט אפיס האבען זיך כמעט אלע אנגעשלאסענע שטעדט אפגערופען. מיטאג צייט האבען זיך אנגעהויבען צו בעוויזען די ערשטע אנגעפאהרענע דעלעגאטען, זייערע פאמיליעס און געסט. די שטימונג איז געשטיגען פון מינוט צו מינוט. דעלעגאטען האבען זיך באקענט מיט דעלעגאטען. אומבעקאנטע זענען באקאנט געווארען. ביי אלעמען האט געהערשט דער געפיהל אז אידען פון פארשיעדענע געגענדען זיינען זיך צונויפגעקומען צו איין כלל זאך, פאראייניגט פאר איין אידעע, און די אידעע האט קודם כל צוטאן מיט דער דערהויבונג פון אייגענעם אידישען לעבען דא אין קאנאדע, ניט בלויז פאר הילף פאר יתומים, נאר ווארפען דאס קערענדעל צו אן אייגענעם איבערבוי, צו א איבעראנדערשונג, צו לאנד ארבייט, צו אקערבוי, צו פארמעריי, וואס אויב היינט וועט מען עס אנהויבען מיט יתומים, וועט מען עס מארגען דערגאנצען מיט היגע קינדער און אפשר, די צייט וועט דאס אן, שאפען א ברייטע אגריקולטור באוועגונג צווישען אידען, אויף אייגענע מיטלען.

דער פלאץ ארום דעם הויפט־בנין און דער פארם שול ווערט וואס אמאל פולער און ענגער פון די קארס, וואס קומען אליץ מעהר און מעהר אן. די טעמע פון די געשפרעכען זיינען אי די אידישע פארם שול אי בכלל אגריקולטור. דאס אליין וואס די פארשטעהער פון אזוי פיעל שטעדטלאך געפינען זיך אויף איין פלאץ, אויף א אידישע פארם־שול שאפט פיעל שטימונג און ניט איינער פון זיי פארטראכט זיך ערנסט וועגען דעם אז סוף כל סוף וועט מען אליין דארפען אויפגעבען די ביזנעס, וואס קאן ניט אויסהאלטען אי די קאנקורענץ פון די גרויסע, אי דעם קריזיס, און זיך באזעצען אויף א פארם, אריינלייגען דאס לעצטע פון אייגענעם פארמעג, אויב מען וועט ניט וועלען אונטערגעהן.

די מיטגלידער פון דער רעארגאניזיר קאמיטע האבען אויפגענומען די דעלעגאטען און געסט, זיי ארומגעפיהרט, געוויזען די איינריכטונגען פון דער אינסטיטוציע, די בילדינגס, די שלאף חדרים פון די קינדער, דעם אונטערהאלטונגס האל, די עס צימערען, די קיך ווי אויך דאס לאנד, וואס איז גראד איצט נאכ'ן שניט און עס דערקענט זיך נאך די מיה, וואס די יונגע קינדער האבען אריינגעלעגט אין די פעלדער. מען געהט אין די שטאלען, מען באטראכט די מאשינען און אין דער זעלבער צייט קוקט מען זיך צו צו א "פוס באל גיים", וואס די יתומים קינדער אין דער פארם שול שפיעלען, ווי זיי וואלטען דערמיט אויפגענומען די געסט און געוויזען, זעהט וואס מיר אונטער דער פרייער נאטור קאנען באווייזען.

דערווייל ווערען די דעלעגאטען און געסט איינגעלאדען צו מיטאג, וואס די טאראנטאר קאמיטע האט פארגרייט לכבוד די געסט.

נאכמיטאג פארזאמעלט זיך דער עולם אין ספעציעלען פארזאמלונגס האל פון דער פארם שול, דער האל איז פול. די שטימונג איז א יום טוב'דיגע. דער פארזיצענדער פון דער רעארגאניזיר קאמיטע מר. מארים שפיגעל פון טאראנטא, ערעפענט דעם מיטינג, דערציילט וועגען דער פארזאמלונג וואס איז פארגעקומען מיט עטליכע מאנאטען צוריק פון א קליינער גרופע, וואס זיינען נאך געבליבען ווי די לעצטע סאלדאטען אין שלאכט פעלד, און ווייטערדיגע האפנונגען אז די אינסטיטוציע זאל זיך דערהאלטען.

עס איז אויסגעקליבען געווארען א קאמיטע פון 5 אנגעזעהענע פערזאן אין טאראנטא, אבער די שטימונג צווישען די קענעדער אידען איז געווען אן אונגינסטיגע פאר דער פארם שול און די אפאטיע און ניט צוטרויען האט די ארבייט געמאכט אונמעגליך ווייטער אנצופיהרען. דאך א דאנק די נייע ארגאניזירונג אונטער דער אנפיהרונג פון ל. מלאך און מיט דער מיטהילף פון דער מאנטרעאלער ליידים אוקזיליערי פאר דער פארם שול איז געלונגען ווידער ארויפצופיהרען די געזעלשאפט אויף א וועג. די דערגרייכונגען וואס זענען שוין געמאכט געווארען גיבען האפנונג און מוט ווייטער זיך אנצושטרענגען און אנגעהן מיט ווייטערדיגער־ארבייט.

עס ווערט פארגעלייגט דעם טאג־ארדנונג וואס ווערט אנגענומען פון די פארזאמעלטע:

1. באריכטען.
2. חובות.
3. קאמיסיע.
4. וואהלען.
5. פארשלאגען און ווייטערדיגע ארבייט.

דער פארזיצענדער גיט דאס ווארט דעם סעקרעטאר און ארגאנייזער מר. ל. מלאך.

ל. מלאך דערצעהלט פאר די פארזאמעלטע, מיט וועמען ער האט שוין סיי ווי סיי נעהאט די געלעגענהייט זיך צו באקענען אין זייערע שטעדט וועגען די שוועריגקייטען פון דער ארבייט. די אפטע באליידיגונגען אפילו, און דאך האט עס ניט אפגעשוואכט פון פארצווייפלען זיין ארבייט און אריינהאמערן דעם זין און אידישע מוחות ווי ווייט נויטיג עס איז פאר'ן קענעדער אידענטום אויפצו האלטען די אינסטיטוציע וואס דארף זיין דאס וויגעלע וואו א גרויסע אידעע דארף זיך אויסוויגען, די אידעע פון א אידישען פארמער קלאס, אין וואס דאס קענעדער פאלק און די קענעדער רעגירונג איז אזוי פאראינטערעסירט. מר. מלאך באריכטעט וועגען די שטעדט וואו ער האט צו איינציגע און צו עטליכע מאל באזוכט גואו עס איז איהם געלונגען צו שאפען פאראיינען, קאמיטעטען, און מיטגליעדער, וועלאנד, סט. קעטרינס, גוועלף, פארט קאלבארן, סטראטפארד, האמילטאן, אשאווא, קאבורג, טרענטאן, בעלוויל, קינגסטאן, קיטשענער, לאנדאן, נייאגרא פאלס, ברענדפארד, פיקטאן, און מיט א רייהע אנדערע שטעדט וואו ער שטעהט איצט אין פארבינדונג, וועלכע ער וועט די טעג באזוכען און דארט גרינדען פאראיינען פאר דער פארם שול.

די אויסגערעכענטע שטעדט, זענען איצט דא מערסטענטיילס פארטראטען, אויסער מאנטרעאל, וואו עס עקזיסטירט א גרויסער פאראיין, דער מאנטרעאלער פאראיין האט צוגעשיקט א טעלעגראמע, אז זיי קאנען ליידער ניט ביישטיין די פאר־קאנווענשאן. עס ווערט אויסגעדריקט באדויערען פארוואס מאנטרעאל איז ניט פארטראטען. מאנטרעאל האט דאך געדארפט איצט זיין דער הויפט בעל שמחה, ווייל א דאנק זייערע מאטריעלע אונטערשטיצונג פאר אפיס און רעארגאניזאציע ארבייט האט עס געקאנט ווערען אזא באוועגונג ווי עס איז איצט שוין, און מיט דער האפנונג אז ביז דער קאנווענשאן וועט די באוועגונג שוין האבען ארומגענומען אלע שטעדט פון אנטעריא און קווייבעק, און הויפטזעכליך טאראנטא, וואס איז איבערגעלאזט געווארען צו ארגאניזירען ווען דער זומער וועט אריבער און דער עולם וועט שוין זיין צוריק פון די קאנטרים, צו דער זעלבער צייט ווערט אויך אויסגעדריקט א דאנק צו דער מאנטרעאלער ארגאניזאציע מיט מאדאם באטנער אלס פרעזידענטין און מר. שירער אלס די וואס באזארגען פינקטליך די נויטיגע מיטלען אנצוגעהן מיט דער ארבייט.

דער סעקרעטאר גיט איבער פאלגענדען באריכט וועגען דער ארבייט אין פארלויף פון 7 וואכען.

1. באזוכט 16 שטעדט וואו ער האט געהאלטען לעקציעס און גערופען צו ארגאניזאציע און געגרינדעט פאראיינען.

2. בריעף און צירקולארען איז ארויסגעשיקט געווארען 1081, פאסט קארטלעך 130, צוזאמען 1211 בריעף.

פובליקאציעס זענען געווען אין 'קענעדער אדלער" 4.

טאראנטאר "אידישער זשורנאל" 5, "פארווערטס" 2, "טאג" "מארגען זשורנאל" 1, און אין אלע אויסלענדישע אידישע צייטונגען צו איינע.

מיטינגען פון דער טאראנטאר קאמיטע5 און פריוואטע בעראטונגען 2. דער אפיס האט איינגעארדענט פיק־ניקס אין דער פארם שול 2.

דורך דער צייט האבען מענשען באזוכט די פארם שול בלויז פון טאראנטא 205 און 3 געסט פון אויסלאנד. א חוץ די פערזאנען וואס זיינען ביי פארשיעדענע געלעגענהייטען מיטגעקומען מיט דער דעטראיטער קאמיטע.

דער אפיס האט ארגאניזירט די קינדער פון דער פארם שול אן איינענעם קלוב. דער קלוב האט געהאט 5 פארזאמלונגען מיט'ן סעקרעטאר מר. מלאך, 2 ארויספאהרונגען, איינער ספעציעל אויף דער איינלאדונג פון ארבייטער רינג קעמפ, וואס האט די קינדער אויפגענומען אלס זייערע ספעציעלע געסט. עס איז געהאלטען געווארען פאר זיי רעדעס, גענענזייטיגע באגריסונגען, עס איז אויך סערווירט געווארען פאר די קינדער מיטאג און אווענט מאלצייט. (די פארזאמלונג אפלאדירט און דריקט אויס דערמיט א דאנק צו דעם קעמפ קאמיטעט פון ארבייטער רינג אין טאראנטא). עס איז אויך איינגעארדענט געווארען אז די קינדער זאלען פאהרען צו דער עקזיבישאן און פאר דעם צוועק האט זי דער עקזיבישאן פרעזידענט אריינגעשיקט פרייע בילעטען.

דער סעקרעטאר פארענדיגט זיין באריכט, רופענדיג די פארזאמעלטע זיך צו פארטראכטען ערנסט מיט דער אינסטיטוציע אין זין האבען דאס גרויסע ווערק וואס קאן און מוז געשאפען ווערען, אויף אזא אופן וועט ער קאנען פארזעצען די ווייטערע ארבייט זיינע.

דער פארזיצער לאדעט איין דעם גרינדער פון דער אידישער פארם שול, מר. סעקס ער זאל באלויכטען פאר די דעלעגאטען ווי אזוי עס איז געקומען צום געדאנק וועגען דער גרינדונג פון דער פארם שול. מר. סעקס שילדערט ווי אזוי אין יאהר 1922 איז ארוים א געזעץ אז אריינגעלאזט ווערען אין לאנד זאלען נאר פארמער. עס האבען אנגעהויבען קומען אידען מיט פארמער פערמיטס אבער לויט די אפיציעלע ראפארטען וואס די רעגיערונג האט געקראגען פון איהרע אינספעקטארען האט זיך ארויסגעוויזען אז נאר 19 פראצענט זיינען געבליבען אויף פארמס, נאך מעהר עס איז פעסט געשטעלט געווארען אז די וואס האבען אפילו גענעבען גרויסע באנדס, אז זיי וועלען שטעהן אויף די פארמס, האבען די באנדס געלאזען פאלען און זיינען געגאנגען אין די שטעדט.

די רעגיערונג האט דעריבער נאך שטארקער גענומען באשרענקען די אימיגראציע און כאטש ניט אפיציעל איז אבער געווען צו זעהן, אז אמיינסטען איז די באשרענקונג געציעלט קעגען אידען. דער רעדנער דערצעהלט ווייטער, ווי ער האט אויפגעוויזען דער רעגיערונג אז דאס וואס אידען זיינען ניט געבליבען אויף די פארמס איז ניט זייער שולד. זיי האבען ניט די מעגליכקייט און די ערפאהרונג, מען האט זיי ניט ערצויגען אין דעם גייסט. זיי האבען ניט געהאט קיין שטיצע ניט פון דער רעגיערונג און ניט פון דער געזעלשאפט. זיי האבען ניט געקאנט די שפראך און ניט געהאט קיין געזעלשאפט ארום זיך. דאן האט ער פארגעלייגט דער רעגיערונג א פלאן פון א אידישע פארם־שול וואס זאל אויסבילדען אידען אלס אקערבויער. די רעגיערונג האט זיך אין דעם פלאן אנגעכאפט און צוגעזאגט די פולע שטיצע אין פארם פון געבען פרייע פערמיטס אויף אזוי פיעל וויפיעל די פארם שול וועט נאר קאנען אריינגעהמען און זיי אויסלערנען אלס פארמער.

די קאנאדער אידען — זאגט ווייטער דער רעדנער, האבען ניט ארויסגעוויזען דעם גלויבען אין אזא אינסטיטוציע און זיינען במילא געווען קאלט צו דעם געדאנק, האט מען געמוזט שותפות מאכען מיט א דעטראיטער ארגאניזאציע פון יתומים פארזארגונג, די דעטראיטער האבען אריינגעלייגט האלב געלט סיי אין דער פארם און סיי אין דער אויסשטאטונג פון דער פארם, אויך האבען זיי אין משך פון דער צייט אריבערגעבראכט 3 גרופעס יתומים פון אייראפא פאר דער פארם שול.

אויפ'ן פארלאנג פון די אנוועזענדע ווערט פארגעלייגט א באריכט וועגען דעם צושטאנד פון דער פארם ביים איצטיגען מאמענט. וויפיעל מען האט אריינגעלייגט געלט און וויפיעל עס האט די ווערט. (פארזעצונג אויף זייט 6)

לאיער מארים ש. מילסטאן
באריסטער, סאליסיטאר און נאטארי פאבליק.
סטענדערד טעאטער בילדינג
287 ספעדיינע עוו. טעל. טריניטי 4666
אבען אווענטען. דאון־טאון אפיס, 394 בעי סט. טעלעפאן עלגין 6002.
רעזידענץ טעלעפאן טריניטי W 4022.

הענרי ס. ראזענבערג
אנאנסירט, אז הערצל ראטענבערג איז ניט מער פארבונדען מיט דער פירמא, און אז מר. ראזענבערג זעצט פאר זיין לאו פראקטיק אין די זעלבע אפיסעס אלס
הענרי . ס. ראזענבערג און קא.
באריסטערס, סאליסיטארס א. ז. וו.
703—702 פעדעראל בילדינג.. 85 ריטשמאנד סטריט
טעלעפאנס: עדלייד 1387 — 1386.
און אז איצט זענען פארבונדען מיט איהם
הארייס ג. בריסטאן און לעאנארד ס. סמיט

לאיער ניומאן
אפיס: 4 ריטשמאנד סטריט איסט ELGIN 1305
רעזידענס 16 הופער עוו. טעל. טריניטי W 9329.

טעלעפאן עדלייד 9768. הויז טעל. טריניט W 3195
לאיער דזשאזעף מ. גארדאן
באריסטער, סאליסיטאר, נאטארי פאבליק.
האט געמופט זיין אפיס אין:
300A דאמיניאן בילדינג
465 בעי סטריט, בעי און אלבערט סטריטס

אפיס: 45 ריטשמאנד סט. וועסט 705 סענטראל בילדינג
אפיס טעלעפאן: וויזערלי 2211 הויז טעלעפאן טריניטי 7461.
לאיער ב. ווינבערג כ.א.
באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק
געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.
מארגיידזשעס געקויפט.

הערצל ראטענבערג
מאכט באקאנט אז די געזעץ פירמע פון ראזענבערג און ראטענבערג איז איצט אויפגעלייזט. און אז ער האט געעפענט א נייעם אפיס אויף
901 סטערלינג טאוער בילדינג
קארנער בעי און ריטשמאנד סט.
אפיס טעל.: עלגין 1611. וואוינונגס טעל. קינגסדייל 7845

לאיערס דזש. דזש. גלעס און אי. פי. היסלעה
— פון —
גלעס, היקלער און קא.
רום 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.
אפיס טעלעפאן עלגין 5512.
אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק.
געלט געליען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

דער לאו אפיס פון
דייוו שער כ. א.
געפינט זיך יעצט אין
45 ריטשמאנד סט. (געגענאיבער סימפסאנס)
סוויט 301 סענטראל בילדינג
עלגין 7600

ביזנעס טעלעפאנען: דאנטאון, עדלייד 2544 אפטאון, טריניטי 1652
בראון און סמיט
לאיערס
394 בעי סטריט
514 דאנדעס סט. וועסט, קאר. ספאדיינא עוועניו
אונזער נייער אפטאון אפיס אויף 514 דאנדעס סטריט וועסט, קארנער ספאדיינא עוועניו, איז איצט אפען. דיזער אפיס וועט זיין אפען אין די אווענטס.
געלט געליען אויף מארטגיידזשעס אויף 6 פראצענט.
רעזידענס טעלעפאנען: א. ת. בראון, הילקרעסט F 6146
ס. א. סמיט, עדלייד 7674.

נאטים צו די יעניגע וועלכע עס האבען
אויטאמאבילס און טראקס
דער נייער געזעץ געהט אריין אין קראפט דעם 1־טען סעפטעמבער, 1930, אז דער יעניגער וואס האט ניט קיין אינשורענס אויף זיין אויטאמאביל, אדער טראק, און קען ניט באצאלען ווען ער האט אן עקסידענט, וועט מען צונעמען זיינע לייסענס, און יעדער עקסידענט וואס באטרעפט מער ווי 50 דאלאר, מוז גלייך רעפארטעט ווערען צו די פאליס פאר רעקארדינג.
נעמט עס גוט אין אכט און פראטעקטעט אייך דורך
חזן קאפלאנ'ס אפיס. טעלעפאנירט אונז און איר וועט אינשורט ווערען אין די בעסטע קאמפאניעס. אונזער גוטער רעפוטיישאן פאר די לעצטע 15 יאר אין די אינשורענס ביזנעס, איז אלעמען גוט באוואוסט.
M. KAPLAN & SON INS. BROKERS
55 YONGE ST. Tel. ELgin 8155-6-7 Sundays & Holidays Hillcrest 8646-Hyland 1960

מאכט אייערע
שנה טובה קארטען
— אין —
„אידישען זשורנאל"
מיר האבען דעם גרעסטען אויסוואהל פון
נייע אימפארטירטע
שנה טובה קארטען
40 סארטען 40
קארטלאך פון פארשידענע סטיילס. איהר קענט זיי זעהן ביי אונז אין אפיס, אדער טעלעפאנירט און אונזערס א פארטרעטער וועט קומען צו אייך.
קאנטרי ארדערס ווערען פינקטליך אטענדעט
מיר נעמען אן פרינטינג ארדערס פון אויסערן שטאדט, און מיר דעליווערען אין צייט, שעהן, גוט און ביליג.

„אידישער זשורנאל"
דרוקעריי
542 דאנדעס וועסט טריניטי 6830-6831

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PRESS, LIMITED
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
542 DUNDAS ST. WEST. Telephone Trinity 6830-6831
M. Clavir, Pres. and Gen. Mgr.
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents

צו דער זעקסטער „הדסה" קאנווענשאן

עפענט זיך היינט אין אטאווע די זעקסטע קאנווענשאן פון דער קאנאדער "הדסה". און עס ווערט דערווארט א גרויסע צאל דעלעגאטינס פון איבער'ן גאנצען לאנד. פאדערען זיך גאנץ וועניג ווערטער פארצושטעלען די "הדסה", אדער צו רעדען וועגען זייער טעטיגקייט. אויב עס איז ביי אונז אין קאנאדע פאראן א לעבעדיגע ארגאניזאציע, איז עס זיכער די פרויען פאראייניגונג "הדסה". וועגען וועלכער עס וועט אויך ניט זיין איבערטריבען צו זאגען, אז זי איז די לעבעדיגסטע ארגאניזאציע, וואס מיר פארמאגען.

"הדסה" אין קאנאדע מיינט ניט נאר אן ארגאניזאציע, וועלכע איז טעטיג אויף דעם געביעט פון ארץ ישראל ארבייט, ווייל אין איר ארבייטס־פראגראם שליסט זי איין אויך א גאנצע רייע פון אנדערע ארבייטען.

די "הדסה" איז ביי אונז א טייל פון דער גאנצער ציוניסטישער ארגאניזאציע, און עס איז ניטא קיין איין וויכטיגע ציוניסטישע אונטערנעמונג ביי וועלכער די "הדסה" זאל ניט שפּילען די לייטענדע און פירענדע ראליע.

קרן היסוד, קרן קימת, לאקאלע ארבייטען, קולטור און דערציאונגס־אונטערנעמונגען, בצלאל ארבייט, ציוניסטישע לעקציעס — איבעראל זענען די הדסה־טוערינס וואס מאכען אלע און אלץ צו באוועגען זיך.

די "הדסה" ארגאניזאציע האט יעדען גרונד צו זיין צופרידען מיט'ן "רעקארד" פון דער קערפערשאפט, מיט די דערגרייכטע רעזולטאטען, ווינשען מיר זיי צום זעקסטען צוזאמענפאר, ווייטערדיגע פארשריט, מער אויסגעברייטערטע ארבייטען, און ניט קיין קלענערען דערפאלג אין דער צוקונפט ווי אין דער פארגאנגענהייט.

די "הדסה"־טוערינס, באזונדערס די פון טאראנטא, קומען צום צוזאמענפאר מיט א נייעס, מיט'ן באריכט וועגען דער קולטור־ארבייט, וואס זיי האבען אונטערגענומען, און וואס איז געווען גאנץ דערפאלגרייך. דארף דער דאזיגער באריכט דיענען אלס מוסטער אויך פאר אלע אנדערע שטעדט, און אן אנגענומענע ברייטע, פארצווייגטע קולטור־פראגראם דארף זיין דער רעזולטאט פון דעם זעקסטען "הדסה" צוזאמענפאר.

טאריף און ארבייטער אינטערעסען

דער בריטישער טריידס יוניאן קאנגרעס וואס איז אפגעהאלטען געווארען אין נאטינגהעם, האט מיט א גרויסער מאיאריטעט באשלאסען צו זיין צום גונסטען פון דער אידעע פון "אינטער־עמפּייער האנדעל", אדער צו אנקניפּען ענגערע האנדעלס־פארבינדונגען צווישען ענגלאנד און אירע דאמיניאנס און קאלאניעס. דער דאזיגער באשלוס איז זייער א וויכטיגער, שוין דערפאר אליין וואס אזא וויכטיגע קערפערשאפט ווי דער טריידס יוניאן קאנגרעס האט אים אונטערשטיצט.

אפשר אין קיין אנדער לאנד אין דער וועלט איז די ארבייטערשאפט אלס א גרופּע, ניט אזוי איינפלוסרייך ווי אין ענגלאנד און ווען א געוויסער פלאן ווערט פון דער דאזיגער מעכטיגער גרופּע אונטערשטיצט איז עס א געווינס פאר'ן פלאן. די אידעע פון אן ענגערען האנדעלס בונד צווישען ענגלאנד און אירע קאלאניעס האט ביז איצט שוין געפונען די פולסטע אונטערשטיצונג ניט נאר פון די ארבייטער, נאר אויך פון דעם אנדערען עקסטרעמען לאגער — די קאנסערוואטיוון. ווען לארד מעלטשעט, וועלכער איז איינער פון די קאנסערוואטיווע זיילען אין ענגלאנד און ווערט פאררעכענט צווישען די גרעסטע אינדוסטריאליסטען אין דער וועלט, איז מיט עטליכע טעג צוריק געווען אין טאראנטא, האט ער אין זיינער א רעדע אויפגעפאדערט קאנאדע צו אנשליסען זיך נעענטער — דורך אן ענגען האנדעלס קנופּ — מיט דער אימפּעריע.

וואס אנבאלאנגט די קאנסערוואטיוון פון לארד ראטערמיר'ס חדר, קעמפען זיי דאך שוין לאנג פאר דער פארווירקליכונג פון דער אידעע פון "אינטרא־עמפּייער" האנדעל. און אזוי קומט עס אויס, אז בנוגע דער דאזיגער פראגע קומען זיך צונויף אין ענגלאנד צוויי עקסטרעמע לאגערען — די קאנסערוואטיוון און די ארבייטער. די ליבעראלען וועלכע זענען דוקא צום גונסטען פון א פרייען האנדעל ביז א געוויסער מאס, זענען דאך אין ענגלאנד, כמעט ווי אויסגעשפּיעלט ביים איצטיגען מאמענט.

איצט, מיט דער גוטהייסונג פון דעם בריטישען טריידס יוניאן קאנגרעס, זענען שוין כמעט ניטא קיין שטערונגען מצד דער מוטערלאנד צו אנהויבען פארווירקליכען דעם פלאן. און עס איז צו גלויבען אז ביי דער קומענדער אימפּעריאלער קאנפערענץ וואס וועט אפּגעהאלטען ווערען אין לאנדאן ביים סוף פון היינטיגען חודש, וועט געלייגט ווערען דער ערשטער און וויכטיגסטער גרונדשטיין פאר דעם אנהויב פון א נייער האנדעלס־עפּאכע צווישען דער גרויסער משפחה פון דער ענגלישער אימפּעריע.

אבער וואס עס לאזט זיך ניט פארשטיין איז, ווי אזוי קומט אן ארבייטער קערפערשאפט צו שטיצען א פלאן וועלכער איז ווייט ניט אויסגעהאלטען בנוגע די מאטעריעלע און פרינציפּיעלע עיקרים. אמת, דער טריידס יוניאן קאנגרעס האט עס פארמולירט אביסעל אנדערש ווי די קאנסערוואטיוון טוען עס. בעת דער קאנסערוואטיווער פלאן, איז הויפּטזעכליך געציעלט פאר א הויכען טאריף געגען דער גאנצער וועלט, אויסער די לענדער פון דער אייגענער אימפּעריאלער משפחה, טראגט די ארבייטער־אידעע מערער דעם כאראקטער פון א האנדעלס־קוואטא. דאס הייסט, אז אנשטאט דעם אז דער האנדעל מיט אנדערע לענדער זאל פולשטענדיג אפּגעשטעלט ווערען מיט דער הילף פון א הויכען טאריף, פארלאנגען די ארבייטער אז עס זאלען איינגעפירט ווערען האלב־אפיציעלע רעגירונגס־קאמיסיעס, וועלכע זאלען קאנען קויפען אין אויסלאנד, מיט דער רעגירונגס דערלויבניש.

דער אמת אבער איז, אז אין דעם ליגט ניט מער ווי א טעכניש דריידעל. הגם אין דער ווירקליכקייט מיינט עס כמעט איינס און דאס זעלבע וואס די קאנסערוואטיוון ווילען. עס וועט מיינען א הויכער טאריף געגען דער גאנצער וועלט. און לויט ווי אונז איז שוין מערערע מאל אויסגעקומען צו אנצייגען קאן א הויכער טאריף ניט העלפען אפשאפען ארבייטסלאזיגקייט אין א לאנד. די ארבייטער וואלטען עס זיכער געמעגט וויסען — און אפילו דער בריטישער יוניאן קאנגרעס אויך. דאס פאדערען די עקאנאמישע אינטערעסען פון דער וועלט, וועלכע קאנען מיט טאריף־קאמפּרעסען בשום אופן ניט געהאלפען ווערען.

א שיינער ביישפּיל פון א יוניאן

צו דער צייט וואס מען רעדט אזוי פיעל וועגען פלענער ווי אזוי צו לעזען די ארבייטסלאזיגקייט, האט די "בריקלייערס יוניאן" לעצטע וואך באוויזען א פשוט'ען ביישפּיעל, ווי אזוי לייכטער צו מאכען די לאגע. זי האט גאנץ איינפאך איינגעפירט א גלייכע צוטיילונג פון ארבייט, און אנשטאט דעם א העלפט זאל ארבייטען, און די אנדערע העלפט זאל הונגערען, וועלען יעצט אלע ארבייטען ווענגיגסטענס דריי טעג א וואך.

איז דאס אן אמת'ער מוסטער פון סאלידאריטעט. און ווען אי די יוניאנס, און אי די ארבייטס־געבער, וואלטען אין אלע פאכען גענומען אן עהנליכע שטעלונג, וואלט די לאגע זיכער אביסעל פארלייכטערט געווארען, ווענגיגסטענס אין יענע הייזער וואו מען הונגערט פשוט.

און זיכער איז אזא שריט קודם כל וויכטיג מיט דעם, וואס ער פארשאפט קודם כל צוטרויען אין די ארבייטער־רייען גופא, און פארשטארקט די ארבייטער סאלידאריטעט.

און דאס איז זיכער אויך עטוואס ווערט.

זי איז די „מאמע" פון 50 מיליאן בייבים אויף איין מאל

אינטערעסאנטע פאקטען וועגען אויסטערס וואס זיינען א פאפולערע שפּייז.

"דו ביסט דום ווי אן אויסטער"!

דאס איז א ווערטעל וואס ווערט געברויכט ווען מען וויל איינעם זאגען אז ער איז א גרויסער נאר. אבער די וויסענשאפטסלייט וועלכע האבען געמאכט א שטודיום וועגען דעם אויסטער, האבען א גאנץ אנדערע מיינונג וועגען איהם. דער אויסטער, זאגען זיי, זעהט, הערט, פיהלט און שמעקט, אבער ער קאן ניט ריידען.

די אויסטער משפחה, ווי עס ווערט דערצעהלט אין אן אינטערעסאנטען ארטיקעל, איז אזא צאהלרייכע, אז מען קאן זי גאר ניט איבערדערצעהלען, ווייל יעדע אויסטערקע איז די "מאמע" פון 60 מיליאן בייבים. אזוי פיעל אייעלאך געפינען זיך אין די רויגען וואס זי ווארפט אויף איינמאל ארויס פון זיך. ווען אלע אייעלאך וואס געפינען זיך אין די אויסטערס וואלטען בעפרוכפערט געווארען, וואלטען די נאכפאלגער פון איין פארעל אין פארלויף פון פינף דורות געווארען אזוי צאהלרייך, אז זיי וואלטען געקענט פארפלייצען די גאנצע ערד.

מיט הונדערטע יאהרען צוריק האט דער אויסטער ניט געוואלט געהן אויף זיינע פיס. איצט קאן ער אויף זיינע אייגענע פיס ניט שטעהן, נאר ער מוז זיך צוטשעפּען צו א שווימענדיגער זאך. דערפאר איז דער אויסטער אזא הילפלאז חיה־לע און די גרויסע פיש שפּיעלען זיך מיט איהם ווי א קאץ מיט א מויז אזוי לאנג ביז וואנען זיי ברענגען איהם אום און פרעסען איהם אויף. ווען מענשען עסען דעם אויסטער, גיבען זיי איהם כאטש א קאמפּלימענט, אז ער מאכט זיך נוציליך אלס גוטע שפּייז. אבער די פיש וואס פרעסען איהם אויף האבען וועגען איהם אפילו ניט אזא מיינונג.

די עקספּערטען פון דער אמעריקאנער רעגירונג וועלכע שטודירען די פישעריען פון לאנד, האבען ניט לאנג צוריק פארעפענטליכט א רייהע אינטערעסאנטע פאקטען וועגען דעם אויסטער.

בעת דער אויסטער האלט אפען זיין מויל און עסט, ארט איהם ניט קיין שום לייכטער גערויש וואס קומט פאר ארום איהם, אבער אזוי שנעל ווי ער דערהערט א דונער אדער א קראך, גיט ער זיך א צאפּעל און פארמאכט דאס מויל. דאס איז א באוויז, אז ער הערט. ווען מען לייגט דעם אויסטער אריין אין א טענק לעבען דעם פענסטער און מען לאזט ארונטער דעם פארהאנג, פארמאכט ער זיינע מושעלס און דאס ווייזט, אז ער זעהט און קאן אונטערשיידען צווישען ליכט און פינסטערניש. אנדערע פּראבעס האבען אויך באוויזען, אז דער אויסטער קאן פיהלען און שמעקען.

דער אויסטער איז א גרויסער פרעסער. ער עסט 18 פון די 24 שטונדען, אבער ער פארצעהרט אין פארלויף פון די 19 שטונדען ניט מעהר ווי פינף גאלאנס וואסער, וואס שטעלט מיט זיך פאר זיין גאנצע שפּייז. דאס מיינט, אז א קאלאניע פון א מיליאן אויסטערס פארצעהרט מעהר וואסער וויפיעל אלע איינוואוינער פון גרויס ניו יארק.

יעדע "מאדאם" אויסטער ווארפט ארויס אויף איין מאל רויגען וואס ענטהאלטען אייעלאך פון וועלכע עס ווערען באפרוכפערט פון 10 ביז 60 מיליאן אויסטערס, אבער ניט אלע בלייבען לעבען. די מעהרסטע "בייבים" שטארבען אויס דערפאר ווייל זיי ווערען אויסגעמוטשעט פון צופיעל שווימען, זוכענדיג צו געפינען א הארטע זאך אויף וועלכער זיי זאלען זיך קענען האלטען. ווען אלע וואלטען געבליבען לעבען, וואלט די אויסטער ביזנעס וואס באטרעפט 14 מיליאן דאלאר א יאר געווען די רייכסטע און גרעסטע אינדוסטריע אין אמעריקע. פון דער אנדערער זייט אבער זאגען די וויסענשאפטסלייט, איז עס א ברכה פאר דער מענשהייט וואס אזוי פיעל מיליאנען אויסטערס שטארבען באלד נאך זייער געבורט, ווייל ווען אלע וואלטען געבליבען לעבען, וואלט ניט געווען וואו זיך א ריהר צו טאן אויף דער ערד, וואס וואלט פארפלייצט געווארען מיט זיי. עס איז נאך דעריבער א שטיקעל גליק וואס אויסטערס קענען זיך פרוכפערען בלויז אין א וואסער וואס איז פון 6 ביז 120 פוס טיעף און ענטהאלט אמוועניקסטענס דריי פּראצענט זאלץ.

אט איז נאך אן אינטערעסאנטער פאקט. עס האט געקאסט 25 מיליאן דאלאר צו בויען דעם ברוקלין בריק וואס איז אנדערהאלב מייל לאנג. אבער "מר. און מרס. אויסטער" וואלטען געקענט בויען זייער אייגענע בריק אין פארלויף פון פינף יאהר צייט איבער דעם אטלאנטישען אקעאן, ווען אלע זייערע בייבים וואלטען ניט אויסגעשטארבען און זיי וואלטען געבליבען לעבען און מען וואלט זיי אויסגעלייגט ביי די ברעגען פון אמעריקאנער וואסערען, וואלט מען געמוזט צוליעב דעם ענדערען די עקזיסטירענדע מאפּעס.

אונטערן ים האבען די אויסטערס זייערע אייגענע שטעדט. פונקט ווי אין יעדער אנדער שטאדט געפינען זיך אויך אין די אויסטער־שטעדט פאראזיטען וואס לעבען אויף יענעמס חשבון.

ווען א דרויסענדיגער שונא באפאלט די אויסטער־שטאדט, ווערט ער באשטראפט מיט טויט. ניט לאנג צוריק זענען די ברעגען פון אירלאנד פארפלייצט געווארען פון אויסטערס און אזוי שנעל ווי די אויסטערס האבען זיך באוויזען אין אזא גרויסער צאהל, זיינען צו די ברעגען געקומען מחנות ראצען, אבער זיי האבען זיך מעהר ניט אומגעקעהרט צוריק. ווען מען האט אנגעפאנגען אן אונטערזוכונג וועגען דער אורזאכע, האט דער שפּור געפיהרט צו אן אויסטער שטאדט, וואס האט זיך געפונען אין א וואסער און וואס איז פון די ראצען באזוכט געווארען.

א נייער בוך פון א סאוועטישען שרייבער וועגען אנטי־סעמיטיזם אין רוסלאנד

(א בריעף פון פאריז)

פון א. אלפערין

ווי עס שילדערט א סאוועטיש־ער שרייבער די לאגע פון די אידען אין איצטיגען רוסלאנד.

אין די רוסישע עמיגראנטישע קרייזען האט געצויגען אויף זיך א שטארקע אויפמערקזאמקייט אן אינטערעסאנטע ערצעהלונג פון דעם סאוועטישען שרייבער מיכאיל קאזאקאוו, וואו דער מחבר האט מיט א באזונדערער אויפריכטיגקייט פונאנדערגעוויקעלט ברייט די איצטיגע אידישע טראגעדיע אין רוסלאנד.

די ערצעהלונג איז ניט לאנג ערשינען, צוזאמען מיט נאך איינגע קלענערע נאוועלען פון אידישען לעבען אין רוסלאנד. די ערצעהלונג, וועלכע פארדיענט, אז מען זאל זיך אויף איהר באזונדערס אפשטעלען, טראגט דעם כאראקטעריסטישען נאמען: „א מענש, וואס פאלט כורעים". אזוי איז דער הויפּט־העלד פון דער ערצעהלונג — דער שניידער עלע רובאנאווסקי, „א מענש, וואס פאלט כורעים". קאזאקאוו כאראקטעריזירט איהם אין דער הקדמה צו זיין ערצעהלונג אין א פאר קלארע ווערטער: „עלע זאגט — פיינטשאפט און פארדאכט קאן מען אפשוואכען דורך הכנעה און גוטער באציהונג". דער מחבר איז ניט ביי דער זעלבען מיינונג ווי זיין הויפּט־העלד. ער זעהט אין שווארצע פארבען די מעגליכע אויסברוכען פון פיינטשאפט אין איצטיגען רוסלאנד צו די עלעס און זייערע ברידער און שוועסטער, א פיינטשאפט, וואס וועט זיך שוין בשום אופן ניט לאזען אפשוואכען „דורך הכנעה און גוטער באציהונג". און אויך זיך אליין נעהמט אריין דער מחבר צווישען די וואס זענען אויסגעשטעלט אויף דער סכנה.

אין דער הקדמה באמערקט ער, אז ער פאררעכענט זיך אליין פאר איינעם פון די העלדען פון זיין ערצעהלונג. מיט וואס ערקלעהרט ער זיך עס? אויף דעם שער־בלאט פארטרויט ער זיך — ער ווידמעט די ערצעהלונג זיין מאמען מאטילדא מיראנאוונא'ן, זיין אידישער מאמען... מיכאאיל קאזאקאוו, דער פעהיגער סאוועטישער שרייבער, האט צום אנדענקען פון זיין אידישער מאמע'ן געגעבען אין זיין ערצעהלונג אן אויפריכטיג בילד פון דעם היינט און נאכמעהר פונ'ם מארגען, פון לעבען פון יעדער דורכשניטליכער אידישער משפחה, אין דעם „פּראלעטארישען גן־עדן"...

ווענגער וויכטיג איז דער ספור המעשה. כאראקטעריסטיש איז די סביבה וואס דער אויטאר מאלט ארום זיינע העלדען און פיעל באדייטענד זענען די דראמאטישע נביאות'ן, וואס פאלען אין דער סביבה. און אין דער דאזיגער סביבה פון דעם שניידער עלע רובאנאווסקי, וואס וויל רוהיג ארבייטען אויף א קליין ביסעלע חיונה, פון זיין פאטער עקיבא, וועלכער וואוינט מיט איהם און ווארט אויף דעם טאג פון זיין טויט, און פון זיין זוהן מיראן איליטש רובאנאווסקי, וועלכער האט שוין חתונה געהאט מיט דער ניט־אידישער נאדיעזשדא איוואנאווא, און איז דער יוריס־קאנסולט פון טעקסטיל טראסט — פלאקערט זיך פונאנדער די אידען־פראגע, און עס פארשפּרייט זיך א שמערצליך בילד, וואס ווארפט פינסטערע שאטענס אויף דעם כלל אידען איצט אין רוסלאנד.

דער אויטאר לייגט אריין אין מויל פון איינעם פון זיינע ניט־אידישע העלדען יענע אלטע אויסגעדראשענע טענות צו אידען, וואס ווערען אבער ארויסגערוקט אין רוסלאנד:

...וואו א איד זאל ניט געבוירען ווערען, וואו ער זאל ניט לעבען, אין אויסטראליען, אויפ'ן פאמיר, אין בערדיטשעוו, וואו דו ווילסט — קיינמאל וועט ער ניט פארגעסען צוויי זאכען: זיין שפּראך, און די ליעבשאפט פון איין אידען צום צווייטען. דו פארשטעהסט צו וואס די פריינטשאפט האט געפיהרט? נו, לאמיר זאגען, ביי אונז אין רוסלאנד... אידען זענען געווען א באליידיגטע, אונטערדריקטע נאציע... דער דאזיגער פאקט האט זעלבסטפארשטענדליך באדעקט מיט חרפה אונז אלעמען, אונזער גאנץ לאנד, אונז — רוסען. מיר האבען געקעמפט געגען דעם. געקעמפט — ניט אמת? די אינטעליגענץ האט געשטורמט די רעגירונג, אננעהמענדיג זיך פאר די אידען. טאר עס ניט פארגעסען! צעהן יאהר קאמף — און דאס רוסישע פאלק האט געגעבען פרייהייט זיינע „אינאראדצעס". רעוואלוציע! און וואס איז ארויסגעקומען? אט־וואס: אונז רוסען, האט מען פיינט, און די אידען האבען זיך ארויסגעוויזען אממערסטען אונדאנקבאר. זייער פלאמענדע ליעבשאפט פון איינעם צום אנדערען איז פלוצלונג אויסגעוואקסען אין א ראסען־גייציגקייט און ווילדקייט...

און דער זעלבער קעמפער פאר דער באפרייאונג פון די „אינאראדצעס" געהט ווייטער אין זיינע טענות, וועלכע אט דער „אויסלייזער פון דער וועלט" ברענגט מיט זיך פון די פינסטערע צארישע צייטען:

דו האסט אדורכגעלייענט דעם צעטעל פון די דערשאסענע פאר ספּעקולירען מיט וואלוטע? דו האסט געלייענט? און בכלל, אין די אמטען... פייוואלאוויטשעס פון אלע לענדער פאראייניגט זיך. זעהר שעהן, לאמיר אננעהמען, אז זיי זענען פאראן וועניגער אין די אמטען, ווי רוסען... אבער זיי אלע זעהט מען ארוים. אט דאס רעגנט־אויף די מאסען... אונז אלעמען. דאס רעגנט שטארק אויף — פארוואס זאל מען עס ניט אפען זאגען...

און דער סאוועטישער אינטעליגענט איז זיך שוין מודה אינגאנצען, דערגעהענדיג צו אן אפענער פאגראם דראהונג:

— ...איך בין קיינמאל ניט געווען קיין אנטיסעמיט, אבער... איך האב א פריינט, האט ער מיר איינמאל געזאגט: „איך בין ניט געווען קיין יודאפאב. מיט געוועהר אין די הענט האב איך פארטיידיגט א אידישע פאמיליע בעת א פאגרם. אבער איצט... איצט האב איך געקויפט א ביקס און האב זי גוט אנגעשמירט, און ווען מען וועט אדרפען, וועל איך מיט איהר ניט איין זשיד אוועק־הרג'ענען... איך זאג ניט, אז ער איז גערעכט — כאפט זיך צוריק דער סאוועטישער אינטעליגענט — אבער איך קאן איהם פארשטעהן, יא, אזוי איז עס...

איז עס א וואונדער, וואס מען לעבט אין פאגראם־שרעק, ווען אזעלכע דבורים הערען זיך שוין פון די אינטעליגענטען, וועלכע האבען געשטורמט די צארישע רעגירונג אננעהמענדיג זיך פאר אידען"?

* * *

מיכאאיל קאזאקאוו לאזט ניט דורך אין זיין ערצעהלונג די הויפּט־שאטען־שטריכען פון דעם נייעם אנטיסעמיטיזם אין סאוועטישען רוסלאנד. דער אויטאר שילדערט א סצענע, ווי אין טעקסטיל פאבריק געהט אן צווישען די העכערע באאמטע א גאנצער וכוח וועגען דעם, ווי „ניט געוואונשען" עס איז אנצונעהמען נאך אידען אויף פאסטענס:

...איהר פארשטעהט? — זאגט דער געשעפטס־פיהרער צום פארזיצער פון דער פארוואלטונג פון פאבריק — צו וואס געבען מאטעריאל פאר פארשיעדענע שמועסען? — — — ווידער וועט מען זיך אנהויבען שושקען. דאס איז ניט נאר מיין מיינונג, אויך די אינזשיניערען זענען ביי דער זעלבער מיינונג. זיי לאזען עס שוין ניט צו! אין זייער אפטיילונג נעהמען זיי ניט אן קיין אידען. מען דארף אוועקשטעלען קלוגע מיטלען געגען דער אונבאוואוסטזיניגקייט פון דער מאסע... וואס וועט מען זאגען ניעדאפיעקאיעוו, האט מען געקינדיגט פון פאסטען, און מינדלינ'ען נעהמט מען אן...

— ניעדאפיעקאיעוו איז א זשוליק — רופט זיך אן דער פארזיצער פון דער פארוואלטונג — א האלבער פוד אנקלאגעס איז פאראן אויף איהם...

— גוט — ענטפערט דער געשעפטס־פיהרער — לאמיר איהם קינדיגען, אבער אויף זיין ארט לאמיר צונעהמען סידאראוו'ן, אנאפאוו'ן, פעטראוו'ן... דאס איז דער בעסטער אופן פון קעמפען מיט דעם אנטיסעמיטיזם. ער וואקסט, ער צעוואקסט זיך...

און ווייטער שילדערט קאזאקאוו איינעם פון די אונצעהליגע פאלען, וואס קומען לעצטענס פאר אין פאבריקען אין רוסלאנד, ווען ארבייטער פייניגען אויף דעם שענדליכסטען אופן שוצלאזע אידען. קאזאקאוו דערצעהלט, ווי יונגע ארבייטער, צווישען זיי אויך קאמסאמאלצעס, האבען אריינגעשלעפט אין א פאבריק דעם ארימאן שלמה'קען, פארשלאסען איהם אין א לעדיגער קאמער, אויסגעטאן נאקעט, צוגעבונדען איהם צו א קרייץ, געמאכט פון ברעטער, און באשמירט דעם געשלעכטס־ארגאן פון אומגליקליכען מיט רויטער פארב...

דעם אומגליקליכען שלמה'קען האט מען אפגעפיהרט אין שפּיטאל. ווען ער איז ארויס פון שפּיטאל, איז ער געקומען צום שניידער רובאנאווסקי זיך באקלאגען. אבער צווישען דעם ארימאן און דעם שניידער „וואס פאלט כורעים" איז פארגעקומען אזא שמועס:

— שלמה — האט דער שניידער איהם גענומען איינרעדען — דו האסט געליטען, אבער דו דארפסט ניט שרייען אויפ'ן גאנצען קול וועגען דיין אומגליק. פארוואס ווילסטו שרייען?

— מיר טוט וועה...

— דיר האט דאך שוין וועה געטאן, און עס איז פארביי — — — דו הערסט שלמה, וואס איך וועל דיר זאגען, מען האט אונז דא ניט ליעב... דו פארשטעהסט? מען גלויבט אונז ניט. אז א איד האט א געוועלבעל, מיינט מען, אז ער מוז דווקא זיין א שווינדלער. אז א איד ארבייט אין א מיהל, קוקט איהם נאך דער פויער די גאנצע צייט, מען זאל איהם ניט באגנב'ענען. ארבייט א איד אין א פאבריק טראכט מען זיך: וואס פאר אן ארבייטער איז ער... איך בין געקומען אהער מיט מיין פאמיליע, איך האב געהונגערט און זיך געמאטערט, ווי דאס גאנצע פאלק, ווי אלע... און געטראכט האב איך אזוי: פארט איז עס פרייהייט פאר מיר, פאר מיין משפּחה. אויב נאך אלעמען איז א גלייך צו לעבען — הייסט עס: אלע זענען גלייך. אבער דערנאך... אבער איצט...

אבער דערנאך, אבער איצט...

עס שווימט ארויף א דראהענדער פינסטערער אנזאג, ווי אין די שרעקליכסטע צייטען, וועגען דער ביקס, וואס ליגט אנגעשמירט, און ווען עס וועט נויטיג זיין וועל איך מיט איהר ניט איין זשיד אוועק'הרג'ענען...

אזוי שילדערט דעם אמת וועגען דער מורא'דיגער אידישער טראגעדיע אין רוסלאנד — א סאוועטישער שרייבער.

חלוצים אין די פעלדער פון שרון

פון ג. טאלפיר

ווער עס איז געגאנגען מיט א טארבע איבער זיינע פלייצעס דורך די פעלדער פון שרון האט טרויעריג געווארפען זיין בליק איבער די ווייטע שטרעקעס פון פוסטער ערד, וועלכע האבען זיך דא געצויגען איבער טויזענטער דונאמען באדען. נאר דא און דארט האבען זיך דערהויבען ערשטע הייזער, ווי זיי וואלטען נאך געווען פול ספקות וועגען זייער צוקונפט. אין מיטען פון די איינצעלנע ישובים איז נאך געשטאנען דאס אין דער מלחמה אזוי חרוב־געמאכטע כפר סבא מיט זיינע צושטערטע הייזער, ווי די קאלאניסטען וואלטען זיך גאנץ מתיאש געווען און וואלטען האבען זיך אפגעזאגט אויפצובויען די חורבות און זיך נעהמען צו אן אינטענסיווער ארבייט. זיי אלע זענען געווען פאריאושט. און יעדער איז געווען גרייט צו פארקויפען זיין ביסעל ארימקייט און אוועק אין דער גארער וועלט.

דאמאלט איז געווען א חלוץ אין דער געגענד א נייעס, ווייל ער האט דא קיין ארבייט ניט געפונען. דער שרון אין די געגענדען האט נאך געדרימעלט. דער שרון אין זיין הארצען האט געדרימעלט, ווי ער וואלט זיך געגרייט אויפצואכען פון דעם טיעפען שלאף און מיט נייער קראפט זיך נעהמען גרינען און בליהען. און ווען די ערשטע חלוצים זיינען אוועק פון פתח תקוה, וואו עס האבען זיך דאמאלט קאנצענטרירט די גרויסע מחנות טויזענטער חלוצים, האט מען זיך זעהר סקעפּטיש צו זיי בעציוגען. זיי האבען אויפגעשטעלט דעם איינזאמען צריף און מיט שווערע מיה געפונען חיונה. דער קאלאניסט איז דא ארעם געווען און דאס רוב ניט געגלויבט אז מען קען אויפבויען די חורבות. נאר דער שטאלצער דרייסטער חלוץ מיט זיין מוט און אויגען פלאם האט זיך ניט מתיאש געווען. ער האט פאר זיך געזעהן טויזענטער דונאם פרוכטבארען באדען!... און פאר דעם איז ער געווען אן אנזאג פון א נייער פעריאדע אין די פוסטע פעלדער פון שרון. און עס האט זיך געדוכט ווי די ערד וואלט אויס פרייד א ציטער געטאן, ווייל זי האט דערפיהלט דעם נייעם מארגען, וועלכער קומט אויף דעם שרון. דער מארגען, וועלכער ברענגט מיט זיך מיט דעם חלוצישען אויגען־פלאם און קאראהאדען פון דורות חלוצים, וואס לעבען אויף די מאמע ערד.

שטאלץ, נאר ניט אהן ספקות, האבען אין יענע טעג אריבערגעשלעפט די חלוצים זייער צריף פון פתח תקוה קיין כפר סבא, און ניט א סך פרייד האבען זיי דערלעבט אין יענע שארע, טרויעריגע טעג אין איינזאמען באראק, וועלכען זיי האבען אוועקגעשטעלט אין דער קאלאניע.

איך דערמאהן מיך אין דעם איינזאמען צריף, וואו יונגע בחורים און מיידלאך האבען זיך אין א ווינטער־טאג פארזאמעלט ביים טיש צו מיטאג, זיי זיינען געזעסען שטיל פארטיעפט אין זייערע חלומות. אן אומעט איז דאמאלט ארומגעגאנגען אין דעם קליינעם צריף. נאר זייערע אויגען האבען מיט א מאדנעם עקשנות'דיגען פייער געברענט. שטיל זענען זיי געזעסען ביי דעם קליינעם טישעל און זיך דערצעהלט וועגען די צרות און דער נייער קאלאניע, פון ארבייט זוכעניש און די קאלאניסטען מיט זייערע קאפּריזען...

נאר דער איינציגער צריף איז געווען דער אנזאג פון א נייער צייט, ווי דער צריף וואלט געווען דער ערשטער עטאפּ פון דער חלוץ מאסע, וועלכע זיי זיינען געקומען אין די לעצטע פאר יאהרען און האבען זיך באהעפט מיט דער ערד איבערגעבענדיג איהר זייער גאנצע התלהבות און קראפט.

דער ערשטער צריף אין כפר סבא איז געווען דער צריף פון דעם קבוץ 'הכובש', און וועמענס גאנצע מחנה פון הונדערט און פופציג מענשען האט זיך געפונען אין פתח תקוה, וואו אין יענע טעג איז די גרויסע חלוצים באוועגונג צושמעטערט געווארען ביי די טויערען פון די פארמאכטע פרדסים. אין יענע צייטען האבען זיי געפרובט זייער גליק אין כפר סבא וואו זיי האבען אויפגעשטעלט זייערע צריפים און זיך גענומען טיכטיג ארבייטען אין די ארומיגע ערשטע יונגע פרדסים, וועלכע מען האט זיך נאר וואס גענומען פלאנצען. אמת, ניט אלע זענען דעמאלט צוריק געבליבען אין קבוץ, ווייל א סך פאריאוש'ט פון די צרות אין פתח תקוה האבען פארלאזען זייער פאסטען. נאר די וואס זענען געבליבען אויפ'ן ארט האבען זיך ווידער מיט נייע כוחות גענומען ארבייטען. דער יסוד פונ'ם היינטיגען קבוץ איז נאך געקומען אין יאהר 1926. נאך דער רוב זענען שוין דאס נייע חלוצים, וועלכע זיינען אנגעקומען מיט דער נייער עליה.

דער קבוץ צעהלט היינט 127 מענשען פון דעם זענען צעהן וואס אוועק אויף הכשרה; אין קבוץ געפינען זיך 33 מיידלאך און צעהן יונגע משפחות.

אין די פאר יאהרען האבען זיי באוויזען מיט איינגענער קראפט צו צייגען וואס דער חלוץ קען אויפטאן, ווען ער איז ניט אויסגענוצט פון דער מאלאריע און אנדערע קרענק. זיי האבען אויפגעבויט א ווירטשאפט וועלכע מען שאצט אויף 2 טויזענט מיט 6 הונדערט פונט. (און דאס מיט איינגענער קראפט). זיי האבען צוויי הייזער, איין הויז פאר א בעקעריי, די בעסטע אין דער קאלאניע און דאס צווייטע א צוויי שטאקיגעס האט אפגעקאסט 6 הונדערט פונט און ווערט שוין געבויט מיט הילפע פון קרן היסוד און קרן העזרה. זייער וויכטיגסטער ווירטשאפט־צווייג זענען פלאנצונגען פאר באיארעס, וויינגערטנער וועלכע ווערען הויפּטזעכליך געקויפט פון דער רעגירונג) ציפּרעסען און אנדערע ווי באוואוסט ברענגען די גארטען פלאנצען גרויסע רווחים, ווייל אין דער צייט פון פלאנצען פרדסים ווערען זיי זייער טייער בעצאהלט. אין דעם יונגען משק געפינען זיך אויך עופות 900 לעקהארן, צו דעם צוועק האבען זיי אויפגעבויט צוויי עופות שטאלען פון בעטאן, וועלכע האבען אפגעקאסט זיי צוויי הונדערט פונט.

די יעצטיגע ווירטשאפט געפינט זיך אויף 14½ דונאם. נאר ערשט פאר א קורצער צייט האבען זיי געקויפט נייע 25 דונאם באדען פאר געמיזע גארטען און א כרם. די ערשטע 14 און א האלב דונאם האבען זיי איבערגעגעבען דעם קרן־הקימת.

די בעקעריי געפינט זיך אין א בנין, וועלכער האט זיי אפגעקאסט 200 פונט. דארט זענען טעגליך באשעפטיגט זיבען מענשען און זיי פארקויפען יעדען טאג 120 ראטאל ברויט אין דער קאלאניע. זיי האבען אויך א מעכאנישע וועשעריי, אין וועלכער עס ארבייטען פיער מיידלאך. נאר דאס רוב ארבייטען זיי אין די ארומיגע פרדסים און ביי בוי ארבייט אין דער קאלאניע.

דער קבוץ גרייט זיך צו קאלאניזאציע פון דעם "טויזענט" אין דעם נאהענטען יאהר און אויף דעם חשבון האט ער שוין אריינגעצאהלט דעם קרן הקימת 1000 פונט.

נאר מאמענטאן ארבייטען זיי טיכ־

(פארזעצונג אויף זייט 6)

קינדערשע חכמות

פון יהושע זינגער

וועגען אונזערע היינטיגע, מאדערנע יונגע קינדער, וואס האדעווען זיך אויף אין די גרויסע שטעדט, ווייט און פרעמד פון נאטירליכען לעבען, דערצעהלט מען זעהר פיעל שפאסיגע מעשה'לאך.

א היגער אידישער סטאר-קיפער איז היינטיגען זומער ארויסגעפאהרען מיט זיין פאמיליע אין קאונטרי. ווען זיין באיטשיק האט צום ערשטען מאל דערזעהן א רעגענבויגען, האט ער איהם געפרעגט:

"פא, וואס אדווערטייזט מען דאס?"

* * *

אן ענגלישער זשורנאליסט, וואס האט געוואוינט אין א געדיכט-באפעלקערטען טייל פון לאנדאן, האט צום ערשטען מאל ארויסגעפיהרט זיין יונגע טעכטעריל אויסען שטאדט, אויפ'ן פרייען פעלד. ער האט מיט באוואונדערונג באטראכט, ווי דאס קינד קוקט זיך איין מיט גרויס באדויערונג אויף די לוסטיגע פויגעלאך, וואס שפרינגען ארום. ער האט איהר געפרעגט, וואס איז דער מעהר, דושין?

דאס קינד האט מיט א פארקלעמטען הערצעל אויסגערופען:

"אה, דעדע, אזוי פיעל ארימע פויגעלאך, האבען נעבאך ניט קיין היים, קיין שטייגעלאך, וואו צו עסען און שלאפען, און מוזען נעבאך ארומפליהען אין אין דרויסען!"

* * *

א צווייטער לאנדאנער זשורנאליסט, האט אין הויז געהאט א שעהנעם וואנטזייגער, וואס ווען אז ער פלעגט שלאגען, פלעגט עס מאכען קו-קו.

איינמאל איז ער מיט זיין קינד, זומער, ארויסגעפאהרען אין א קאונטרי. ביים פארמער אין סאד האט געהאט א נעסט א קו-קו פויגעל.

דאס מיידעלע האט זיך א לאנגע צייט צוגעהערט צום קו-קו'ען פון דער קוקוקע, און נאכהער מיט פארוואונדערונג אויסגערופען:

"זעה נאר, וואס פאר א משוגענע זייגערס זיי האבען דא אין קאונטרי, זיי האלטען א גאנצען טאג נאכאנאנד אין איין שלאגען!"

* * *

א היגער אידישער פארמער, האט גענומען צו זיך אויפ'ן פארם, אויף א פאר וואכען, זיין שוועסטערס א מיידעלע, פון טאראנטא.

ער האט איהר געוואלט פארשאפען אביסעל פלעזשור, האט ער איהר מיטגענומען אין שטאל, זי זאל זעהן, ווי ער מעלקט די קיה.

געמיינט האט ער, אז עס וועט ביי איהר ארויסרופען די גרעסטע צופרידענהייט. צו זיין באוואונדערונג האט ער אבער באמערקט, ווי זי זיצט אנגעברוגז'ט מיט א פארזויערטען פנים'על.

גיט ער איהר א פרעג:

"וואס איז מיט דיר, בעסי'לע, דו ביסט גאר ניט צופרידען צו זעהן, ווי איך נעהם די מילך?"

"געוויס ניט!" האט דאס קינד אויסגעשריגען. "די מאמע נעהמט די מילך פון א שעהנע, ריינע, באטעל און דו נעהמסט עס פון א נארישע איינגעשמוצטע קוה!"

* * *

היינטיגע וואך האב איך באמערקט ווי דער גלח פון א קאלעדוש סטריט טשוירטש, איז צוגעגאנגען צו דער הויז פון מיין קריסטליכען שכן, און געפרעגט דעם באיטשיקעל ביים טיהר:

"גלייכסטו עפעס, דזשימי, דיין נייע שוועסטעריל, וואס די מאמע האט דיר געהאט?"

"אה, זעהר!" ענטפערט דזשימי "אבער זי האלט א גאנצע נאכט אין איין בראדקאסטען, און לאזט ניט שלאפען!"

אוי די מענער!

א געגראמטע טראגעדיע וואס האט זיך פארלאפען אויף א זומער פארם

נעכטען שפעט בייגאכט,
עס איז מיין מאן
שוין לאנג געשלאפען,
האט א ווינק געטאן
צו מיר דאס גליק,
איך האב באקענט זיך
מיט א שיק . . .
זענען מיר אוועק אין בוש,
ניט פאר מאנקי ביזנעס,
גאט זאל היטען, ניין, חלילה,
נאר זיך צו טיילען
מיט געדאנקען און געפיהלען...
ער האט זיין קאפ געלעהנט,
געלעהנט איהם אויף מיין ברוסט,
און איך האב געגלעט,
געגלעט איהם מיט גרויס לוסט...
פלוצלונג האט א קושען,
א זינגען און א זאגען,
זיך צו אונז דערטראגען,
דאס זינגען האט געקלונגען
ווי א סאקסאפאן,
דאס קושען ווי א באראבאן...
עס האט געזונגען
מיין שיק'ס ווייבעל, וועלכע
עס האט געקושט מיין מאן . . .

פון סאוויעטישען הומאר

פון י. זאטשענקא.

א לעקציע וועגען „לאפוכקע״

טייערע חברים! ווען מיר זענען זיך דא צוזאמענגעקומען אין אן ענגען קרייז פון קאלעגען, ערלויבט מיר, אייער אלטען, שוין גראהען שעף, צו זאגען אייניגע ווערטער וועגען "לאפוכקע".

— מיר בעטען, מיר בעטען! — האבען אלע אנוועזענדע אויסגערופען.

דער שעף האט זיך עטוואס א וואקעל געטאן אויף די פיס, זעהט אויס, שוין ניט נאך דער ערשטער כוסה, און אנגעהויבען:

— טייערע חברים! עס איז ניטא עפעס ערגערס, ווי דאס דאזיגע פארברעכען, א מארד, מיסברויכען מיט דער מאכט, דאס איז אלץ גארנישט אין פארגלייך מיט אט דעם. און ווען עס וואלט געווען אפהענגיג פון מיר, וואלט איך איינגעפירט. די שטרענגסטע שטראף פאר נעמען "לאפוכקע", שיסען, הענגען, אויטא-דא-פעס, שייטערהויפענס. אבער דא דארף איך אפגעבען א קורצע ערקלערונג. באטראכטענדיג די ווירקליכקייט זעהען מיר, אז עס זענען פאראן צוויי סארטען "לאפוכקעס": געלט און שוה-כסף אננעהמער, און בעסער איז, פארשטעהט זיך, געלט. אבער אנטשולדיגט, וועגען וואס רעד איך דא?... יא, א געלט-לאפוכקע איז אנגענעהמער און באקוועמער. יא, באקוועמער, פונ'ם שטאנדפונקט אויך פון פארברעכער. עס קומט צו אייך, פארשטעהט איהר מיך, אזא "נעפמאן", איהר מאכט מיט די הענט: איך קען ניט, בעט מיך ניט אפילו, אז איך קען ניט, חשוב'ער חבר.

און ער, דער לאבוז שטעקט אריין א האנט אין א "זייטיגער קעשענע און שלעפט ארויס אן אנגעפאקטען פארטפעל. און איהר קוקט איהם אזוי אן מיט אייערע אויגען, אויף זיין לאבוזעוואטען פרצוף, וויפיעל וועט ער עס, דער לאבוז ארויסנעהמען.

אבער, אנטשולדיגט, וועגען וואס רעד איך דאס... יא, אלזא, איהר ווערט, פארשטעהט איהר מיך שטארק אויפגערעגט. אנטשולדיגט — זאגט איהר — וואס איז דאס אזעלכעס לאפוכקע? איהר באליידיגט מיך, חבר!

און ער, דער לאבוז, צערטעלט אזוי די באנקנאטען צווישען זיינע פינגער, און איהר קוקט מיט די אויגען און צעהלט: איינס, צוויי, דריי, פיער, פינף, גיט נאר אהער...

און ער לעגט עס אין דער טאש פון אייער וועסטעל, און איהר, פארשטעהט איהר מיך.... אבער, אנטשולדיגט, וועגען וואס רעד איז דא?...

און איהר, פארשטעהט איהר מיך, נעהמט דאמאלסט שרייען. צום פראקוראר, חבר, דארף מען אייך אפגעבען, שיסען דארף מען אייך. און אליין פיהלט איהר עפעס אין אייער וועסטעל-קעשענע א ציטער, א פולס אזעלכען, המ... המ...

וועגען וואס אייגענטליך רעד איך דא?... יא, וועגען „לאפוכקע". המ... המ... "לאפוכקע". אבער "לאפוכקע", פארשטעהט איהר מיך, אין נאטור, איז שוין ערגער. עס איז ניט באקוועם און מען קען טאקע אפנארען אויך. אמאל, צום ביישפיעל, האט מען מיר געשיקט א פושעל, האט עס, פארשטעהט איהר מיך, געשטונקען....

א שוועבעלע

א רעפעראט האט ביי אונז געהאלטען א געוויסער רעפערענט. פון עפעס א פאראיין אזעלכען, אויפ'ן שטערען איז איהם גארנישט געווען אנגעשריבען. געהאלטען האט ער א גרויסע און גוטע רעדע, וועגען דער פראדוקציע פון שוועבעלאך. די ארבייטספעהיגקייט שטייגט און די סחורה איז פרימא. צוואנציג מאל האט מען איהם איבערגעריסען און צוואנציג מאל אפלאדירט; ער האט דאך גערעדט וואויל, די סחורה איז פרימא און די פראדוקציע שטייגט.

דערנאך האט ער גענומען ציטירען ציפערען. ער האט ציטירט איין ציפער און א צווייטען און איז געווארען הייזעריג.

האט ער אויסגעטרונקען א גלאז וואסער און דערנאך געזאגט:

— איך בין פארמאטערט, מיינע טייערע, איך וועל נאר פאררויכערען א פאפיראס און דערנאך ווייטער ציטירען די ציפערען.

ער האט גענומען אנצינדען א שוועבעלע. ער רייבט אן איין שוועבעלע און ווארפט זי אוועק. א צווייטע און דאס קעפעל גיט איהם א פליה גלייך אין אויג אריין.

דער רעפערענט כאפט זיך אן פאר דעם אויג, שרייט און מאכט געוואלדען און פאלט אנידער אויף דער ערד פאר וועהטאג צי פון וואס.

האט מען איהם אויסגעוואשען און פארבונדען דאס אויג, און ווייטער ארויפגעפיהרט אויף דער רעדנער טריבונע.

איז ער ארויפגעגאנגען און געזאגט:

— נאך וואס זאל איך אייך אומזיסט און אומנישט ציטירען ציפערען, ווערען מיער, מוזען פאררויכערען א פאפיראס און אויסשטעלען זיך אויף א סכנה. סיי ווי איז דאך אלץ קלאר און פארשטענדליך. די שוועבעלאך-פראדוקציע איז פרימא. איך ערקלעהר דאריבער די פארזאמלונג אלס געשלאסען...

האט דער עולם געקלאפט בראווא און איינגעזעהן, אז דער רעפערענט איז גערעכט. די שוועבעלאך-פראדוקציע איז פרימא...

ניט אלץ, מיין פריינט, איז גאלד, וואס שיינט

יע, יע, מיין פריינט, ניט אלץ איז גאלד, וואס שיינט,
עס איז א פאלשע צייט מיט פאלשע מענשען היינט!
אט נעמט, למשל, קהל'שע אלערליי פארשוינען,
אלדערמאנס, פרנסים, פרעזידענטען פון פאראיינען,
מיטגלידער פון כלערליי פארוואלטונגען און ראטען,
כל-המינים דעפוטאטען, קאנדידאטען, דעלעגאטען,
פירער פון קולטור און פון פארשיידענע אנשטאלטען,
כלל-טוערס פארשיידענע פון כלערליי געשטאלטען —
עס איז מיט זיי דאך אונזער שטעדטעל פול.
עס זיצט זיך יעדער ברייטלאך אויף זיין ביינקעל אדער שטול,
און זאגט ארוים מיט ווירדע זיינע מיינונגען און עצות,
און שלעפט, נעבאך, דעם קהל'שען יאך איינגאנצען אויף די פלייצעס,
און ס'דוכט זיך אייך פון ווייטען,
ס'איז אויסען יעדער כלל-טוער די טובה נאר פון לייטען,
און יעדערער האט ערליך מיט זיין גאנצען לייב און לעבען
פאר דעם נוצען פונ'ם כלל זיך אפגעגעבען —
לסוף, איר קוקט זיך צו אביסעל נעענטער,
און אין יעדערען פון זיי דערקענט איר
א קליינעם מענשעלע, וואס זעהט נאר אומעטום זיין "איך",
און אונטער זיינע יונגע האר, צי אלטען פליך,
האט ער שכל דוקא נאר פאר זיך . . .

ד—ל.

מאן און ווייב

און גאט האט געווארפען א בליק —
די בריאה איז זייער געראטען.
גענומען האט ליים ער א שטיק —
אן אדם דערפון אויסגעקנאטען.
און נאכדעם געפעלט אים א בייט
צו מאכען אן אדמ'ס ידיעה:
ער גנב'עט פון אים א שטיק זייט
און גיט אים א ווייב א מציאה . . .
אזוי איז דער סדר העולם
געבליבען דער וועלט. ווי זי איז גרויס:
דער "מאן" איז א ליימענער גולם,
די "ווייב" — איז ניט מער ווי א שטיק פלייש!

ליינס

ברויט-ליינס,
נויט-ליינס,
טויט-ליינס,
שאפ-ליינס,
דזשאב-ליינס,
איינס נאך איינס,
א וועלט מיט ליינס . . .
פון מיינס
און דיינס . . .

די „פלעפערקע"

די "פלעפערקע", זי צויבערט מיט חנ'דעלאך,
האט אויגעלאך — דימענטלאך צוויי,
ווי שנירעלאך פערעל די ציינדעלאך,
א העלזעל — געפאלענער שניי.

צוויי קליינינקע ווייכינקע הענטלאך,
א טאליעבעל — רונדיג און שמאל;
א הערצעל — אין מארמארנע ווענטלאך,
פארמאכט מיט א טירעלע פון שטאל!

דער שופר

(פעליעטאן)

פון אברהמ'ל.

אמאל פלעגט דער שופר דערמאנען,
אז מיר זענען זינדיג,
אז אלץ וואס דער מענש האט געשאפען,
איז שטויביג און ווינדיג —

אז אלץ זעהען צארניגע בליקען
און אויערען הערען,
וואס זינדיגע האנדלען, און ריידען,
און טראכטען און קלערען...

און יעדער זיך פיהלט א בעל-חוב,
וואס איז רעכענונג שולדיג
זיין גנעדיגען האר, וועלכער ווארטען
קען לאנג און געדולדיג...

און יעדער זיך פיהלט, אז געקריוודעט
האט ער זיין בעל-טובה,
אז אומדאנקבאר איז צו זיין "מלוה"
געוועזען דער "לוה"...

און ווען עס נעהמט שאלען דער שופר
און מאנט ביי "ישראל'ן",
געלאפען איז ער אין בית-מדרש
זיין חוב צו באצאלען...

היינט הער איך גאר אנדערע קלאנגען,
וואס שטאמען פון הארן, —
די קולות פון פאלק דעם בארויבטען,
דעם אויסדרוק פון צארן...

געשרייען פון בלוט און פארברעכען
"בין אדם לחברו",
וואס פאדערען אייביגע שטראפען
פאר אזא "עבירה"!

דאס איז ניט דער רוף צו א שלום
"בין אדם למקום",
נאר מעכטיגע תביעות פון יושר
מיט קולות - וברקים...

א פאלק, וואס איז קיינעם ניט שולדיג
און האט קיין בעל-טובה'ס,
זיין רעכט מאנט צו לעבען און פרייהייט
ביי זיינע בעלי-חובות.

ביי יענע, וואס האבען ביי אידען
גענומען א גלויבען
מיט העכסטע אידייען פון יושר,
וואס מענשען דערהויבען;

ביי יענע, וואס האבען בארויבט אונז
פון פאטערלאנד אלטען,
און האבען פארבאטען דעם "טרויער"
פון חורבן אונז האלטען.

ביי יענע, וואס האבען גענאשט פון
אונזערע פרייהייט געזעצע,
אז קיינער דעם חבר'ס פארמעגען
טאר קיינמאל פארלעצען,

אז לאנד צו פארקויפען אויף אייביג
צו קונים פריוואטע
פארבאטען אונז האט דער באשאפער,
פון מענשען דער טאטע...

און ער האט געשיינקט אלע קינדער
די ערד מיט די גראזען,
זיי זאלען געניסען אין "קיבוץ"
די פרוכט פון "קאלאכאזען"...

די אלע אידייען געבארגטע
פון אונזער מסורה,
וואס האבען געדארפט שאפען שלום
"בין אדם לחברו" —

מיסברויכט זענען היינט פון די נייע
פארבלוטיגטע טרעגער,
און ס'מאנען צוריק דאס געבארגטע
די אידישע קלעגער . . .

די קלעגער, וואס האבען גע'ירש'ענט
דאס ווארט פון א משה,
פארלאנגען צוריק די פארשוועכטע
מתנה הקדושה.

פון די, וועלכע האבען פארשוועכט
אלע ליעבעם אידייען,
דורך כלומרש'טע קאמפען פאר פרייהייט
פון ווילדע ארמייען.

וואס האבען בארויבט אלע שוואכע
און שוצלאזע קינדער
פון זייערע נחלות, און דאן זיי
צוקוילעט, ווי רינדער . . .

מיר מאנען צוריק די מתנה —
די אוצרות דעם רבי'נס,
און אונזערע פארלוירענע גיטער,
און כחות און לעבענס!...

דער שופר ער רופט אלע שוואכע
פארטויבטע געמיטער,
צו פאדערען בלוטיגע ראכע
פון רויבערישע ריטער,

וואס לעבען פון גזילה אויף אלע
פארווארפענע שליאכען,
פארצעהרענדיג פראצע פון פרעמדע,
און בלוט פונ'ם שוואכען!

דער שופר מאנט חשבון פאר אונז ביי
די גרויסע באצווינגער,
וואס האבען פארשפראכען דאס לעבען
צו מאכען אונז גרינגער...

און געבען צוריק אונז דעם באדען,
געפלאנצטען פון אידען,
וואו לייגען דער וואנדערער רוהען
זיין קאפ זאל דעם מיעדען...

נאר שפעטער אונז האבען פארראטען
די שעהנע "גענאסען"
און האבען פאר אידישע חלוצים
דאס לאנד אפגעשלאסען...

דער שופר פאר אונז איז א ריעגס-רוף
צום קאמף געגען שונאים,
וואס האבען באליידיגט אונז — מיט
א פארוואשענעם פנים...

און האבען מיט בלוט אונזער אייגענעם
באדען באטרונקען,
און דארטען א שרפה צוכוואליעט
פון טליהענדע פונקען...

ניט העלפען קיין תשובה וועט מעהר
פאר אזעלכע פארברעכער,
ווען פאלקס צארן וועט זיך צופלאמען
אלץ העכער און העכער.

אנטקעגען די "בוגדים" — אין מאסקעס
פון ארבייטער — טרפ'ע,
און שטויסען די רשעות אין זייער
פון אייגענער שרפה!

— — — — — — — — — —

דער שופר צום משפט דעם שווערען
פון געטליכען פינגער —
רופט היינט ניט די מאסען געגארטע,
נאר זייערע באצווינגער,

און ניט די פאר'חושכ'טע קעמפער
פאר קלעגליכען קיום —
נאר זייערע בלוטיגע הערשער
און פאלשע "נביאים"!

ווי אזוי ארוסצוקריגען א פליג פון זופ

(כמעט א סקיצע)

ווען א פליג פאלט אייך אריין אין זופ, האלט פאר איר א לעקציע וועגען עטיקעט (דרך ארץ מיינט עס). ערקלערט איר, אז עס איז ניט שעהן צו אריינפאלען א נאקעטע אין א פרעמדער זופ... אז עס איז ניט לייטיש, און זי דארף זיך שעמען — און עס איז מעגליך, אז זי זאל זיך טאקע פארשעמען — און ארויס פון זופ.

און אויב דאס העלפט ניט, האלט פאר איר א לעקציע וועגען געזונט. ווארנט איר, אז אלע דאקטוירים זאגען, אז א צו-הייסע וואנע טויג ניט... שאדט צום געזונט — און עס קען געבען, אז זי וועט זיך דערשרעקען און אליין ארויסקומען פון זופ.

און אויב דאס וועט ניט העלפען, פארפירט מיט דער פליג א געשפרעך וועגען לופט-פליעריי. אפשר וועט זי קריגען פלי-אמביציעס און זי וועט ארויספליען פון זופ...

און אויב אויך ד א ס וועט ניט ווירקען, דערלאנג איר א האנטוך. די פליג וועט זיך, מעגליך פאראינטערעסירען מיט'ן האנטוך, זי וועט זיך וועלען ארומווישען און דאן ארויס מיט'ן האנטוך פון זופ.

און צום לעצט: אויב דאס אלץ איז ארויסגעווארפען, נעמט א גרויסע שטיק פליגען-פאפיר, טוט אריין אין זופ. די פליג וועט זיך צוקלעפען צום פליגען-פאפיר און וועט פארלאזען די זופ צוזאמען מיט'ן ארויסגענומענעם פאפיר...

פראבירט עס!

א באנקעט אזא

מר. שטעקעל: — נו, ווי איז דיר געגאנגען אויפ'ן באנקעט?

מר. פלעקעל: — וואס פרעגסטו? לעבען מיר האט מען אוועקגעזעצט מרס. ליפ. וועמען איך האב אמאל ניט געוואלט פאר א כלה און אנטקעגען מיר איז געזעסען מר. קלאפ וועמען איך בין שולדיג 50 דאלאר זייט די לעצטע צוויי יאהר.

אט פארוואס

— פארוואס קעמפען די קאמוניסטען געגען רבונו של עולם?

— ווייל דער רבונו של עולם זאגט: "לי הכסף ולי הזהב". "דאס זילבער און גאלד איז מיינס". איז ער דאך א בורזשוי... דארף מען איהם באקעמפען.

דער „לץ" זאגט

אט דאס איז דער חילוק פון מענש ביז א חיה: די חיה קאן קיינמאל נישט ווערען קיין מענש, און דער מענש ווערט אפטמאל א — חיה...

* * *

דער נאר באליידיגט זיך, אז מען רופט אים נאר. דער חכם — אויך...

* * *

פאליציי-אגענטען זענען ווי פרויען: ביידע האבען ליעב פאר דער עפענטליכקייט צו אנטדעקען — געהיימע סודות...

* * *

קיין שום מענש לעבט נישט אזוי מיט רעכענונג, ווי א — לערער פון מאטעמאטיק...

* * *

דער קריזיס אין אלקאהאל פאר דער אינדוסטריע: ער מאכט זי — "וואקעלדיג"...

* * *

די גרעסטע מענשען אויף דער וועלט זענען די לופט-פליהער: זיי זענען — "איבער-מענשען"...

* * *

דורך לייכטזיניגע פרויען איז שוין נישט איין מאן געווארען א — שווערער פארברעכער...

* * *

די גרעסטע מעלה פון א מענשען איז, ווען ער קען זיינע חסרונות, און דער גרעסטער חסרון — ווען ער מיינט, אז ער האט בלויז — מעלות...

מאגען אדער עקס-לאקס?

א וויסענשאפטליכע פראגע אין גראמען.

קאנט איהר מיר
אפשר זאגען,
פראפעסאר פאקס,
וואס האט גאט
געשאפען פריהער,
דעם מאגען,
אדער עקס-לאקס?

וואס איז בעסער?

צי וויין? צי ליעבע?
זאגט מיר, וואס איז בעסער?
צי דאס, וואס קומט פון הערצער?
צי דאס, וואס קומט פון פעסער?

איך טרינק און ליעב,
און פרעג ניט וואס איז בעסער —
צי דאס, וואס קומט פון הערצער,
צי דאס, וואס קומט פון פעסער...

זי געדענקט ניט

זי: — איך בין שרעקליך דיסאפאינטעט אין דיר. זייט די לעצטע 20 יאהר וואס איך בין מיט דיר פארהייראט, האסטו מיר ניט געמאכט קיין פרעזענט וואס זאל זיין ווערט א פעני.

ער: — וואס פאר א קורצען זכרון דו האסט! האב איך דיר ניט צוריק מיט דריי יאהר אהיים געבראכט טשאקאלאד פאר א ניקעל?

בע — מע

מען דערצעהלט, ווען מען האט געפרעגט ביי די קצבים די סיבה פונ'ם פלייש-יקרות, האבען זיי א מאך געטאן מיט די הענט:

— יקרות, שמאקרעס, בע, מע, נעהמט צו די בהמות.

— די בהמות ווידער האבען אויך געענטפערט:

בע—מע!!!

א מאדערנע צולהכעיס שפיל

אן ארימאן האט זיך געקלאגט:

— גאט, זאג איך אייך, שפילט מיט מיר, נישט אנדערש, ווי א מין צולהכעיס-שפיל: געמאכט האט זיך ביי מיר א לעקעל אין די שיך — רינט אין זיי אריין. האט זיך געמאכט ווידער א שפאלט אין טעפעל. אין וועלכען דאס ווייב קאכט דאס ביסעל מיטאג — איז פארקעהרט, רינט פון דארט ארויס.

א גוטע אורזאכע

זי: — איך וויל דו זאלסט מיר קויפען א בוך.

ער: — דו אינטערעסירסט זיך דען מיט ליטעראטור?

זי: — ניין, אבער איך האב געקראגען פון מיין טאטען אלס פרעזענט א לאמפ אויף צו לייענען.

צווישען גנבים

ערשטער גנב: — ביי די רייכע פיהלט זיך איצט אויך די שלעכטע צייט.

צווייטער גנב: — יעס, איך האב לעצטענס גע'גנב'עט דריי גאלדענע זייגערלאך און קיינער פון זיי איז ניט גע'גאנגען. ניטא פשוט קיין געלט זיי צו פיקסען.

א גוטע עצה

ער (צו א קאקעטקע): — דו ווילסט איהם הייראטען?

זי: — ניין. איך וואלט איהם בעסער אויפגעהאנגען.

ער: — טו הייראט מיט איהם וועט ער זיך שוין אליין אויפהענגען.

די פאר קאנפערענץ פון קאנאדער פארם שול

(פארזעצונג פון פיידוש 3)

מר. סאקס לייענט פאלגענדען באריכט: די 200 אקער לאנד האט געקאסט 12 טויזענט דאלאר, די בנינים 12 טויזענט דאלאר, אינוועניגסטע זאכען $925, פערד, קיה און עופות 1080 דאלאר. דער היי־יאריגער "קראפ" 750 דאלאר. מאשינערי 790 דאלאר, צוזאמען באטרעפט די פארם־שול 27,535 דאלאר. אויף דעם איז דא חובות, צוויי מארגיידזשעס און א הלואה צוזאמען אויף 11,687.10 דאלאר. דער ריינער באטרעף פון דער פארם־שול איצט איז 15,847.90 דאלאר.

דער רעדנער פארענדיגט זיין באריכט, אז עס איז אנגעקומען די מעלדונג אז די מארגיידזשירער ווילען צוריק זייער געלט, דאס הייסט די סומע פון 8 טויזענט דאלאר, ווען ניט פארשליסען זיי די פארם שול. מען מוז דעריבער איצט גלייך באהאנדלען וואס צו טאן.

צו דערזעלבער צייט לייענט אויך מר. יאפע דער פארשטעהער פון דעטראיטער פאראיין 'אטקא" זיין רעפארט. ער שטעלט זיך אפ אויף זייער ארבייט פאר דער פארם שול, אז די מייסטענס געלט האבען זיי אריינגעלייגט. אז קענעדער אידען האבען זיך וואס ווייניג אינטערעסירט אין דער ארבייט. עס ענטשטעהט דעריבער א דיסקוסיע אויף וועלכען אופן מען זאל ביים איצטיגען מאמענט ראטעווען די פארם שול און זעהן זי זאל ניט אריינפאלען אין די מארגעדזשירערס הענט.

צום ווארט זיינען פארשריבען א רייהע רעדנער. עס רעדט דער דעלעגאט פון וועלאנד מר. יאנישעווסקי, ער פאדערט אז די פארם שול דארף זיך ניט באזירען בלויז אויף "קראפ", נאר אויך אויף פרוכט און סערער, ער האלט אז די פארם שול, ווען זי ווערט געהעריג פארוואלטעט דארף ניט האבען קיין דעפיציטען נאר פארקעהרט פראפיטען. ער לייגט פאר אייניגע אויסבעסערונגען.

עס רעדט מר. סמיט, דעלעגאט פון אשאווע, ער דערצעהלט, אז עס איז ניט די שולד פון קאנאדער אידען, וואס די פארם־שול האט ניט געקראגן קיין אפקלאנג, פשוט מען האט ניט געוואוסט דערפון. ער אליין געפינט זיך אינגאנצען דרייסיג מייל פון טאראנטא, און קיינער אין זיין שטאדט האט ניט געוואוסט פון דער עקזיסטענץ פון אזא אינסטיטוציע, ביז מלאך איז געקומען און זיי אלעמען געמאכט פאראינטערעסירען. ער פארזיכערט, אז אויב די ארבייט וועט אוועקגעשטעלט ווערען אין דער געהעריגער הויך, וועט קיין געלט ניט פעהלען. ער פארפליכטעט זיך צו פאראינטערעסירען אלע אידען אין זיין שטאדט ווי אויך אין די שכנות'דיגע שטעדט, צו וועקען, פאראינטערעסירען וועגען דער ארבייט פאר דער פארם שול.

אלדערמאן ל. בראון פון גוועלף, שטעלט זיך אפ הויפטזעכליך אויף דעם, וואס אין באריכט פון דעטראיט זאגט זיך וועגען גרויסע סומען פאר אפיס און רייזע־אויסגאבען און גאר ווייניג פאר דער פארם־שול גופא. אבער ער פארשטעהט אז דעטראיט איז א באזונדערע ארגאניזאציע צו וועלכע מיר קאנען זיך ניט מישען. דעריבער מיינט דער רעדנער אז מיר דארפען זיך שטיצען אויף אייגענע הענט און כוחות. ער פאדערט אז די פארזאמעלטע זאלען בייסטייערען זייערע שטעדט כדי צו קאנען דעקען די מארגיידזשעס. אין דעם זין רעדט אויך מר. דוואר, דעלעגאט פון פארט קאלבארן. מר. ברוקס, דער צווייטער דעלעגאט פון פארט קאלבארן רעדט, אז די פארם שול איז ניט קיין צדקה אנשטאלט, קיין פילאנטראפישע אינסטיטוציע, און אז די דעלעגאטען זיינען ניט געקומען ברענגען בלויז הילף פאר די יתומים, נאר פריהער פון אלץ זיך אליין העלפען, דעם אייגענעם פרעסטיזש אויפהויבען. די פארם שול איז אן אידעאלע זאך. דאס דארף זיין דער אנפאנג פון א נייער ערא צווישען די קענעדער אידען — דאס פאראינטערעסירען זיך אין אקערבויעריי. ער פאדערט מען זאל אויסארבייטען א פראגראם אין איינקלאנג מיט די רעפעראטען געהאלטען פון ל. מלאך, וועגען דער באוועגונג צווישען קענעדער אידען.

דער לעצטער רעדנער איז מר. י. וויינבערג, טרעזשורער פון הויפט קאמיטעט אין טאראנטא. ער ענטפערט אויף די פארשיעדענע אנפראגען פון די פריהערדיגע רעדנער, ער באטאנט אז צו אלעמערשט איז די פארם־שול א געזעלשאפטליכע אינסטיטוציע וואס פארבינדט די אידעאלען וועגען אקערבוי און צו דערזעלבער צייט העלפט מען אויך יתומים וואס מען ברענגט אראפ פון אייראפא און זיי זיינען דאס דער אוואנגארד פאר א אידישע קאלאניזאציע אין קאנאדע. ער מאכט א רוף מען זאל לעזען די שווערע מארגיידזש פראגע כדי צו קאנען זיך אפגעבען מיט דעם ווייטערען אויפבוי פון דער פארם באוועגונג און אויפצוהויבען דעם פרעסטיזש פון קאנאדער אידען.

מר. סטים פון אשאווא מאכט א פארשלאג אז די דעלעגאטען זאלען פארפליכטען זייערע שטעדט פראפארציאנעל בייצוטראגען דאס וואס מען דארף שוין צאהלען. ער אליין איז גרייט צו געבען אויף'ן פלאץ די סומע פון 250 דאלאר אין נאמען פון די אשאווער אידען. די איבעריגע דעלעגאטען און געסט אפלאדירען און זיינען גרייט נאכצוטאן דעם ביישפיעל. אבער מר. יאפע פון דעטראיטער קאמיטעט מאכט א פארשלאג, אז קיין געלט זאל מען דערווייל ניט אננעהמען, נאר דאס איבערלאזען צו דער נייער פארוואלטונג וואס וועט אויסגעקליבען ווערען און ער גלויבט אז עס וועט מעגליך זיין צו קריגען נייע מארגיידזשירער, אזוי אז עס וועט אפשר אינגאנצען ניט נויטיג זיין דאס געלט. דער פארשלאג ווערט אנגענומען.

ביים פונקט וואהלען ווערט געמאכט א פארשלאג אז עס זאלען אריין אין נייעם קאמיטעט אויסער די איצטיגע רעארגאניזיר קאמיטע אויך צו איין פארשטעהער פון יעדער שטאדט וואס זיינען איצט פארטראטען אלס דעלעגאטען. די דעלעגאטען אייניגען זיך און עס ווערען אויסגעוועהלט פאלגענדע פערזאנען: יאנישעווסקי, וועלאנד, אלדערמאן בראון, גוועלף. דוואר, פארט קאלבארן. סמיט אשאווע. פלארענץ, קיטשענער. סאקס־סילווער, דזשארדזשטאון. שפיגעל, וויינבערג, קאפלאן־טאראנטא, און ל. מלאך אלס הויפט סעקרעטאר. עס ווערט באשלאסען אז זונטאג דעם 7־טען סעפטעמבער וועט זיין א מיטינג פון דער דערוועהלטער קאמיטע וועלכע וועט זיך פארנעהמען מיט דער פראקטישער צוגרייטונג פון דער ארבייט, ארויספיהרען די אינסטיטוציע אויף א וועג, אויפבויען מיט שוואונג א אידישע נאציאנאלע ארגאניזאציע אין קענעדע.

גרויסע ארעסטען פון קאמוניסטען אין לעמבערג

פון לעמבערג מעלדעט מען:

א גאנצע נאכט איז לעמבערג געווען פולשטענדיג אפגעריסען פון דער ארומיגער וועלט.

ווי עס האט זיך שפעטער ארויסגעוויזען, האבען די זעלבע אוקראינישע טעראריסטען, וועלכע האבען לעצטענס אויסגעפירט א רייע אונטערצינדונגען, איבערגעריסען אלע טעלעפאנישע און טעלעגראפישע פארבינדונגען פון לעמבערג מיט קראקוי, סטרי, סטאניסלאוואו, כאראראוו, פשעמישל, סאמבאר און ראווא רוסקא. בסך הכל זענען איבערגעריסען געווארען 69 טעלעפאן און טעלעגראף ליניעס.

די צוגען, וואס האבען אין די עטליכע שעה געדארפט אנקומען קיין לעמבערג זענען אנגעקומען אהן סיגנאליזאציעס, און נאר על פי נס איז ניט געקומען צו קיין קאטאסטראפע.

די גאנצע לעמבערגער פאליציי איז געשטעלט געווארען אויף די פיס. עס זענען דורכגעפיהרט געווארען פיעל רעוויזיעס און ארעסטען צווישען די אוקראינער און קאמוניסטען. די נעמען פון די ארעסטירטע ווערען דערווייל געהאלטען בסוד.

קאנאדע וויל ניט יענקים

נייאגרא פאלס, סעפט. 4.

עס ווערט אנגעגעבען, אז צוליעב די פארלויף פון דעם מאנאט אויגוסט האט קאנאדע צוריקגעוויזען 1,123 אמעריקאנער בירגער פון אריינקומען אהער אין לאנד מיט'ן צוועק צו באזעצען זיך דא.

עס ווערט אנגעגעבען, אז צוליעב די שלעכטע צייטען אין די שטאטען, ווילען א סך אמעריקאנער בירגער זיך באזעצען אין קאנאדע.

אלעס וואס איר דארפט אין דרוק ארבייט

אין אידיש, ענגליש, העברעאיש, און אנדערע שפראכען:

אן אויפרוף,
א צירקולאר
א בוך
א פינאנס באריכט
א קארט
א "הענדביל"
א פאוסטער
א קאטאלאג
א בראשורע.

קענט איר האבען געדרוקט אין דער

„זשורנאל" דרוקעריי

542 דאנדעס וועסט.

שנעל, שעהן, גוט און ביליג. קומט צו אונז אין אפיס אדער טעלעפאנירט טריניטי (6830 6831

און אונזער פארטרעטער וועט קומען צו אייך.

חלוצים אין די פעלדער פון שרון

(פארזעצונג פון פיידוש 4)

טיג אין זייער ווירטשאפט; זיי ארדענען איין די קאנאליזאציע פונ'ם משק מיט הילפע פון קרן היסוד. זיי גרייטען זיך צו בויען א שטאל פאר בהמות און אנטוויקלען די מילכווירטשאפט; געמיזע גארטען פון צעהן דונאם און א וויינגארטען פון פופצעהן דונאם.

אט וואס עס האבען אויפגעטאן די יונגע כחות ווען זיי זענען ניט אויסגענוצט. דער קבוץ שטאמט דאס רוב אויס ווילנער געגענדען און אויס קאנגרעס פוילען. אין דער קאלאניע געפינט זיך אויך דער קבוץ כ"ג אויס רומעניען און אנדערע הונדערטער חלוצים ווי אלגעמיין אין די קאלאניעס פון שרון, וואו עס הערשט ביז היינט דורכאויס אידישע ארבייט.

און ווער עס געהט היינט דורך די פעלדער פון שרון וועט שטעהן פארוואונדערט, ווייל ארום איהם גרינען יונגע פרדסים, אין וועלכע ארבייטען טעגליך הונדערטער און טויזענטער חלוצים און חלוצות.

דא דערהויבען זיך א גאנצע גרופע יונגע און עלטערע קאלאניעס, וועלכע זענען אויסגעוואקסען ארום כפר סבא, הדר, רמתים, מגדיאל, עין חי, רעננה — מעהר צו צפון תל מאנד, גן חיים, קלמני, מיט איהרע הויכע, שטאלצע מויערען ארום דעם גאנצען משק. ניט רעדענדיג וועגען הרצליה און רמת שרון (דאס פריהערדיגע עיר שלום), וועלכע זענען א פרק פאר זיך און זענען אויך א וויכטיגער עטאפ אין דעם אויפלעבען פונ'ם שרון און פארוואנדלען די פוסטע טויזענטער דונאמען בארען אין גרינענדיגע און בליהענדע גערטנער. דא זענען איבעראל פאראן מחנות חלוצים, פון וועלכע א סך, וואס האבען שטענדיגע ארבייט אין די ארומיגע פרדסים בויען הייזער פאר זייערע משפחות און א סך פון זיי קלאהרען צו ברענגען זייערע עלטערען, ווייל זיי זעהען ווי פאר זייערע אויגען האט זיך דער גאנצער שרון פארוואנדעלט און בויט זיך אויס; זיי פארשטעהען אז אויך די עלטערען וועלען ניט צו לאסט פאלען די קינדער, ווייל אויך פאר זיי געפינט זיך דא גענוג ארבייט און זיי וועלען קענען אנטוויקלען קליינע ווירטשאפטען ווי מילכווירטשאפט, אן עופות צוכט און אנדערעס.

אזוי לעבט אויף דער שרון, די פוסטע פעלדער פארשווינדען לאנגזאם און זיי פארוואנדלען זיך אין בליהענדע גרינע גערטנער. מאשינען ציהען טאג איין טאג אויס וואסער פון די אונטערערדישע קוואלען, זייער ספעציפישער געזאנג פון טיק־טאק, טיק טאק שוועבט ווייט איבער די פעלדער. נאר דער ירדן הויבט אן צו געבען זיין קראפט אויך דעם שרון, וואו עס דערהויבען זיך די שטאלצע צוואנציג מעטער הויכע אייזערנע סטאלפעס, וועלכע לייטען דעם עלעקטרישען שטראם איבער דעם גאנצען לאנד. און די עלעקטרישע קראפט וועט באלד אויך אויסגענוצט ווערען צום שעפען וואסער פון די טיפע קוואלען. דער שרון לעבט אויף מיט אן אויפשפראצענדער קראפט וואס ברענגט א נייע בליהונג איבער די פוסטע פעלדער.

א אידיש מיידעל פון ריגא אנטלאפען מיט אן ענגלישען מאטראז

פון ריגא מעלדעט מען:

די טעג איז אוועקגעגאנגען פון דער היים און האט זיך מעהר נישט צוריקגעקעהרט דאס אידישע מיידעל פ. וו. פון ריטער גאס.

וועגען דעם דאזיגען פאל אינפארמירט מען פאלגענדעס: דאס מיידעל האט געלעבט ביי איהר מוטער צוזאמען מיט א שוועסטער. זי האט געארבייט אין א געשעפט אויפ'ן מארק און צוזאמען מיט דער שוועסטער געשטיצט די מוטער. דארף זיך מאכען אז פאריגע וואך איז אין ריגער האפען אנגעקומען אן ענגלישע שיף און איינער פון די מאטראזען האט געווארפען אן אויג אויף דער שעהנער, שווארץ־חנ'עוודיגער אידישער מיידעל. אנגעהויבען מיט איהר פארקעהרען און באלד זיך פארליעבט אין איהר ביז איבער די אויערען און ענדליך איהר פארגעלעגט צו פאהרען מיט איהם אין זיין פאטערלאנד — ענגלאנד. אויך דאס אידישע מיידעל האט איהם געענטפערט מיט געגענזייטיגער ליבע. איהר לעבען אין ריגא איז נישט געווען צו גוט. דאס ארימע מיידעל האט זיך אנגעכאפט אן דעם "גליק". וואס איז איהר אזוי פלוצלונג אראפגעפאלען פון הימעל.

א גליקליכע האט זי ענדליך באשלאסען אנטדעקען דעם סוד איהרע נאהענטסטע — דער מוטער און שוועסטער, זייענדיג זיכער אין דער מוטער'ס ברכה. בפרט נאך, אז דער ענגלישער מאטראז האט זיך אנגעגעבען פאר א אידישען בחור.

אויסהערענדיג איהר טאכטער, האט די מוטער, אנשטאט צו געבען איהר א ברכה, שטרענג אנגעזאגט איהר ארויסצווארפען פון האפ די נארישקייט און מעהר איהר וועגען דעם ניט דערמאנען. די פארליעבטע האט אויף דעם גארנישט ניט געענטפערט, געמאכט דעם אנשטעל, אז זי אונטערווארפט זיך דעם באפעהל פון דער מאמען און האט מעהר וועגען דעם טאקע גארנישט ניט גערעדט.

פרייטאג איז דאס מיידעל, ווי געוועהנליך אוועקגעגאנגען פון דער היים און האט זיך מעהר נישט אומגעקערט. מען איז איבערצייגט, אז דאס מיידעל איז אנטלאפען צוזאמען מיט איהר געליבטען קיין ענגלאנד.

פארדאמט די סיטי האל דזשיילס

ריכטער קאטסווארט, וועלכער איז סיניאר מעדזשיסטרייט אין טאראנטא, האט צוגעשיקט א בריעף צו דער באארד אף קאנטראל, פארדאמענדיג אויף דעם שארפסטען אופן דעם דזשייל אין סיטי האל. „די אקאמאדאציעס זענען דארט אבסאלוט ניט צוגעפאסט, און עס דערמאנט גיכער אן די געשיכטעס וועגען די פינסטערע קברים אין קאלקוטא", שרייבט דער ריכטער.

דער מעיאר האט דערקלעהרט, אז ספעציעלע פלענער ווערען איצט צוגעגרייט פאר דעם נייעם אדמיניסטריישאן בילדינג, וואו עס וועלען זיין בעסערע באקוועמליכקייטען.

Toast - -

קרוכלע . . . איבעראל גלייך ברוין

האט עס פאר פרישטיק אדער לאנטש און האט הנאה פון דער באקוועמליכקייט פון מאכען עס גלייך אויפ'ן טיש אויף א האטפאינט עלעקטריק טאסטער.

האטפאינט

טאוסטאוער טאוסטער

א קענעדיען דזשענעראל עלעקטריק פראדוקט.

צאלט ניט קיין ריטייל פרייזען פאר אייער טשעסטערפילד סעט

א 6 שטיק סעט וואס פארקויפט זיך ריטייל פאר $175

ראיעל פעקטארי פרייז

$109

ראיאל קוואליטעט טאר ניט געאורטיילט ווערען לויט אונזערע נידעריגע פעקטארי פרייזען

אין א צייט ווי איצט ווען מאנופעקטשורערס אין אלע ליינס שטרענגען זיך אן צו פארקלענערן פרייזען — זייט זיכער, אז אין די פוירניטשור וואס איר קויפט איז די קוואליטעט ניט פארמינערט געווארען צוליעב די ביליגע פרייזען.

ראיעל סטענדערד קוואליטעט איז איצט בעסער ווי אלע מאל . . . און מיר וועלען עס אזוי אנהאלטען . . . ווייל מיר פאבריצירען יעדען סעט וואס מיר פארקויפען . . . מיר ווייסען אז עס קאן ניט פאבריצירט ווערען קיין פיינערע פוירניטשור . . . און מיר גאראנטירען די קוואליטעט שריפטליך . . .

דאריבער ווערט ניט פארפירט פון איבערפלעכליכען אויסזען . . . פאדערט מען זאל אייך באווייזען דעם אופן ווי אייער פוירניטשור איז געמאכט . . . **זעט פאר זיך אליין.** קוקט זיך ארום וואו נאר איר ווילט . . . און דאן קומט וועלען מיר אייך באווייזען העכערען און פעסטערען געבוי און פיטשורס פון "ראיעל געבויט" פוירניטשור . . . און פשוט'ער שכל וועט אורטיילען אין באשטימען.

א וואונדערבארע 6 שטיק טשעסטערפילד סעט

א מאסיווער טשעסטערפיעלד מיט אויסשטייענדע נייע ליניעס. האנט געשניצטע פיס און ראם, ספרינג קושענס נוצבאר פון ביידע זייטען און 2 עקסטרא קושענס. א נייער סטייל "באטאן בעק טשעיר" און א לידיס ארם טשעיר מיט צוגעפאסטע אטאמאן, דער גאנצער סעט ווי אילוסטריט, ספעציעל פאר דער וואך — — — — $109

מיר נעמען אן

אייער איצטיגען טשעסטערפיעלד, ראדיא, פאנאגראף א. ז. וו. אלס טייל פון אייער ערשטער איינצאלונג, מיר וועלען אייך געבן א באדייטענדען פרייז.

דער סעט אין א "בעט טשעסטערפיעלד" אויב פארלאנגט פאר א קליינע העכערונג

10 מאנאטען צו צאלען, קיין פראצענט קיין עקסטרא, גערעכענט.

OPEN DAILY 9 A.M. TO 9 P.M.

טעלעפאן
עלגין 7792
עלגין 5372

ROYAL FURNITURE MANUFACTURERS 44 LOMBARD ST.
FACTORY

אונזער פעקטארי: ווי אזוי צו געפינען

גייט דורך די יאנג סט. ארקעיד ביז וויקטאריא סט. און גלייך איסט אויף דער סאוט זייט פון לאמבארד סט. ביז נומער 44. בלויז 2 טירען פאר טשורטש סטריט.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

דעקט היינט אויף די מצבה

מר. דוד זוסמאן דעקט היינט אויף די מצבה פון זיין פארשטארבענעם פאטער, הירשל זוסמאן, ע"ה.

אלע פריינט, לאנדסלייט און באקאנטע, וועלכע ווילען מיטפארען צום בית הקברות, ווערען געבעטען צו זיין ביי דער אסטראוועצער שוהל אין סיסעל סטריט, ניט שפעטער ווי עלף א זייגער אין דער פרי, און פון דארט וועלען אלע אפפארען צום בית הקברות.

היינט די יערליכע פארבאנד קאנפערענץ

אין פארבאנד אינסטיטוט, סיסעל סטריט, קומט היינט א גאנצען טאג, פאר די יערליכע פארבאנד קאנפערענץ, וועלכע ארבייט אויס פלענער פאר א יאר טעטיגקייט.

אין קאנפערענץ באטייליגען זיך פארטרעטער פון יעדען פארבאנד ברענטש, פון די פועלי ציון - טוער, פון דער פארבאנד פאלק־שול, און פון די פרויען פיאנערען ארגאניזאציע.

דער טאג־ארדנונג פון דער קאנפערענץ נעמט ארום אלע פארבאנד פראגען, ווי אויך די שול, און קולטור טעטיגקייט פאר דעם קומענדען יאר.

אין אוונט וועט פארקומען א חנוכת הבית באנקעט, צו דער געלעגענהייט וואס די פארבאנד הייזער זענען לעצטענס איבערגעבויט געווארען, און באקוועם געמאכט פאר דער שולע.

צום באנקעט זענען געלאדען אלע פארבאנד מיטגלידער. אלע פריינט פון נאציאנאל סאציאליסטישען פליגעל, און די עלטערען פון די שול קינדער.

אלס פארטרעטער פון גענעראלען אפיס איז דא ביי דער קאנפערענץ דר. י. אפעלבוים, וויצע פרעזידענט פון נאציאנאלען ארבייטער פארבאנד.

היינט א ליטערארישער אוונט

דער ערשטער ארויסטריט פון דער דראמאטישער סטודיא, וועלכע חיים טויבער האט געגרינדעט ביים אידישען פאלקס קלוב, 7 בראנזוויק עוו., וועט היינט אוונט פארקומען.

דער קאנצערט, כאטש ערשט א פראווו האט שוין אין זיין פראגראם אזעלכע געוואגטע נומערען ווי 2 אינסצענירונגען פון י. ל. פרץ "די 2 ברידער", "די דריי נייטארינס" און אנדערע ליטערארישע נומערען.

חיים טויבער איז פאראנטווארטליך פאר דער אויפפירונג.

עלטערען פארזאמלונג אין בראנזוויק עוו. תלמוד תורה

היינט אוונט וועט אין דעם בית המדרש פון דער תלמוד תורה פארקומען די ערשטע אלגעמיינע פארזאמלונג פון די עלטערען פון דער תלמוד תורה און אין אלגעמיין פון פריינט פון דער תלמוד תורה. מר. מ. סאקס, דער טשערמאן פון דער עלטערען עקזעקוטיווע און אנדערע מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע וועלען באריכטען וועגען דער ארבייט פון פאריגען יאהר און וועלען פארשלאגען פלענער פאר ווייטערדיגע טעטיגקייט. עס וועלען פארקומען וואלען פאר א נייער עקזעקוטיווע.

מצבה־אויפדעקונג

דאס אויפדעקען די מצבה לזכרון דעם פארשטארבענעם

סאלאמאן סאלאמאן

וועט פארקומען

זונטאג סעפטעמבער 7

2.30 נאכמיטאג

אויפ'ן בית עולם פון דער ציון בענעוואלענט סאסייטי, אויף דאוס ראוד.

וויכטיגע איבעראשענדע נייעס
די פאריז ווינדא סלינינג סא.
טעל. טריניטי 3171

איז די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קא. וואס מאכט צו די ביליגסטע פרייזען אלערהאנט הויז הויז, פעקטארי אפיס און סטאר ארבייט. יעדע ארבייט איז גאראנטירט פאר צופרידענהייט.

קיין דזשאב צו גרויס אדער צו קליין מיר מאכען יערליכע און מאנאטליכע קאנטראקטען.

טעלעפאנירט יעצט און סייפט געלד.

Paris Window Cleaning Co.
Trinity 3171

פאבליק נאטיס

— צו —

אלע ארבייטסלאזע אין טאראנטא

גיט פולע אינפארמאציע, און מענער אפליקאנטען זאלען צושיקען דעם קוועסטשיאנער צו דער עמפלאימענט סערוויס אף קענעדע, 79 עדעלייד סטריט איסט, טאראנטא; פרויען אפליקאנטען דארפען שיקען דעם קוועסטשיאנער צו עמפלאימענט סערוויס אף קענעדע, 147 - 149 טשוירטש סטריט, טאראנטא.

QUESTIONNAIRE MALE
FEMALE

Name in Full ....
Street Address ....
Phone No.............. Age.......... Nationality..............
Are you a British subject? ....
By birth? ....
By naturalization? ....
How long in Canada? ....
How long in Toronto? ....
Are you a property owner? ....
State location of property ....
....
Military Service .... Where..................
Married?............ Single?............ Widow or..........
Widower..........
How many dependents? ....
Occupation or trade, if any ....
Where and when were you last employed? ....
....
How long employed? ....
How long idle? ....
Have you been given any relief by any Social Service Agency? ....
....

די באארד אף קאנטראל און דער סיטי קאונסיל בעטען אלע בירגער, וועלכע זענען ארבייטסלאז, אויסצופילען דעם אויבערשטען קוועסטשיאנער.

בערט ס. וועמפ,
מעיאר.

טאראנטא, סעפט. 3, 1930.

פראוועט היינט זייער גאלדענע חתונה

מר. און מרס. יהושע און שרה־גאלדע הערמאן, פון 32 נעסאו סטריט, פראוועט היינט זייער פופציג יעריגע חתונה אין דער לאנדאנער שוהל, ספעדיינע עוועניו.

יהושע הערמאן,
דער 50 יעריגער חתן.

שרה־גאלדע הערמאן,
די 50 יעריגע כלה.

די חתונה וועט אנגעהויבען ווערען מיט א סיום הספר, וואס וועט געפירט ווערען צו דער רוסישער שוהל אין סענטער עוו. דער פאראד וועט זיך אנהויבען פונקט פיער א זייגער. נאכהער וועלען חתן־כלה און מחותנים פארען צו דער אנשי ענגלאנד שוהל, וואו זעקס א זייגער וועט געפראוועט ווערען די פופציג יעריגע חופה און זיבען א זייגער וועט סערווירט ווערען די חופה וועטשערע.

מר. הערמאן איז גוט באקאנט אין שטאדט, און איז פארנומען מיט קהלה־ענינים.

בראנזווי קעוועניו תלמוד תורה שוין אין פולען גאנג

ווי באוואוסט, זענען די זומער מאנאטען ניט קיין גוטע צייט פאר לימודים. אייניגע קינדער צופארען זיך אינגאנצען, אנדערע פארען אוועק אויף א וואך אדער צוויי, אנדערע געהען ארבייטען, אנדערע נעהען ארויסנעמען די טאנסילס, און אזוי ווייטער. דער באזוך איז זעהר אונרעגעלמעסיג, און די תלמוד תורה האט שוין לאנג איינגעזעהן, אז אינטענסיוו לערנען זומער איז אוממעגליך און האט איינגעפירט א באזונדערען זומער קורס פון לייכטע לימודים. דאס זעלבע ווערט אויך געטאן אין די מאנטרעאלער תלמוד תורה'ס און אין אלע גוט־ארגאניזירטע תלמוד־תורה'ס איבער'ן לאנד.

מיט דעם צוריקקעהר פון די קינדער אין די סקולס פאנגט זיך אויך אן דער רעגעלמעסיגער אינטענסיווער לימוד אין תלמוד תורה. גענוג גערוהט. מען דארף די קינדער עפעס אויסלערנען וועגען די לימודים שהזמן גרמם.

דינסטאג, דעם 3־טען סעפטעמבער, זענען שוין די קלאסען אויפ'ן נייעם יאר אין דער בראנזוויק עוועניו תלמוד תורה ארגאניזירט געווארען. א נייער ישיבה קלאס, אונטער דער לייטונג פון ר' אברהם קאלאמבי איז ארגאניזירט געווארען, ווי אויך א נייער מיטעל־שולע קלאס — פון די היי־יאריגע גראדואירטע. אינטערעסאנט איז צו באמערקען, אז וועהרענד פאר־א־יאריגע גראדואירונג האט געליפערט מייסטענס מאטעריאל פאר דער מיטעל־שולע, האט היי־יאריגער קלאס געליפערט מייסטענס מאטעריאל פאר דער ישיבה.

די גראדואירונגס צערעמאניע וועט געפייערט ווערען ווינטער.

אן איינדרוקספולע הזכרה

אין לאקאל פון דער "היברו סיק בענעפיט סאסייטי" איז דורכגעפירט געווארען אן הזכרה צום אנדענק די געפאלענע קדושים אין א"י, אראנזשירט דורך דער ניט לאנג געגרינדעטער יוגענט ארגאניזאציע "ברית טרומפעלדאר", אונטער'ן פארזיץ פון טשערמאן יעקב טשעלסקי. א רושם האט געמאכט דער דעקארירטער זאל מיט די פארשידענע טראנספאראנטען. די רעדנער, י. רובין, צבי בעלל, און דער באוואוסטער ראביי מעקס וואהלגעלערנטער, האבען באגייסטערט די טאראנטאר יוגענט.

עס איז באשלאסען געווארען צו אונטערשטיצען די שאפונג פון א אידישער מלוכה אויף ביידע זייטען פון ירדן באשיצט און באארבייט דורך אידישע זיהן און טעכטער איבער די קעפ פון אונזערע מארטירער און פאררעטער צו אונטערשיעד ווער זיי זענען.

א'שטארקען רושם האט איבערגעלאזען אויף די פארזאמעלטע דער "אל מלא רחמים" פון חזן עקיבה בארענשטיין, די פיאנא שפילען פון מיס לעווענסאן מיט'ן באגלייטונג פון בית"ר כאר.

דאס איז געווען דער ערשטער עפענטליכער ארויסטריט פון "ברית טרומפעלדאר" אין טאראנטא און איז געווען מיט גרויס ערפאלג.

פארבאנד שול קלאסען עפענען זיך היינט

די פארבאנד פאלקס־שול האט זיך שוין פאקטיש געעפענט לעצטען מיטוואך, אבער די למודים אין די קלאסען הויבען זיך היינט אן.

קינדער, וועלכע האבען זיך נאך ניט רעגיסטרירט קענען עס היינט טאן.

האבען נעבאך באליידיגט אן אמעריקאנער טוריסט

א גרויסע באליידיגונג איז נעבאך אויסגעשטאנען אן אמעריקאנער טוריסט, וועלכער האט פארשווענדט צייט צו קומען צו אונז צו גאסט, געקויפט א שנאפס פערמיט, און זיך פארזארגט מיט צוויי פלעשלאך שנאפס, דריי קווארט וויין, און א טוצען ביר.

ער האט דאס ביסעל משקה צוגענומען אין "טשיקארי אין", א באקוועמער פלאץ פאר טוריסטען, אויפ'ן "דאנדעס־וועג". ער האט אויך איינגעלאדען א היגען גוט באקאנטען לאיער, מיט זיין שוועסטער. די שוועסטער האט אויך געבראכט א פריינדין, און ווען די אלע פיער האבען געגעסען, אזוי צו זאגען, די סעודת מנחה, איז אריינגעקומען די פאליציי, און פארנומען די פלעשלאך.

די פאליציי האט אויך דעם אמעריקאנעם גאסט געבעטען במחילה צו פארלאזען דאס פלאץ, און אים געגעבען אן אזהרה, אז ער זאל דארט ניט שלאפען, ווייל זיי וועלען אים פארשטערען דעם שלאף.

דער לאיער פון שטאדט, וועלכער ווייסט די שנאפס־קאנסטיטוציע, האט פראבירט אפרופען דעם אטורני דזשענעראל פרייז, און אים דערציילט פון דער ביטערער לאגע אין וועלכער מען שטעלט נעבאך אן אמעריקאנעם גאסט.

ווען דער גאסט זאל קומען קיין אייראפע און דארט געבען צו לייזען, וואלט מען אים אויף די הענט געטראגען — איז אבער דער אטורני דזשענעראל ניט געוועזען אין דער היים, און ער האט ניט געקענט ענטפערען וועגען דער פראגע.

די געשיכטע האט ארויסגערופען א פראטעסט פון דעם לאיער, וועלכער גלויבט, אז דער גאסט האט געהאנדעלט אין די ראמען פון געזעץ.

דאס האט פאסירט דאנערשטאג ביי־נאכט, און די ענגלישע צייטונגען האבען געגעבען די פאסירונג פיעל פובליסיטי, ווייל דאס איז צום ערשטען מאל וואס מען נעמט צו משקה פון אן אמעריקאנער טוריסט.

אייערע דאלארס קויפען דאס ווערט־פולסטע אין טייערס
געבויט פון „גודייער"
PATHFINDER

מיר זענען זייער שטאלץ צו פארקויפען די טייערס. עס איז "גוד יעירס" ביישטייערונג צו דעם ביליגען פרייז פעלד. און דאס זאגט עפעס. "פעטפיינדערס" וועלען אייך געבען א סך צופרידענהייט פאר אייער־קאר. מיר האבען זיי אין אלע סייזעס — היי פרעזשור אדער באלון. קומט אריבער און מיר וועלען אייך באווייזען ווי ווייניג עס קאסט צו האבען "גוד יעירס" קוואליטעט אין די טייערס וואס איר נוצט.

עקספערט טייער ריפעיר, וואלקאנייזינג און בעטערי סירוויס, ווי אויך געזאלין סירוויס סטיישאן.

סי סי עם און פיערלעס בייסיקעלס, נייע און גענוצטע $12 און העכער. $3 איינצאל און $1 א וועכענטליכע אויסצאלונגען. גיט אייך די געלעגענהייט זיך איינשאפען א בייסיק, וועלכעס איז די ביליגסטע מעטאדע פון טראנספארטאציע.

18 פארשידענע מאדעלס קינדערשע סי סי עם דזשאסיקעלס פון $2.95 און העכער איז דער בעסטער אידעאל פאר קינדערשע געבורטסטאג מתנות. טעלעפאנירט אונז און אונזער דעליווערי סוירוויס איז צו אייער דינסט.

אונזער רעפוטאציע פאר די לעצטע 27 יאר אין טאראנטא האט אונז געשאפען טויזענטער צופרידענע קאסטימער, וואס איז אויך אייער בעסטע גאראנטי פאר ראיעלע, ערליכע, צופרידענע באהאנדלונג.

באזוכט אונזערע סטארס און ווערט איבערצייגט.

ס. הימעל, אייגענטימער.

TORONTO TIRE SALES Co
PEERLESS BICYCLE WORKS
191-93-95 Dundas St. W. ADelaide 3582

סטאר דאלאר קלינערס

לאזען וויסען טאראנטאר אידען אז זיי עפענען
א נייעם קלינינג און פרעסינג פלאץ
וואו אייערע הויז ארטיקלען וועלען געקלינט און געפרעסט ווערען צו
ביליגע פרייזען און זעלטענער צופרידענהייט

פאר סענער
סוטס . .
ספרינג קאוטס

$1

פאר ליידיס
פליינע קאוטס
דרעסעס, פליינע
ספרינג קאוטס

פליין סילק דרעסעס — $1.25 מענער פעלט העטס — 75ס. ליידיס פעלט העטס — 75ס.

מיר קומען נאך אייערע ארטיקלען ווי ווייט עס זאל ניט זיין, און מיר דעליווערען.

מיר גאראנטירען די ארבייט ריין און געמאכט ווי נייע
אונזער אדרעס איז:

376 ספעדיינא עוועניו (קארנער באלדווין)

טעלעפאנס טריניטי 3388 3389

וואל... סטריט

א העכסט שפאנענדער ראמאן פון דעם אידיש־אמעריקאנעם לעבען היינט צו טאג. געבוים אויף די לעצטע פאסירונגען אין וואל סטריט.

— פון —

מארק סארדעל

די פרוי האט איהם ארומגענומען מיט איהר ווארעמקייט און מיט איהר גוטסקייט. ער איז דארט געזעסען א שעה נאך א שעה. ער האט געטרונקען טיי און צוגעביסען מיט די געשמאקע מאן־פלעצלאך. ער האט זיך געשפילט מיט בעסי'ס קינדער און האט פריינדליך גערעדט מיט סעם בראווער'ס ווייבעל, וועלכע האט געהאט א לויטער פנים, מיט גרויסע, שמייכלענדיגע אויגען. סעמועל האט כמעט אינגאנצען פארגעסען וועגען וואס ער איז אהער געקומען.

ער האט זיך געכאפט, אז עס איז שוין פיער דער זייגער. סעם בראווער איז געקומען פון וואל סטריט, און איז געווען שטארק איבערראשט ווען ער האט ביי זיך אין הויז געטראפען סעמועל בערגמאן. מיין גאט, האט ער אויסגערופען. וואס פאר א גוטס האט אייך געבראכט צו אונז אין הויז?

סעמועל האט געשמייכעלט און האט זיך אויפגעשטעלט אוועקצוגעהן.

— איך האב זיך פארערדט ווי א אידענע — האט ער זיך אזוי ווי פארענטפערט — איך האב גאר ניט געוואוסט אז עס איז שוין אזוי שפעט.

— וואו וועט איהר געהן, וואו? — האט זעלדע זיך אריינגעמישט — בלייבט שוין דא. איהר וועט עסען מיט אונז וועטשערע.

— טאקע גערעכט, אויף מיין עהר ענווארט! — האט סעם בראווער אויסגערופען — עס וועט זיין א כבוד פאר אונז, אז איהר וועט מיט אונז עסען.

— יא, יא... בלייבט, בלייבט... — האט בעסי צוגעשטימט מעהר מיט איהרע אויגען ווי מיט'ן מויל.

— אבער איך קאן דאך ניט, טייערע מיינע... איך קאן דאך ניט... — האט סעמועל גערעדט.

— איהר קאנט ניט? פארוואס קאנט איהר ניט? — האט זעלדע געזאגט.

— וואס הייסט פארוואס? — האט שמועל געשמייכעלט אזוי ווי א פארשולדיגט קינד. — איך האב דאך א ווייב... איך האב דאך אהיים... מען חעט דאך אין דער היים ווארטען מיט סאפער אויף מיר...

— קיינער וועט אויף אייך ניט ווארטען — האט סעם זיך אריינגעמישט.

סעמועל האט געשמייכעלט.

— פון וואנען ווייסט איהר דאס אזוי גענוי? — האט ער איבערגעפרעגט.

— טייל מיט בעקי — האט סעם געזאגט — האט א ביזנעס אפאינטמענט.

סעמועל האט זיך דערפיהלט אומבאקוועם.

— איז דאס ניט מאדנע? — האט ער געזאגט מיט א שמייכעל — ביי אנדערע האט דער מאן ביזנעס אפאינטמענטס. און דאס ווייב זיצט אין דער היים און ווארט אויף איהם מיט סאפער. ביי מיר איז פארקערט...

— כע, כע... עס איז טאקע מאדנע... — האט בראווער געזאגט — ווען איהר זאלט נאך וויסען מיט וועמען זי האט דעם אפאינטמענט...

סעמועל האט זיך דערפיהלט נאך מעהר אומבאקוועם.

— איך וויל ניט וויסען!... — האט ער אויסגערופען מיט אנטריסטונג — לאמיר וועגען דעם מעהר ניט רעדען.

— פאלגט מיך, בלייבט דא אויף סאפער... — האט זעלדע ווידער־גערעדט צו איהם מיט איהרע ווייכע, מאמעדיגע רייד — באלד וועט הערי אנקומען... און אז איהר ווילט, מר. בערגמאן, וועלען מיר טעלעפאנירען, אז עלסי זאל אויך ארויסקומען אהער... יא, מר. בערגמאן?

— יא... יא... — האט אונטערגעבאמקעט סעם'ס ווייב מעהר מיט די אויגען ווי מיט'ן מויל. און איידער סעמועל בערגמאן האט זיך ארומגעקוקט, איז ער שוין געזעסען אויבען־אן, ביים טיש, מיט א ווייס טישטעכעל ארומגעשטעקט ארום האלז. ווער האט דאס טישטעכעל איהם ארומגעשטעקט? ווער האט איהם דא אויבען־אן אוועקגעזעצט? ער האט זיך ניט געקענט דערמאנען.

הערי האט זיך פארשפעטיגט און עלסי האט אויך אזוי גיך ניט געקענט קומען. עס איז געווען ווייט. עס האט געדארפט דויערען מעהר ווי א שטונדע צייט. זיי האבען דעריבער ניט געווארט און האבען אנגעהויבען עסען.

ביים עסען האט סעמועל זיך נאך בעסער און היימישער דערפיהלט. איצט איז דאס געפיהל נאך שארפער געווארען. און נאך מעהר האט זיך איהם איצט אויסגעוויזען, אז ער האט זיך אומגעקערט אהיים פון א לאנגער, ווייטער רייזע. און אז איצט איז ער ביי זיך אין דער היים, ארומגערינגעלט פון זיינע ליבע און נאהענטע. ביי זיך אין דער היים, אין זיין אייגענער הויז, האט ער קיינמאל אזא ווארימקייט ניט געפיהלט.

— איך האב אייך דאך אייגענטליך ניט געזאגט וועגען וואס איך בין אהער געקומען — האט ער אנגעהויבען, ווען דאס עסען איז שוין געווען כמעט געענדיגט.

— וואס איז דער חילוק? — האט זעלדע זיך אריינגעמישט — אבי איהר זענט דא.

— טאקע, טאקע, עס מוז דאך זיין א וויכטיגער ענין — האט בראווער געזאגט.

— לאמיר טאקע הערען... — האט זיין בעסי געזאגט מיט איהר גוטמוטיגען בליק, אבער ניט מיט איהר מויל. זי איז געווען א צוריקגעצויגענע, א שטילשווייגענדיגע. זי האט קיין מאל קיין סך ניט גערעדט. און פאר סעמועל בערגמאן האט זי געהאט גרויס אפשיי. זי האט אפילו אזוי ווי מורא געהאט פאר איהם כאטש זי האט אליין ניט געוואוסט פאר וואס דאס איז אזוי... ער איז דאך אזוי ליעב, סעמועל בערגמאן... אזוי צוגעלאזט צו יעדען איינעם... פארוואס שרעקט זי זיך פאר'איהם...

— איך האב געוואלט — האט סעמועל אנגעהויבען — מיר זאלען צוגרייטען א פיינע פארטי פאר הערי'ס גראדואירונג.

— אה! — האט סעם אויסגערופען.

— אה! — האט אויך אויסגערופען זיין ווייב.

— אה, מר. בערגמאן! — האט זעלדע אויסגערופען מיט שטראלענדע אויגען און האט איהם אנגעכאפט ביי ביידע הענט — איך ווייס גאר ניט פארוואס מיין הערי האט ביי אייך אזוי פיעל אויסגענומען...

סעמועל האט געשמייכעלט.

— לאמיר בעסער ניט רעדען פון דעם — האט ער געזאגט — און איך וויל אייך בעטען, איהר זאלט מיר ניט דאנקען פאר אזעלכע זאכען. איך בעט אייך, טוט דאס ניט — האט ער ערנסט צוגעגעבען.

— נו, גוט, גוט — איך וועל שוין מעהר ניט — האט זי געזאגט.

— איך האב געוואלט — האט סעמועל ווייטער אנגעהויבען — אז עס זאל זיין א פיינער יום טוב, מיט א דינער, מיט מוזיק, מיט טענץ...

— מיט טענץ אויך! — האט בעסי אויסגערופען און האט א פליעסק געטאן מיט ביידע הענט.

סעם האט זי א ציה געטאן ביים קליידעל.

— שא, קייך זיך ניט אזוי... — האט ער שטיל געזאגט צו איהר.

— צום אנהויב — האט סעמועל געזאגט — האב איך געקלערט, אז איך זאל דעם יום טוב מאכען ביי מיר אין הויז...

— ביי אייך גאר? — האט זעלדע געזאגט.

— יא, אזוי האב איך געמיינט — האט סעמועל געזאגט — איך האב געוואלט, אז איהר אלע זאלט קומען צו מיר אין הויז, אבער...

— אבער וואס? — האט סעם בראווער געפרעגט.

— אבער... — האט סעמועל פלוצלונג אנגעהויבען מיט אן אומעטיגען טאן און זיין בליק האט זיך באגעגנט מיט סעם'ס — איך האב זיך בארעכנט, אז ביי מיר אין הויז וועט ניט זיין באקוועם...

— ניין, טאקע ניט... — האט זעלדע געזאגט.

— [illegible] ניט דא, ביי אונז? — האט סעם געזאגט.

— וועגען דעם האב איך שוין אויך געטראכט — האט סעמועל געזאגט — אבער מיר שיינט, אז אייערע צימערען זענען צו קליין.

— קליין זענען זיי טאקע — האט בעסי געזאגט.

— דאס איז גאר ניט! — האט סעם געזאגט.

— איך מיין — האט סעמועל געזאגט — אז די בעסטע זאך וועט זיין צו מאכען דאס אין א האטעל.

— אין א האטעל? — האבען אלע אויסגערופען פארוואונדערט.

— פארוואס ניט? — האט סעמועל איבערגעפרעגט מיט א שמייכעל.

— עס וועט קאסטען א סך געלט... — האט זעלדע געזאגט.

— איך וועל שטעהן א חלק! — האט סעם זיך אריינגעמישט.

סעמועל האט געלאכט:

— גבירים מיינע!... איך וועל אליין פאר אלץ באצאלען.

(ווייטער פארזעצט)

טאראנטא לייענט א סך

צוויי מיליאן ביכער האבען געביטען זייערע 'לעזער', אין די ערשטע אכט חדשים פון היינטיגען יאהר, לויט א באריכט צוגעשטעלט פון די פאבליק לייברעריס.

43 טויזענט ביכער זענען היינטיגען יאר געלעזען געווארען מער אין חודש יולי, און צוואנציג טויזענט מער אין חודש אויגוסט.

זייט דעם ערשטען יאנואר זענען טעגליך געביטען געווארען אין די לייברעריס צו עלף טויזענט ביכער.

פרעמדער מאן געפונען טויט אין צימער

א מאן, וועלכער האט ניט אנגעגעבען זיין נאמען, ווען ער האט געדונגען א צימער אין 122 קינג סטריט וועסט, איז פרייטאג פרי געפונען געווארען טויט אין צימער.

דאס צימער האט ער געדונגען דאנערשטאג, און ווען פרייטאג פרי איז ער ניט אויפגעשטאנען איז די ווירטין געגאנגען אים אויפוועקן און געפונען א טויטען.

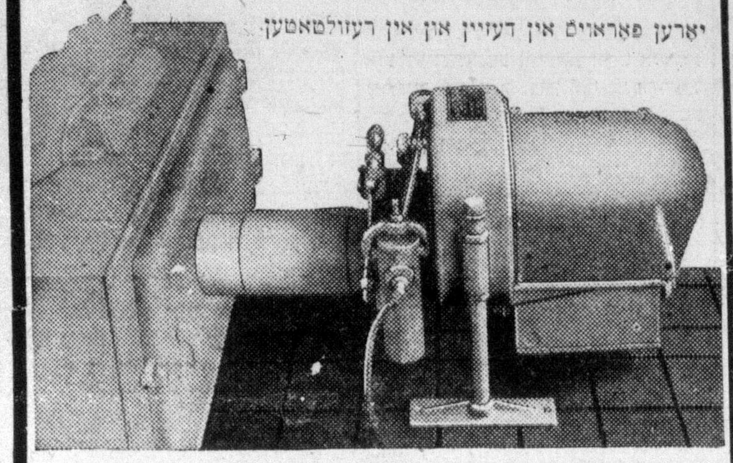

בלויז אן אויל - ברענער וואס האט זיך ארויסגעוויזען
צו זיין 100% גוט און פארלעסליך

קען פארקויפט ווערען
לויט דעם פלאן

דא איז דער בעסטער אפער, וואס איז ווען געמאכט געווארען פאר אן אויל־ברענער. מיר לאדען אייך איין צו עקזאמענירען דעם יונייטעד אויטאמאטיק אויל־ברענער פאר 12 חדשים צייט, איידער איר קויפט עס — אויף אונזער ריזיקע.

רענט עס בלויז פאר $8.33 א מאנאט ווייניגער ווי עס קאסט א פורנייס־מאן. זעהט ווי פארלעסליך עס איז. האט הנאה פון דער גלייכער טעמפעראטור, וואס ווערט אויטאמאטיש אויפגעהאלטען, בענעפיטירט פון דער עקאנאמיע. דאן צו יעדער צייט אין א יאר, אויב איר זייט איבערצייגט, אז דער יונייטעד איז גוט, א שטילער אויל־ברענער, וואס הונדערטער הויז־אייגנטימער האבען זיך שוין איבערצייגט אין דעם. — דאן קויפט עס, און דער מאנאטליכער רענטאל, וואס איר האט איינגעצאלט, וועט צוגערעכנט ווערען צום קעש פרייז.

אויב אבער איר זייט ניט צופרידען מיט'ן יונייטעד, אדער עס גיט אייך טראבעל — ווילען מיר ניט איר זאלט עס האלטען. מיר וועלען עס ארויסנעמען און דער דיעל איז פארענדיגט. די ריזיקע איז אונזערע. איר האט אלצדינג צו געווינען, און קיין זאך ניט צו פארלירען אין דעם אפער.

איר קענט אויך קויפען דעם יונייטעד אויסציענדיג די קליינע מאנאטליכע איינצאלונגען אויף פינף יאר, מיט פרייער סורוויס פאר דער גאנצער צייט. קיין אנדער אויל־ברענער קען ניט אפערען אזעלכע גוטע באדינגונגען — ווייל קיין אנדערער אויל־ברענער האט זיך ניט ארויסגעוויזען צו זיין אזוי פארלעסליך און גוט אונטער אלע אומשטענדען, ווי דער יונייטעד.

אן אינטערוויו מיט אונזער פארטרעטער וועט אייך ניט פארפליכטען צו קיין שום זאך. ער וועט אייך דערקלערען דעם יונייטעד רענטאל און קויף פלאן מיט אלע איינצעלהייטען. טעלעפאנירט פאר אן אפאינטמענט, אדער שרייבט פאר א פאלדער.

שטיל... ריח'לאז... עקאנאמיש.

יונייטעד
אויטאמאטיק
אויל ברענער

יארען פאראויס אין דעזיין און אין רעזולטאטען.

דושיי. קלמן גארפינקעל
טאראנטא'ס אידישער פארטרעטער.
טעלעפאן מידוויי 1227

The United Electric Co. of Canada Limited
Factory and Showrooms: 14 Breadalbane Street, Toronto
J. KALMAN GARFUNKEL Toronto Exclusive Representative
424 BRUNSWICK, Ave. TELEPHONE MIDWAY 1227

קארפענטער

יעדער סארט קארפענטערי ארבייט אנגענומען. קיין דזשאב צו קליין אדער גרוים צו די מעסיגסטע פרייזען די בעסטע ארבייט גאראנטירט און צופרידענהייט.

הארדוואוד פלארס געלייגט פרענטש טיהרען געמאכט. פייער דזשאבס געפיקסט, ביליג.

טעלעפאנירט:

א. נעלמאן
989 דאנדעס וועסט.
טריניטי 3934

Donnelly & Company
TRADE AUCTIONEER
112 York St., Toronto
Gents' Furnishings, Toys, Crockery & Hardware, and Fixtures.

We are instructed to sell by Public Auction IN DETAIL, absolutely without reserve at
112 YORK STREET
the stock and fixtures belonging to the estate of
WOODS' FAIR
Guelph, Ontario
on
THURSDAY, SEPTEMBER 11th
and
FRIDAY, SEPTEMBER 12th
starting both days at
10 O'clock A.M. Sharp
(Daylight Saving Time)

This stock has been moved from Guelph and put up in lots suitable to sell to the trade.

The stock consists of:

Gents' Furnishings—Men's and Boys' Pants, Sweaters, Caps, Dress and Work Shirts, Heavy Underwear of all kinds, Dress Gloves, Mitts, Ties, Heavy Wool Sox, Towels, Table Cloths, Smocks, Overalls, and many other articles too numerous to mention.

Toys consisting of Dolls, Rattles, Doll Carriages, and Mechanical Toys of all kinds, etc., etc.

Crockery & Hardware consists of Plates, Cups and Saucers, Glasses, Mirrors, Lamps and Shades, Bowls, Platters, etc., etc.

The Fixtures consist of one National Cash Register, one Underwood Typewriter, Showcases, Tables, two Flat Oak Top Office Tables, Chairs, Files, Baskets, Ink-wells, etc., etc.

The stock will be open for inspection on Thursday morning before the sale.

TERMS—CASH and Cash Deposit of 25% required on every article as the buyer continues to purchase.

Auction Sale
W. A. Hall & Co., Limited
164 King St. West, Toronto.
BANKRUPT
Sale in detail on the above premises
Chinaware, Glassware, Crockery,
on
Wednesday Sept. 10th
at
10.30 O'CLOCK A.M. (Daylight Saving Time)
under instructions
Stanley Bloodsworth
Trustee in Bankruptcy.

Consisting of English Chinaware, fancy cups and saucers, plates in all sizes and designs, soup plates, platers, vegetable dishes, cereal dishes, salad bowls, gravy bowls, spoon trays, sugar and creams, cake plates, kindergarten mugs and plates, fruit dishes, candle sticks, comports, auto lamps, carbon lamps, lot sundries and samples, etc.

Fixtures

Oak flat top desk, oak swivel chair, Burroughes adding machine, Remington typewriter, oak filing cabinet, iron stove, cheque writer, roll top desk, built up display tables, China sample trunks.

TERMS—CASH

25% cash deposit required on every purchase. Stock and fixtures on view Tuesday, Sept. 9th.

F. DONNELLY
Trade Auctioneer
GErrard 8634

קויפט אייערע דראג ארטיקלען און
מאכט אייערע פרעסקריפשאנס אין
עווענין דראג סטאר לימיטעד
311 ספעדיינע עוו. טעלעפאן טריניטי 1568
מ. ד. פיטערמאן, מענעדזשער.

אויגען ־ אנשטרענגונג

ווירקט שלעכט אויף דעם גאנצען קערפער. א גרויסער פראצענט פון קאפ־שמערצען, נערוועז־ טראבעל און מאגען טראבעל קען קורירט ווערען מיט ריכטיג געפאסטע גלעזער.

איין פאר אויגען אין מענשנ'ס לעבען. פארנאכלעסיגט זיי ניט! עקזאמינירט אייערע אויגען ביי:

דר. ס. וועבער, אפטאמעטריסט
550 קאלעדזש סט. טעלעפאן טריניטי 8806.

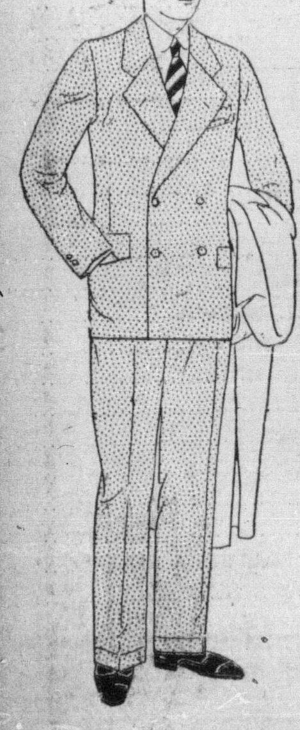

CLEANERS DYERS City DYE WORKS Limited TRINITY 2628

רשמוע קול שופר

הערט דעם רוף אין צייט, און ווארט ניט ביז דער לעצטער וואך.
רופט היינט אפ אייער גוט באקאנטע

קלינינג, פרעסינג און ריפּיירינג פירמא

די פירמע וועלכע טוט אייער קלינינג, פרעסינג און ריפּיירינג ארבייט מיט צופרידענהייט יארען ־ לאנג.
רופט אפ די

סיטי דיי וואירקס

און גיט זיי איבער אלע אייערע הויז־ארטיקלען, ווי

סוטס, קאוטס, דרעסעס, ווינטער מאנטלען, קורטענס

און אלעס וואס איר ווילט קלינען. און מיר פארזיכערן אייך, אז עס וועט געמאכט ווערען אונטער דער ספּעציעלער אויפזיכט פון ערפארענע פערזאנען.

אונזער מאדערנער פלענט איז די בעסטע גאראנטיע פאר גוטער און צופרידענער ארבייט.

אונזערע פרייזען זענען מעסיגע. טוט עס איצט, אום מיר זאלען קענען געבען מער אטענשאן צו אייערע ארטיקלען.

Trinity 2628

ס. זייד, אייגנטימער. א. סיידערמאן.

צרות פון קינדער

א שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אין פוילען

פון מ. ווארשאווער

(ווערט פארגעזעצט)

דא האט מען זיך "געקיהלט" מיט אזוי פיעל ברען און פארנומענקייט, אז אלע האבן אויסגעזעהן אזוי ווי די משוגעים.

עס האט געווימעלט און גערוישט, אזוי ווי אין ביהנשטאק. טויזענטער, טויזענטער מענשען — מענער און ווייבער, יונגע און אלטע, רייכע און ארימע, אנגעטאענע ווער פארביג, ראשיג, ווער שטיל, סאליד, אבער אלע מיט צוגליהטע אויגען, מיט צוקאכטע פנימ'ער. אלע האבן זיך געבאדען אין שווייס און אין אנגסטען. מען האט זיך געשטופט און געשטויסען, גערעדט, געשריען, געליארעמט, אזוי ווי אויף אן אריענטאלישען יאריד.

עס איז געווען פון העכסטען ביז'ן נידריגסטען. פון באנקיר און הויז-באזיצער, ביז דעם ארימען פריזירער. פון דער אינטעליגענטסטער דאמע, ביז דער געוועהנליכער גאסען-קאקעטקע. פון דאקטאר ביז'ן משרת אויף געגשא גאס.

אלעמען האט דא אהער געבראכט איין ציעל און איין געדאנק — צו געווינען געלט, וואס מעהר געלט.

עס האבן געפינקעלט טייערע ברילאנטען אין די אויערען פון די אינטעליגענטע און פון די גאסען-ווייבער; גאלדענע רינגען, פערעל, קרעלען, קליידער, זיידענע, אטלאסענע, ארער פון שפיצען, וואס זייער ווערט איז א סך טייערער ווי די זיידענע.

צווישען דער גרויסער מאסע מענשען האט מען אויך געזעהן ארומדרעהען זיך שוישפילער און ארטיסטינס פון די גרעסטע פוילישע טעאטערן.

אט זיצט אין א לאזשע יונאשא סטעמפאוסקי. אט דארט איז געקומען מיט אן אויטאמאביל אררדאנובנא. ערגעץ אנדערש באווייזט זיך זולא פאגאזשעלסקא — אלעמען האט אהער געטריבען די ווילדע ליידענשאפט צו געלט.

אלע האבן געהאט איין פנים, א ווילד, אנגעשטרענגט פנים. די אויסגעפוצטע איידעלקייט פון די ווייבער איז פארשוואונדען, דאס גוטע האלטען זיך פון די באנקירען מיט די איבעריגע רייכע לייט — איז צוגאנגען, אזוי ווי א רויך.

ווייל דארט, וואו עס קומט צו געלט — ווערט פארווישט, ווערט אפגעמעקט די כלומרשטע איידעלע הויט, וואס מענשען האבן זיך זיך ארויפגעצויגען. ביי געלט זעהט מען דעם מענשען נאקעט, אפען מיט אלע זיינע מיאוס'ע זייטען, וואס ער באמיהט זיך צו באהאלטען דורך פארשיעדענע מיטלען, וואס מען רופט "קולטור". אז אך און וועה איז צו דער דאזיגער "קולטור".

נישט געווען אויף די "ווישציגעס" קיין איין געזיכט, וואס זאל אויסזעהן ווירקליך איידעל, ווירקליך מענשליך.

די איינציגע איידעלע באשעפענישען, די איינציגע מענשליכע באשעפענישען זענען געווען די פערד, וואס צוליעב זיי האט זיך צוזאמענגעקומען אזא גרויסער יום-טוב'דיגער עולם.

זי-די פערד, אויסגעצערטעלטע — געשטאנען אויסגעשטעלט אין א רייע, איינס נעבען דאס אנדערע, אלע שעהנע, און געווארט אויפ'ן צייכען, וואס זאל זיי אנזאגען, אז זיי קאנען שוין אנהויבען לויפען.

מען האט זיי געהאדעוועט און געקעבעלט, אזוי ווי בני יחידים. חדשים-לאנג האט מען זיי אלע געקוקט אין די אויגען אריין, באטראכט און באטאפט זיי, כדי זיי זאלען איצט קאנען לויפען, שוויצען צום פארגעניגען און צו דער תאווה פון מענשען, וואס זענען זאט און מיעד פון צופיעל גוט לעבען.

מען האט געגעבען דעם ערשטען סיגנאל און דאס ווילדע לויפעניש האט זיך אנגעהויבען.

די זשאקייען, אט יענע שלאנקע, בויגיגע פארשוינען האבען זיך געגעבען א ציה-אויס, אזוי ווי די סטרונעס אויף זייערע פידלען. און מען האט זיך געלאזט פייל פון בויגען אין א גאלאפ, אז עס האט אזש אנגעהויבען שווינדלען פאר די אויגען.

צווישען דעם גרויסען, צוטומעלטען עולם איז פלוצלונג שטיל געווארען. אזוי ווי א בליץ מיט א דונער ווערט אראפגעפאלען פון הימעל — אזוי איז פלוצלונג שטיל געווארען.

אלע האבן איינגעהאלטען דעם אטעם. מען האט געעפענט מיילער און אויפגעשפיצט אויערען. מען האט ניט געזעהן מיט'ן בלויזען אויג. האט מען גענומען לארנעטען — גרויסע, קליינע — און נאכגעקוקט און נאכגעפארשט דאס געיעג.

"נעפטון! נעפטון!" — האט זיך פלוצלונג דערהערט א רוף — "נעפטון" וועט נעהמען.

"נעפטון" — דאס איז געווען א ווייס פערדעל, אויסגעהאדעוועט און אויסגעקעבעלט אין א סטייניע פון אן אלטען, פוילישען גראף.

דאס דאזיגע פערדעל איז טאקע געלאפען שנעלער און געשיקטער, ווי די איבעריגע.

צווישען עולם האט גענומען קאכען און רוישען. עס האבן זיך באלד געשאפען גרופעס, וואס האט געמאכט געשעפט. מען האט זיך גענומען וועטען. איינער ביים אנדערען האט גענומען שפילען.

ווען עס האט געשטעלט אויף "נעפטון" און ווער — אויף א צווייט פערדעל.

צווישען די אלע שטעלער און שפיער איז אויך געווען יאקוב.

ער האט געשטעלט אויף אן אנדער פערד. ער האט זיך אויסגעקליבען א ליעבלינג און אויף איהם האט ער געשפיעלט. נאר ווען ער האט דערהערט דעם רוף "נעפטון וועט נעהמען" — האט ער זיך אויסגעדרעהט א קוק טאן, פון וואנען דער רוף איז געפאלען.

ער וואלט זיך נישט געוועזן אויסגעדרעהט. אויך ער האט געקוקט אהין, וואו די פערד זענען געלאפען און אויך ער, אזוי ווי אלע איז געווען שטארק פארנומען מיט'ן קוקען און מיט'ן נאכפארשען.

ער האט אבער דערהערט הארט ביי זיין אויער א קלינגענדיגע פרויען-שטימע און דאס האט איהם באוואוגען אויסצודרעהען זיך אויף א קליינער ווייל.

ער האט דערזעהן שטעהן גאר נאהענט לעבען זיך א קליין, שווארץ-חנ'עווריג מיידעל, מיט א פאר צוגליהטע אויגען, מיט א האלב-געעפענט מויל, פון וועלכען עס האבן ארויסגעבלאנקט צוויי שורות קליינע צייהן, אזוי פון העלפאנדביין.

אין פלוג האט ער נישט געלעגט קיין אכט אויף איהר און באלד צוריק אויסגעדרעהט דעם קיפ אהין, וואו די פערד זענען נאך אלץ געלאפען.

אבער קוקענדיג אהין אויף די אויסגעצויגענע פינטלער, וואס האבן זיך שנעל, שנעל געריסען פאראויס — האט זיך יאקוב'ן אויסגעדראכט, אז ער קען דאס פנים פון דער מיידעל, וואס איז געשטאנען נאעהנט נעבען איהם.

ער האט ניט געוואוסט אויף זיכער און האט זיך נישט געקאנט דערמאנען, וואו ער האט שוין דאס דאזיגע פנים געזעהן.

ער האט געוואלט נאכאמאל א קוק טאן אויף איהר, אבער דארט, וואו די פערד זענען געלאפען, האט זיך אנגעהויבען רודערען. מענשען האבען זיך געשטעלט אויף די שפיץ-נעגעל. עס האט זיך געהערט א סאפען און א שווער אטעמען, אזוי ווי פון בהמות.

די פערד האבען זיך דערנעהענטערט צו דער "מעטע".

"נעפטון", "נעפטון"! — האבען זיך ווידער דערהערט געשרייען פון אלע זייטען, און ווירקליך איז דאס ערשטע פערדעל, וואס איז צוגעקומען צו דער "מעטע" — געווען "נעפטון".

עפעס א גרויסער, אומגעלומפערטער, שווייסיגער קרעכץ האט זיך ארויסגעריסען פון אלעמענ'ס הערצער. מען האט גענומען פאטשען בראווא, אז עס האט גערוישט אין קאפ. מען האט גענומען לויפען, שטופען זיך, אלע צו דער קאסע. די קאסע האט געצאהלט פון איין זייט און די, וואס האבען געשפיעלט פריוואט — האבען געצאהלט פון דער אנדער זייט.

הענט, שווייסיגע, גיריגע, אזוי ווי הונגעריגע הינט — האבען זיך געצויגען און געכאפט דאס געוואונענע געלט. די פנימ'ער האבען הנאה געלאכט און די דיקע בייכער האבען זיך געטרייסעלט.

מען האט גארנישט אויפגעהערט צו באוואונדערען און צו ריהמען.

— אזא קליין פערדעל. אזוי נישט אנזעהעוודיג. מען איז זיכער געווען, אז עס וועט קומען צום לעצט.

וואו-נישט-וואו צווישען באזונדערע גרופעס האט מען גענומען מורמלען, אז די מעשה איז זעפעס ניט גלאטיג. אבער ווי עס זאל ניט זיין, ווער עס האט געשטעלט אויף "נעפטון" — איז ארויס מיט א פולען בייטעל.

יאקוב האט דאס מאל פארשפיעלט. אבער עס האט איהם נישט געארט. ער וואלט קיינמאל אויף "נעפטון" ניט געשטעלט, און וועט ווייטער נישט שטעלען. ס'איז געווען א "פוקס", ניט מעהר.

(פארזעצונג)

THE
DOMINION BANK
עדלייד און ספעדיינע עוו. בראנטש
לאדעט ספעציעל איין אין איהר בראנטש די סוחרים פון דעם דיסטריקט צו ווערען מעהר היימיש אין דער באנק.
געלט קיין איירעפא שיקען מיר צו די ביליגסטע פרייזען. אויסגעצאהלט אין אמעריקאנער דאלארס, אדער ווי אזוי איהר ווילט.
זעהט אונז איידער איהר שיקט געלט. איהר וועט זיכער זיין צופרידען.
ס. ק. קוק, מענעדזש

אונטער נייער פארוואלטונג
HOTEL ABERDEEN
17 וועסט 32 סטריט
ניו-יארק סיטי
צווישען בראדוויי און 5-טע עוועניו
נייע אויסגעבעסערט
300 רומס — און באדס — $2.50 א טאג און העכער
2 מינוט פון הארסאן טיובס, 3 מינוט פון פענסילווייניא סטיישאן, נאהענט צו טעאטערס, באסעס און סטארס. ספעציעלע וועכענטליכע פרייזען.
STOCKTON & STOCKTON
אייגענטימער.

LOEWS
די גאנצע היינטיגע וואך.
"וואן עמבערעסינג נייט"
א קאמעדיע מיט א מעטרא אל-סטאר קעסט.
אין דער וואדעוויל פראגראם באטייליגט זיך אויך דער בארימטער קענעדער טענאר דאגלעס סטענבארי

מיר שרעקען זיך ניט פאר'ן וועטער
דער וועטער נביא האט גאר ניט צו טאן מיט'ן באזארגען ווייכע וואסער אין דער לאנדרי. צי עס איז רעגען אדער זונען-שיין, יעדער גענוצטער טראפען וואסער איז אזוי ווייך ווי וואסער קען זיין ווייך. דער רעזולטאט פון דעם וואס מיר געברויכען נאר ווייכע וואסער איז שניי-ווייסע וועש, וואס שמעקט מיט ריינקייט, ווען איהר עפענט אויף דאס פעקיל. מיר האבען פינף סארטען פאמיליען-וועש סוירוויס, אויסצוקלייבען, אלע מעסיג געפרייזט. טעלעפאנירט היינט, אדער שטעלט אפ איינעם פון אונזערע העפליכע דרייווערס.
לאידברוק 2161.
SEMI FINISHED
TORONTO WET WASH LAUNDRY Co. Ltd.
175 אסינגטאן עוועניו

SHEA'S HIPPODROME
א וואך פון גרויסע עטרעקשאנס.
אנאטאל פרידלאנד פרעזענטירט
"רעוויו פון 20-טען יאר הונדערט"
דער גרעסטער היט אויפ'ן וואדעוויל סטיידוש
"אין יור בעק"
א מאווי בילד מיט דער באטייליגונג פון איירין ריטש און ה. ב. ווארנער.
גרויסער וואדעוויל פראגראם

IMPERIAL
יאנג און דאנדעס סט. ר. ק. א. וואדעוויל
די גאנצע היינטיגע וואך
דאס באנייטע טעאטער פון נייע אידעען אין סטיידוש און סקרין פארשטעלונגען
רוט טשעטערטאן און קלייוו ברוק
— אין —
"עניבאדי'ס וואומען"
דזשעק ארטור פרעזענטירט
"העלאו טאראנטא"
און אנדערע גוטע וואדעוויל.

MERRYMAKERS
מערימייקערס
סאניסייד ביעטש
אן אויסגעצייכענטער ריוויו פון געזאנג, טענץ און קאמעדיע
יעדען אווענט פון 8.15, שבת און יום-טוב פון 7.15. יעדע וואך אן אינגאנצען נייער פראגראם. — איינטריט 25 סענט. קינדער 15ס.

לאיער עדווארד לאזארעסקא ב.א.
באריסטער און סאליסיטאר
901 קאנקורס בילדינג. טעל. עדלייד 3608.
געלט צו לייען אויף צווייטע מארגעדזשעס.

— נייע פאלל סטיילס —
— פון —
ניו-יארקער סעמפעל דרעסעס, אנדערוועד און נעגלידזשעס
MADAME HELENE
17 Borden Street Kingsdale 7881

קויפט אייערע קוילען פאר'ן ווינטער ביי דער גוט-באקאנטער קוילען - פירמע
יאנאווער קאהל קאמפאניע
מיר פארקויפען רימייל און האלסייל אלע סארטען קוילען, ווי אויך הארטע קוילען פאר בלאוערס, וועלש קוילען פאר פוירנייס און בלאוערס.
איר קענט ביי אונז קויפען די בעסטע ריידיאס אויף לייכטע [illegible]
אפיס טעלעפאן עדלייד 8766.
רעז. טעל.: טריניטי 8781.
268½ קווין סטר. וו.

סטריט קארס
צו פערי דאקס
בעי' קארס וועלען אנהאלטען זייער פארען דירעקט צו די פערי דאקס.
דער זומער עקסטענשאן פון באטהורסט און דאנדעס קארס צו די פערי דאקס, וועט אויפהערען היינט נאכט.
Toronto Transportation Commission

Home Dollar Cleaners
אנאנסירען אז זיי פירען איין א ספעציעלע
קלינינג און פרעסינג בלויז פאר $1.00

מענער העטס	75ס.
גלאווס	15ס.
טייס צוויי פאר 25 סענט	
פאקס פארס	85ס.
העטס	75ס.
סקארפס	50ס.
גלאווס	25ס.

מענער
ספרינג קאוטס,
סוטס,
אווערקאוטס,
ליידיס
קאוטס, סוטס,
פליטעד סקוירטס,
פליינע דרעסעס

צוליעב דער שלעכטער צייט, און אזוי ווי יום טוב איז נאהענט, האט די האום קלינערס באשלאסען צו רעדוצירען די פרייזען פון קלינען און פרעסען אייערע קליידער. בלויז פאר דער סומע פון א דאלאר.

מיר פארזיכערען די ארבייט צופרידענשטעלענד. — מיר קומען נאך אייערע הויז ארטיקלען און מיר דעליווערען זיי פונקט ווי ניי.

באיעס סוטס
בלויז 75 סענט

גיט אונז א טרייעל און איבערצייגט זיך
מיר קלינען יעדען הויז - ארטיקעל ביליגער ווי איר האט געצאלט ביז איצט.
אונזער טעלעפאן איז טריניטי 0380
אונזער אדרעס:
האום $1 קלינערס
394 קאלעדזש סטריט
ד. קאהן, מענעדזשער.

תלמוד תורה בראנזוויק עוו.

9 בראנזוויק עוועניו

אלע וואס האבען מיט אונז געדאווענט לעצטען יאהר וועלען עדות זאגען אויף דעם עונג רוחני וואס זיי האבען געהאט פון אונזערע גוטע בעלי תפילות און אלע באקוועמליכקייטען.

מיט פארגעניגען לאזען מיר וויסען דאס אויך דיזע ימים טובים וועט ר׳

וואלף גאלדבערג

זיין דער "בעל שחרית" וואס מיט זיין הארציג דאווענען דערמאנט ער אונזער אלטע היים... וואס דאס גיט צו יעדען א התעוררות הנפש.

ר׳ זעליג זעלדין, בעל מוסף

מיט זיין אנגענעמער שטימע און א נותן טעם לדבריו. און זיינע משוררים גיבען צו הארמאני.

און אויך דער באוואוסטער דרשן **ר׳ אברהם קאלאמבי** וועט האלטען א באלערנדע רעדע מעניני דיומא. און אויך זיין דער בעל תוקע.

חוץ לזה האבען מיר היי־יאר פראכטפול דעקארירט דעם האל, אז עס איז א פארגעניגען צו זעהען עס.

מיר בעטען יעדען, וואס וויל קויפען טיקעטס, ניט צו ווארטען ביז דער לעצטער שעה, אום צו־געבען א געלעגענהייט צו עמפאנגען דעם יום טוב מיט הרחבת הדעת.

ווינשענדיג אלע אידען בכל מקום שהם א כתיבה וחתימה טובה,

מיט אכטונג,

די הויז קאמיטע,
גרשון סאלוויי, טשערמאן.

נ. ב. סליחות מש״ק, 12 א זייגער פינקטליך.

טיקעטס צו $2 און $3 זענען שוין צו באקומען אין אפיס, 9 בראנזוויק עוו. טעלעפאן קינגסדייל 8230

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

דאווענט היינטיגעס יאר אין שנעם לופטיגען

סטענדערד טעאטער

וואו עס וועט דאווענען דער גוט באקאנטער חזן

משהל׳ע ווייסדארף

מיט א גוט איינגעשטודירטען כאר

צו דאווענען אין סטענדערד טעאטער מיינט האבען אן אמת׳ן עונג יום טוב.

טיקעטס קען מען שוין באקומען אין פאלגענדע פלעצער:

אין רובינ׳ס רעסטאראן — 370 קאלעדוש סט.

מינטצ׳ס רעסטאראן, — 250 ספעדיינע עוו.

קירשענבוים, 13 דרייפער סט.

מאריי טיילארס — 167 ספעדיינע עוו.

ווייסמאנ׳ס דעליקאטעסען — 387 ערלייך סט. וועסט.

היימאנ׳ס בוך געשעפט — 412 ספעדיינע עוו.

מר. י. טשאפניק — 631 דאנדעס סט. וועסט.

הערי ספרינג — 75 באטהורסט סט.

גרינבערג בראס. בארבער שאפ — 280 ספעדיינע עוו.

מר. משה קאפלאן — 23 גרענדוש עוו.

ווי אויך אין אפיס פון דעם טעאטער

Morris Auto Body Repair Company

מיר זענען גרייט צו טאן אלץ פאר אייער אויטאמאביל, און צו פאררעכטען די בארי, דעם פענדער, רעדיאטאר, לעמפס, עקסעלס, טשייסיס, רעדער "דיוקא" איבערפארבען. אלע ארבייטען געמאכט שנעל און גאראנטירט. מעסיגע פרייזען.

464 באטהורסט סט. טריניטי 1950
לעבען קאלעדוש סט.

קאלעדזש אסעמבלי האל

7 בראנזוויק עוו.

איז צו פארדינגען פאר חתונות, בר מצוה׳ס, פארטיס און באנקעטען, צו פאלגענדע פרייזען:

קוקט זיך צו. איר האט א סעפערעט רום פאר כשר מאכען, א גרויסע קיטשען, א דיינינג רום וואס נעמט אריין 400 פערזאן, און די בעסטע לינען און דישעס און ראדזשערס סילווער. אלעס כשר. נאכ׳ן עסען געהט איר אין א שעהנעם טאנץ זאל זיך אמוזירען בלויז **פאר 50 דאלאר.**

ווער עס וויל נעמען 1 פלאר, מיט די זעלבע באקוועמליכקייטען, קאסט **בלויז 25 דאלאר.**

טעלעפאן טריניטי 7461, אדער ווייווערלי 2211.

מיר פארדינגען אויך פאר מיטינגס און דענסעס.

נארט זיך ניט אפ אזוי זאגט מר. פ. קעמען

אייגענטימער פון די

טאראנטא עלעקטריק סופליי קאמפאני

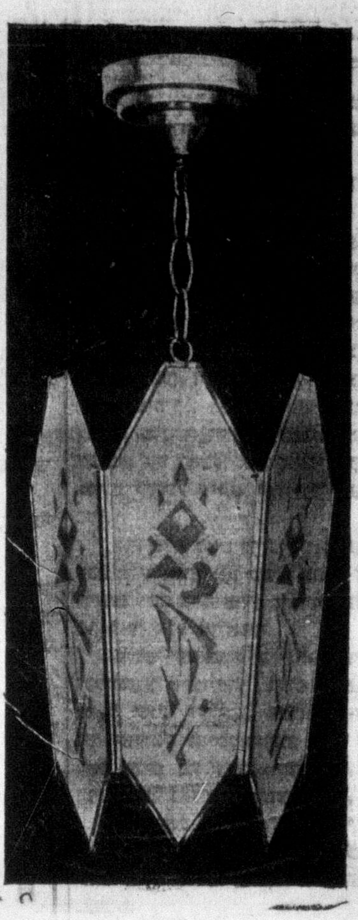

ווער איהר דארפט עלעקטריק פיקסטשורס לאזט זיך ניט אפנארען פון אייער עלעקטרישען וועלכער זאגט אייך, אז ער וועט אייך נעהמען אין האלסייל געשעפט און אז איהר וועט קריגען דארט פיקסטשורס צו האלסייל פרייזען.

לאזט זיך ניט אפנארען!

ווייל דארט צאהלט איהר פרייזען, מיט 25 אדער 50 פראצענט מעהר, ווי איהר קענט קויפען ביי אונז!

לאזט זיך ניט אפנארען!

ווען דער עלעקטרישען זאגט אייך, אז אויב איהר וועט קויפען די פיקסטשורס ביי איהם וועט ער זיי פאר אייך אויפהענגען אומזיסט, ווייל מיר הענגען זיי אויף פריי פאר אייך לויט אייער געשמאק, און לויט דער צופאסונג פון דעם צימער.

לאזט זיך ניט אפנארען!

ווען אין אן עלעקטריק סטאר וועט מען אייך זאגען אז מען פארקויפט אייך מאדערניסטיק "דעי לייט" פיקסטשורס, ווייל זיי וועלען אייך ניט געבען די ריכטיגע. ווייל בלויז מיר זענען די איינציגע פירמא אין שטאט, וואס פארקויפען זיי. קומט צו אונז! מיר פארזיכערן אייך צופרידענהייט. עס מאכט ניט אויס ווי גרויס אדער קליין אייער ארדער זאל ניט זיין.

KAYLITE

ווען איר קויפט אונזערע פיקסטשורס, — זעהט דעם טרייד מארק. וואס דאס מיינט ריכטיגע "קעי־לייטס".

מיר פארזיכערן אייך, אידען פון גאנץ אנטאריא, אז ווען איהר קויפט פיקסטשורס ביי אונז, אז זיי זענען ראיעל, גוט, סטיליש און צופרידען.

TORONTO·ELECTRIC·SUPPLY·Co
LIMITED
TORONTO CANADA

342 QUEEN ST. West near Spadina Phone ADelaid 1041

צו אלע מיינע קאסטומער
און אלע אידישע פרויען

פעים ביוטי פארלאר

אין יומען העיר סופליי
פון קאלעדזש סט. געפינט זיך איצט
— אין —

528 באטהורסט סט.

(נעבען קאלעדזש)

דאס פלאץ וואו איהר קריגט אייערע האר געפארבט אין אלע קאלירען. מיר נוצען די בעסטע מעטאדען. מיר האבען אויך די שעהנסטע שייטלען פון פאריז, צו ביליגע פרייזען.

טעלעפאן טריניטי 2517

היינט א ליטערארישער אווענט

היינט, זונטאג אווענט, דעם 7־טען סעפטעמבער, 8.30

וועט אין זאל פון אידישען פאלקס קלוב
7 בראנזוויק עוו.

פארקומען דער ערשטער

אינטימער ליטערארישער אווענט און קאנצערט

פון דער דראמאטישער סטודיא ביים
א. פ. ק.

אונטער דער אנפירונג
חיים טויבער

א געקליבענער פראגראם.

„פיעז" פוירנייסעס

יעדער איינער ווייסט אז די "פיעז" פוירניסעס זענען די בעסטע, און זיי דויערען פאר צוואנציג יאר צייט. און זענען גאראנטירט צו באהייצען דאס הויז, וואו מען שטעלט זיי אריין. מיר שטעלען זיי אריין פאר אייך פאר קעש אדער מאנאטליכע אויסצאהלונגען. מיר פארזיכערן אייך אלע סארטען פוירניסעס. טעלעפאנירט דעם אידישען פארטרעטער.

מר. גאלדבערג
טריניטי J 4487
אדער קינגסדייל 8284.

ספאדיינא קאנצערט האל

450 ספעדיינע עוו.

איז אימפרואווט אונטער א נייעם מענעדזשמענט. און איז צו פארדינגען פאר

מיטינגען. לעקטשורס, דענסעס, חתונות און פארשידענע אונטערנעמונגען

א גרויסער האל אין בעסטען געגענט מיט אלע באקוועמליכקייטען.

ביליג רענט

פאר מער אינפארמאציעס ווענדעט זיך צום קערטייקער צו יעדער צייט אין האל.

טעלעפאנס:
ביי טאג — טריניטי 9586
אווענטען קינגסדייל 6421

450 ספעדינא עוועניו

א אידישע גאראזש אין אידישען דיסטריקט

מיר פיקסען אלערליי אין א קאר. אלע מאדעלס קארס. די בעסטע ארבייט גאראנטירט און צו מעסיגע פרייזען. שנעלע סורוויס, פרייע טאאינג. $1 וואש, אלעמייט, גאז, אויל, טייערס, טיובס, "פרעס א לייט" בעטעריס.

אפען 24 שטונדען.

CRANGLES GARAGE

קאלעדזש און מארקהעם סטס. טעלעפאן טריניטי 3868.

מאכט ניט קיין מיסטעיק!

ניט פארגעסט

ג. קלינג, 241 קווין סט. וו.

קריגט איר גרויסע בארגיינס פאר יום טוב

די בעסטע וואטשעס און דיימאנדס פון אלע בעסטע און גרעסטע פירמעס אין דער וועלט. ביליגער ווי איבעראל. קומט און איבערצייגט זיך

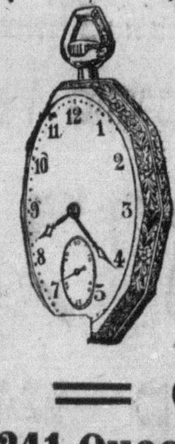

14 קערעט גאלד וואלטהעם וואטש $28.00.

18 קערעט וועדינג רינג בלויז $3.98. גרויסער אויסוואל פון לייכטער $5.00 און העכער.

26 שטיק מעסער און גאפעל סעט קאמיוניטי מעיק. שארפע מעסערס פאר בלויז $9.99,

שבת ביטאג געשלאסען.
אפען אווענט ביז 12 ביינאכט.

G. KLING

241 Queen St. W. Elgin 8021

פאר אלע אימיגראציאנס ענינים — פאר וויזעס ביים אמעריקאנער קאנסיל —

ווענדעט זיך צום אפיס פון דער

אידישער אימיגראנטען הילפס געזעלשאפט

שאיער הויז, 179 בעווערלי סטריט

וואו איר קענט באקומען יעדען ראט פריי.

אויב איר שיקט געלט אהיים אויף יום טוב, קענט איר עס שיקען דורך אונז צו א ביליגען פרייז.

די תלמוד תורה, 9 בראנזוויק עוו.

ברענטש 563 קריסטי סטריט

די קלאסען זענען שוין איינגעשטעלט. עלטערען ווערען דערמאנט צו איילען זיך מיט **פארשרייבען** זייערע קינדער.

די תלמוד תורה שטרעבט צו געבען אלע אידישע קינדער א גוטע נאציאנאל־רעליגיעזע אידישע ערציהונג.

שיקט אייערע קינדער אין תלמוד תורה יונגערהייט און האלט זיי דארט אזוי לאנג ווי זיי געהען אין סקול.

א וויכטיגע עלטערען פארזאמלונג — היינט אווענט אין תלמוד תורה

אויפמארקזאם

עס האט זיך געגרינדעט

א וויניפעג היברו בראדערהוד אסאסיאיישאן אין טאראנטא

ווער עס וויל זיך אנשליסען אלס א מעמבער זאל זיך ווענדען צו

ל. ווידמאן, 121 אקספארד סט. טעל. טריניטי J 2960

אדער צום טשערמאן ד. לאבאוו, 117 ביטרים סטריט

די ראטמאן העט סטארס

פון ספעדיינע עוו.

האבען זיך פאראייניגט און מאכען א גרויסען סייל ביז יום טוב. מיר ווילען איבערצייגען אלע אידען פון טאראנטא אז מיר האלטען די שענסטע און בעסטע העטס, דערפאר מאכען מיר יעצט א גרויסען

אדווערטייזינג סייל

אימפארטירטע העטס, לייטעסט סטיילס, סילק ליינינג

רעגולאר 4.00 — — — — — — — — — — סייל פרייז — $2.50

רידזשענט פאר פעלט, רעג. $4.50 — — — — — — סייל פרייז $2.95

דזשענואיין בארסאלינא, סטענדערד פרייז $8.00 — — סייל פרייז $6

הארטע העטס $1.95, ענגלישע הארטע העטס, סילק ליינינג, רעג. $6, סייל פרייז $3.95, שווארצע פלושענע העטס, רעג. $6, סייל פרייז $3.50, עסטרייכישע וועלאור העטס, רעג. $12, סייל פרייז $7, און נאך אנדערע העטס צו ספעציעלע פרייזען.

קעפס פון 60 סענט און העכער

קומט וואס פריער וועט איר זיכער זיין צופרידען.

ראלף ראטמאן

339 ספעדיינע עוו. (קאר. באלדווין סט. די זעלבע זייט פון אידישען טעאטער.

סעם ראטמאן

350 ספעדיינע עוו. (קארנער סט. ענדריו סט.

לעזט דעם אידישען „זשורנאל"

אבי אויף שמחות

יונג און אלט טרעפען זיך ביי

פריימאן ברידער

ווייל דאן דארף מען האבען אן "אפ־טו־דעיט" טאקסידא סוט און מיר מוזען דאס אלע מאל האבען, ווייל אונזער טרייד איז מערסטענס מיט אוניווערזיטעט סטודענטען.

אונזער פרייז איז בלויז $2 פאר א סוט

מיר רענטען אויך קאמפליט אוטפיטס.

פריימאן ברידער, 571 יאנג סטריט
טעלעפאן קינגסדייל 3270